

Ikt. sz.: VFB/38-2/2015.

VFB-20/2015. sz. ülés
(VFB-30/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Vállalkozásfejlesztési bizottságának**
2015. november 11-én, szerdán 10 óra 6 perckor
az Országgyűlés Irodaháza I. emelet 128. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Az ülés megnyitása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A Miniszterelnökség tájékoztatója a kis- és középvállalkozások számára a 2014-2020-as időszakban rendelkezésre álló uniós fejlesztési forrásokról</i>	5
<i>Dr. Vitályos Eszter tájékoztatója</i>	5
<i>Dányi Gábor tájékoztatója</i>	8
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	9
<i>Dr. Vitályos Eszter válasza</i>	18
<i>Dányi Gábor válasza</i>	19
<i>A Belügyminisztérium tájékoztatója a közfoglalkoztatás aktuális helyzetéről, létszámokról és a felhasznált forrásokról</i>	21
<i>Réthy Pál tájékoztatója</i>	21
<i>Busch Irén tájékoztatója</i>	26
<i>Hozzászólások</i>	27
<i>Réthy Pál reagálása</i>	36
<i>Busch Irén reagálása</i>	38
<i>Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter éves meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)</i>	38
<i>Varga Mihály tájékoztatója</i>	39
<i>Hozzászólások, kérdések</i>	41
<i>Varga Mihály válasza</i>	52
<i>Egyebek</i>	57
<i>Az ülés berekesztése</i>	58

Napirendi javaslat

1. Az Egyenlő Bér Programról szóló határozati javaslat (H/6925. szám)
(Dr. Szél Bernadett (LMP) képviselő önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
2. A nők vállalkozói hajlandóságának elősegítéséről szóló határozati javaslat
(H/6924. szám)
(Dr. Szél Bernadett (LMP) képviselő önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
3. A Miniszterelnökség tájékoztatója a kis- és középvállalkozások számára a 2014-2020-as időszakban rendelkezésre álló uniós fejlesztési forrásokról
4. A Belügyminisztérium tájékoztatója a közfoglalkoztatás aktuális helyzetéről, létszámokról és a felhasznált forrásokról
5. Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter éves meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)
6. Egyebek

Az ülés résztvevői**A bizottság részéről****Megjelent**

Elnököl: **Volner János** (Jobbik), a bizottság elnöke

Bányai Gábor (Fidesz), a bizottság alelnöke
Szatmáry Kristóf (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Varga László (MSZP), a bizottság alelnöke
Becsó Zsolt (Fidesz)
Gelencsér Attila (Fidesz)
Dr. Tiba István (Fidesz)
Törő Gábor (Fidesz)
Horváth Imre (MSZP)

Helyettesítési megbízást adott

Gúr Nándor (MSZP) Horváth Imrénének (MSZP)
Hirt Ferenc (Fidesz) dr. Tiba Istvánnak (Fidesz)

Meghívottak

Schmuck Erzsébet (LMP) országgyűlési képviselő
Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter
Dr. Vitályos Eszter államtitkár (Miniszterelnökség)
Dányi Gábor helyettes államtitkár (Miniszterelnökség)
Réthy Pál főosztályvezető (Belügyminisztérium)
Busch Irén főosztályvezető (Belügyminisztérium)

A bizottság titkársága részéről

Vásárhelyi Pál, a bizottság tanácsadója

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 6 perc)

Az ülés megnyitása, a napirend elfogadása

VOLNER JÁNOS (Jobbik), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Kezét csókolom! Tisztelettel köszöntöm a képviselőtársaimat, meghívott vendégeinket és a sajtó munkatársait. A Vállalkozásfejlesztési bizottság mai ülését ezennel megnyitom.

Először meg kell állítanunk a határozatképességünket. Hét személyesen megjelenő képviselővel és 2 helyettesítéssel bizottságunk határozatképes, tehát nincs akadálya a bizottsági ülés lefolytatásának.

A napirendünket kell elfogadni. A házszabály 58. §-ának (3) bekezdése alapján Szél Bernadett képviselő asszony kezdeményezte, hogy a H/6924. és a H/6925. számú képviselői önálló indítványának tárgysorozatba vételéről ne ezen az ülésen döntsünk, mert a képviselő asszony egyéb közfeladatai miatt nem tud jelen lenni ezen az ülésen. Így a napirendi javaslatról az 1. és a 2. pontunk lekerül javaslatom szerint, és ezzel a változtatással kérem elfogadni a napirendet. Kérdezem, hogy a kiküldött napirendi javaslatot e változással ki támogatja. *(Szavazás.)* Úgy látom, hogy egyhangúlag támogatja a bizottság. Köszönöm szépen, elfogadtuk ezzel a változással a bizottság napirendjét.

A Miniszterelnökség tájékoztatója a kis- és középvállalkozások számára a 2014-2020-as időszakban rendelkezésre álló uniós fejlesztési forrásokról

Az első napirendi pontként a kis- és középvállalkozások számára a 2014-től 2020-ig terjedő időszakban rendelkezésre álló uniós fejlesztési forrásokról szóló tájékoztatóra fog sor kerülni. Tisztelettel köszöntöm a Miniszterelnökség képviseletében jelenlévő Zsigmondné Vitályos Eszter európai uniós fejlesztésekért felelős államtitkár asszonyt, valamint Dányi Gábor helyettes államtitkár urat. Tisztelettel köszöntöm önt is. Megadom a szót a vendégeinknek.

Dr. Vitályos Eszter tájékoztatója

DR. VITÁLYOS ESZTER államtitkár (Miniszterelnökség): Tisztelettel köszöntöm a Vállalkozásfejlesztési bizottság tagjait és köszönöm szépen a szót, elnök úr. Elnézést kérünk a pár perces csúszásért.

Miután most kaptunk először meghívást a Vállalkozásfejlesztési bizottság ülésére, picit távolabbról közelíteném a dolgot, ha lehetséges. Elmondanám nagyjából a jelenlegi fejlesztéspolitikai intézményrendszer felépítését, illetve azt a szabályozási környezetet, amelyben az operatív programokat és a pályázati felhívásokat tudjuk tervezni a következő, 2014-2020-as fejlesztési ciklusban.

2014. január 1-je után, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség megszűnését követően az egyes irányító hatóságok, amelyek az operatív programokat végrehajtják, betagozódtak azokba a szakminisztériumokba, ahova egyébként a szakterületek tartoznak. Így a kormány azt szerette volna elérni, hogy a korábbi decentralizált rendszer helyett egy központosítottabb és - hogy is mondjam - talán felelősségteljesebb rendszer jöjjön létre, ami azt jelenti, hogy tulajdonképpen ahol a szakterület van, oda telepíti a pénzt, illetve e pénz elköltésének felelősségét is. A Fejlesztési Ügynökség megszűnését követően az egyes horizontális egységek, amelyek összefogták az irányító hatóságok munkáját, koordinációt láttak el, közbeszerzéssel foglalkoztak, közbeszerzési felügyelettel, az operatív programok előrehaladásával, a monitoringgal, az egyes programok értékelésével, illetve a különböző nemzetközi határ menti együttműködési programokkal, ezek a horizontális egységek kerültek a

Miniszterelnökség állományába és az európai uniós fejlesztésekért felelős államtitkárság ekkor alakult meg.

Jelenleg három helyettes államtitkársággal dolgozunk. Dányi Gábor helyettes államtitkár úr vezetésével működik egy általános helyettesítő egység, tehát az államtitkár munkáját általánosan helyettesítik, illetve különböző monitoringgal, értékelésekkel, az operatív programok előrehaladásával, az irányító hatóságok koordinációjával, a jogi szabályozás kialakításával, illetve az informatikai rendszer működtetésével foglalkozik az egyik helyettes államtitkárságunk. A nemzetközi helyettes államtitkárság foglalkozik a határ menti programokkal, illetve a Norvég és Svájci Alap által finanszírozott felhívásokkal. A harmadik pedig a közbeszerzési felügyeleti főosztály, illetve helyettes államtitkárság, korábban főosztályként működött a Nemzeti Fejlesztési Ügynökségben, ahol a hazai és az uniós közbeszerzési felügyelet és szabályozás kialakítása is helyet kapott. Ez az intézményrendszer nagyjából, ahogy jelenleg dolgozunk a fejlesztéspolitikában.

Még el kell mondanom, hogy mi is vezetünk irányító hatóságot. A jelenlegi rendszerben, tehát a '7-13-as rendszerben az elektronikus közigazgatás operatív program, illetve az államreform operatív program tartozik a Miniszterelnökséghez, illetve a végrehajtás operatív program, amiből az intézményrendszert finanszírozzuk a '7-13-as időszakban. A '14-20-as időszakban pedig az EKOP és az ÁROP utóélete, az úgynevezett KÖFOP, ami közigazgatás- és közszolgáltatás-fejlesztéssel foglalkozik, került be hozzánk, valamint egy külön államtitkárságként a vidékfejlesztési operatív program irányító hatósága. Az intézményrendszerrel ennyit szerettem volna mondani.

Ahhoz a munkánkhoz, amellyel tulajdonképpen a fejlesztéspolitika szabályozását látjuk el, a '14-20-as időszakra új jogszabály megalkotását végeztük el, ami azt jelenti, hogy mind az európai uniós, mind a hazai jogszabályok tulajdonképpen meg kellett hogy változzanak a '7-13-hoz képest. Az európai uniós jogszabály a 1303 EK-rendelet, az ebben foglalt irányelveket kellett átültetnünk a hazai szabályozásba, ami azt jelentette, hogy a korábbi több száz oldalas több jogszabályt próbáltuk egy új jogszabályban összefoglalni. Ez lett a 272/2014. kormányrendelet. Ebben kaptak helyet azok a szabályozások, amelyek egy pályázati felhívás megjelenésétől tulajdonképpen egészen a projekt elszámolásáig tartalmazzák az eljárási lépéseket mind az intézményrendszer, mind az egyes pályázók számára. A szabályozás kapcsán nagyon fontos elmondanom azt, hogy már 2013 végétől dolgoztunk azon, hogy a '14-20-as új fejlesztési ciklusnak egyszerűsítsük a szabályozását mind az adminisztráció tekintetében, tehát hogy az adminisztratív terheket csökkentsük, mind pedig a tekintetben, hogy egész egyszerűen könnyebb legyen megérteni azokat az eljárási lépéseket, amelyekkel szembesülnek a pályázók és az intézményrendszer. Kiemelt fontosságú volt tehát a jogszabály megalkotásakor az, hogy csökkentsük az adminisztratív terheket.

Helyet kaptak a 272-es jogszabályban olyan szabályozások is, amelyek korábban, mondjuk, a vidékfejlesztési operatív program különálló szabályozásában foglaltak helyet a '7-13-as időszakban. Ezek is bekerültek, tehát tulajdonképpen a teljes fejlesztéspolitikai intézményrendszer hatálya alá kerültek, az összes operatív program ebben a jogszabályban szabályozott. A legfontosabb szabályozási újításunk, amely a 272-es jogszabályban benne van, és amellyel, úgy gondolom, a vállalkozásoknak nagy segítséget tudunk nyújtani, ahogy már említettem, az adminisztratív terhek csökkentése. Egy-egy projekt esetében gyakran előfordul például, hogy akár 8-10 alkalommal módosítani kell a támogatási szerződést, ami borzasztóan el tud húzódni, ezeket azonban csak abban az esetben kell az új rendszerben majd megcsinálni, ha az indikátorok, illetve a szakmai jellemzők

jelentősen változnak a projekt életében. Különben csak bejelenteni kell a változtatásokat, nem lesz szükség hozzá a támogatási szerződés módosítására.

Szabályozzuk a közvetett költségek összegét, illetve csökkentjük ezeket. Korábban egy-egy projektre ráakódhattak akár 40-42 százaléknyi különböző elszámolható összegek és ezzel csökkentették a projekt végrehajtására fordítható összeget, ezt a jelen időszakban 12 és fél százalékra csökkentettük. Új szabályként vezettük be azt is, hogy minden egyes operatív program tekintetében minden évben előre meg kell határozni azokat a pályázati felhívásokat, amelyeket az irányító hatóságok megjelentetnek. Ezek lettek az úgynevezett éves fejlesztési keretek. A mai napig már csaknem mindegyik operatív program rendelkezik 2015. éves fejlesztési kerettel. Ezzel is azt a célt szeretnénk elérni, hogy jobban tudjanak mind a pályázók, mint az intézményrendszer felkészülni arra, hogy milyen típusú pályázati felhívásokat jelentetnek meg az egyes irányító hatóságok.

A projektkiválasztási eljárásokat is differenciáltabbá tettük. Ez konkrétan azt jelenti, hogy egy-egy projektet milyen módon tudnak értékelni az irányító hatóságok. Ötfajta eljárásrendet vezettünk be. Van a kiemelt eljárásrend, a standard, a korábbi, ami a pontozásos rendszert foglalja magában, van egy egyszerűsített, ami - úgy gondoljuk - a kkv.-k számára szintén mindenképpen előnyös. Ez egy kvázi normatív értékelési rendszer lesz, az értékelőlapon, mondjuk, 10 feltétel van, aminek meg kell felelni, amennyiben a kkv. ezt tudja teljesíteni, akkor jogosult lehet a támogatásra. A terület- és településfejlesztési operatív program tekintetében van a területi kiválasztási rendszer, amely egy együttdöntési rendszert fog jelenteni, illetve a helyi fejlesztések esetében sajátos kiválasztási rendszer van. Bevezettük az átalányköltség fogalmát, kiterjesztettük a pályázók nagyobb körére, illetve a pályázatok során megkapható előleg összegét megnöveltük. Ez azt jelenti, hogy korábban 30 százalék volt, most pedig 50 százalékot lehet majd igénybe venni. Bevezettük a halasztott önerő intézményét a kedvezményezettek számára és talán a legfontosabb, kkv.-k életét megsegítő intézkedésünk a biztosítéki rendszer enyhítése volt, amelyet 2015. január 1-jétől vehetnek igénybe a pályázók, amennyiben rendelkeznek egy lezárt üzleti évvel és nincs köztartozásuk. Ebben az esetben a projekthez nem kell külön biztosítékot benyújtaniuk.

Talán még fontos elmondani, hogy az operatív programok közül erre az évre a korábbi elképzelésünk az volt, hogy 133 pályázati felhívást fogunk megjelentetni körülbelül 2700 milliárd forint összegben 2015-ben. Most ott tartunk, hogy megjelent 45 pályázat közel 1400 milliárd forint összegben és még az év végéig meg kívánunk jelentetni közel 42 pályázatot további 1600 milliárd forint összegben. (*Dr. Varga László megérkezik.*) Tehát azt lehet mondani, hogy az év végére körülbelül 100 új pályázati felhívás lesz, ami már a '14-20-as fejlesztési ciklushoz tartozik közel 3000 milliárd forint összegben.

A kkv.-knak elsősorban a gazdaságfejlesztési és innovációs operatív program felhívásai fognak segíteni céljaik eléréséhez. A GINOP nyolc olyan tematikus célkitűzéssel, illetve tématerülettel rendelkezik, amelyek le vannak még bontva külön intézkedésekre és ezekben az intézkedésekben fognak megjelenni a pályázati felhívások. Ha erre kapok lehetőséget, elnök úr, szívesen ismertetném ezeket a prioritásokat. Az 1. prioritási tengelyben a kkv.-k versenyképességének javítása helyezkedik el. Három intézkedést határozott meg az irányító hatóság: kapacitásbővítés támogatása, ez összességében - tehát most 7 évről beszélek - 394 milliárd forint, modern üzleti infrastruktúra megteremtése 14,7 milliárd forint és vállalkozások hálózatosodásának és piacra jutásának elősegítése 62 milliárd forint. A 2. prioritási tengely tartalmazza a kutatásfejlesztéssel és innovációval kapcsolatos tématerületeket. Itt vállalati K+F tevékenység intenzitásának ösztönzésére 202

milliárd forintot, stratégiai kutatásfejlesztési együttműködések és kezdeményezések támogatására 117 milliárd forintot, valamint infrastruktúra és kapacitás megerősítésére 523 milliárd forintot lehet majd pályázni. A GINOP 3-as prioritás tartalmazza az infokommunikációs fejlesztéseket. Ez a korábbi időszakhoz képest jelentősen megnövekedett összeg, a versenyképes infokommunikációs szektor fejlesztésére 15 milliárd forint, digitális gazdaság fejlődésének előmozdítására 29 milliárd forint, digitális közösségi hozzáférés erősítésére 9 milliárd forintot tartalmaz az összeg, valamint újgenerációs széles sávú hálózatok és hozzáférés-fejlesztés 88 milliárd forinttal lesz majd pályázható. A 4. prioritás tartalmazza az energiahatékonysággal összefüggő beavatkozásokat. Az energiahatékonyság és megújuló energia használatának elősegítése 70 milliárd forinttal kapott helyet. Az 5. prioritás tartalmazza a foglalkoztatással kapcsolatos intézkedéseket. Az Ifjúsági Garancia Program 214 milliárd forinttal, illetve alkalmazkodóképesség fejlesztése 52,5 milliárd forinttal szerepel. A 6. lesz a versenyképes munkaerő, az egész életen át tartó tanulás lehetőségeihez való hozzáférés javítása 116,7 milliárd forinttal szerepel ebben a prioritási sorban. És a 8. prioritása a GINOP-nak tartalmazza azokat a pénzügyi eszközöket, amelyek nagyon nagy számban kaptak helyet a GINOP-ban, csaknem 700 milliárd forint keretösszegben. Termelő és szolgáltató vállalkozások támogatása K+F+I területen 202 milliárd forint, IKT-szektorban 50 milliárd forint és még egy 45 milliárdos összeg. Termelő és szolgáltató vállalkozások támogatásával összefüggő beavatkozásoknál 225 milliárd forint, vállalati energetika területen 43,9 milliárd, lakossági energiahatékonyság támogatása területen 132 milliárd, továbbá termelő és szolgáltató vállalkozások támogatása foglalkoztatási céllal 31,2 milliárd forint. A pénzügyi eszközök tulajdonképpen visszatérítendő támogatások lesznek. Ez lehet hitel, garancia, vagy kockázati tőke.

Arra szeretném megkérni a kollégámat, ha erre kapunk lehetőséget, hogy az egyes, jelenleg nyitott konstrukciókkal kapcsolatban tartson tájékoztatást a bizottság tagjainak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm.

Dányi Gábor tájékoztatója

DÁNYI GÁBOR helyettes államtitkár (Miniszterelnökség): Köszönöm szépen a szót. Jelenleg összesen 23 olyan felhívás van a pályázati honlapon, ahova pályázhatnak a GINOP keretében kis- és középvállalkozások. Ezek elérhető forrásösszege 270 milliárd forint. A pályázatok érkeznek, már több mint 5000 pályázat érkezett és 120 milliárdnál is több az az összeg, amelyet az irányító hatóság már értékelt, meghozta a döntést ezekben a pályázatokban és kifizetések is történtek már. Tehát a projektek elindultak és 130 milliárdnyi döntés már meg is történt ezekben a pályázati felhívásokban.

Az államtitkár asszony is említette az éves fejlesztési keretet, a kormányhatározat a Közlönyben mindenki számára elérhető, illetve a honlapunkon is elérhető, itt lehet tájékozódni arról, hogy ebben az évben milyen felhívások lesznek még. Közvetlenül meghirdetés előtt jelenleg 9 pályázati felhívás van mintegy 44 milliárd forint összegben. Amikor a szaktárca, alapvetően az NGM elkészítette a felhívásokat, akkor meghirdetésre a Miniszterelnökség megkapja, ott egy minőségbiztosítás megtörténik, ami azokat az elveket érvényesíti, amit az államtitkár asszony elmondott, alapvetően egyszerűsítés és a szakpolitikai elvek, a jogszabályok érvényesülését ellenőrizzük és ezek után kerülnek meghirdetésre. Tehát ez a 9 pályázat ebben a stádiumban van jelenleg. Nagy figyelmet fordítunk arra, hogy a mit kell beadni a pályázatokhoz, hányszor kell beadni, hogyan kell hiányt pótolni kérdése

próbáljon tényleg a gyakorlatban is egyszerűsödni. Azt el tudom mondani, hogy az eddig meghirdetett pályázati felhívásoknál a vállalkozásoktól bekért adatok számát az előző időszakhoz képest 20 százalékkal tudtuk csökkenteni, tehát azok az adatmezők, amelyeket kérünk a pályázóktól, 20 százalékkal tudtak csökkenni. Most már elértük azt a rendet, hogy egy darab A4-es oldalt kell beadni. Nyilván mindenki emlékszik arra, hogy 2-3-4 évvel ezelőtt a polgármester ráült a pályázatára és nem ért le a lába, mert akkora volt a papírtömeg, amit be kellett adni. Tehát ez a világ, azt reméljük, elmúlik vagy elmúlt, egy olyan rendszert alakítottunk ki, hogy valóban egy A4-es oldalt kell beadni. Ennél lejjebb sajnos már nem tudtunk menni bizonyos államháztartási szabályok miatt.

A rendszer tekintetében azt tudom mondani, hogy a beérkezett pályázatok, illetve a meghirdetett pályázati keretösszegek elindultak. Most gyűjtjük az első tapasztalatokat. Idén még tervezünk egy ráncfelvarrást a szabályozáson, ehhez gyűjtjük az információkat a kamaráktól, érdekképviselői szervezetektől, minden területen gyűjtjük a tapasztalatokat arról, hogy amit szabályozási oldalon vázolt az államtitkár asszony, hogy milyen céljaink voltak, azokat valójában hogyan értük le és ezekhez szükség van-e még beavatkozásra. Így megyünk majd tovább. A '16-os fejlesztési keretek, tehát hogy '16-ban mire lehet majd pályázni a kkv.-knak, novemberben kerül majd beterjesztésre és elfogadásra. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen a tájékoztatókat. Kérdezem a képviselőtársaimat, hogy ki szeretne hozzászólni az elhangzottakhoz. *(Dr. Varga László jelentkezik.)* Varga László alelnök úr!

Kérdések, hozzászólások

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Köszönöm a tájékoztató anyagokat is.

Azt tudom mondani, hogy a kkv.-k támogatása nagyon fontos kérdés, azt gondolom, a magyar gazdaság immunrendszere szempontjából talán a legfontosabb, hiszen ez az a terület, ahol az alacsonyabb foglalkoztatotti létszámból és a helyi beágyazottságból fakadóan nincs kiszolgáltatva ez a szektor nyilván az adott esetben külföldi tulajdonú vagy más típusú cégeknek. Tehát azt gondolom, hogy a kkv.-k támogatása elsődleges.

Nagyon remélem, hogy ezek a célok megvalósulhatnak, és egyébként a célokban olyan nagyon sok vita nem is lehet köztünk szerintem, bár nyilván egyes prioritások lehetnek valakinél hangsúlyosabbak vagy kevésbé hangsúlyosak. Azt szeretném mondani - bár nem önökkel kell ezt megbeszélni -, hogy a kkv.-k esetében nem a pályázati kiírások szempontjából elsősorban, de nagyon sok olyan ügy van, amit meg kellene oldani ebben az országban. Például hogy ne a legkisebbeket sújtsa vagy vegzálja a NAV úgy, hogy közben milliárdokkal tartoznak olyan cégek, amelyeknek kétes a háttere. Nem biztos persze, hogy ezt most kell megbeszélnünk, mert másról szól a tájékoztató, de azt gondolom, hogy akik tenni akarnak, egyről a kettőre akarnak jutni kkv.-kban, próbálnak tenni azért, hogy a magyarok százezrei foglalkoztatva legyenek, igenis támogatásra érdemesek és remélem, a következő évben megfelelő támogatásokat fognak kapni.

Nyilván azt, hogy konkrétan ez hogy néz ki és mi erről a vélemény a hétköznapokban, befolyásolni fogja, hogy milyenek ezek a kiírások valójában. Mert sok olyat is hallottunk az elmúlt években, hogy megnyílt hirtelen egy-egy ilyen kiírás, majd egy-két óra múlva zárt is a kapu. Tehát mintha könnyebben forráshoz jutnának, a tűz közelében könnyebben lennének azok, akiknek több információjuk lenne adott esetben. Én csak egyet mondok ennek kapcsán: mindenkit, akik versenyképesebbek

akarnak lenni, tenni akarnak, lépni akarnak, támogatni kell az ország gazdaságának erősödése érdekében. Ezek a célok, függetlenül attól szerintem, hogy valaki ellenzékéből politizál, támogathatóak, nyilván a konkrét kiírások kapcsán ítéltetők meg. Azt javaslom, hogy majd időről időre térjünk vissza erre a témára, mert most még nagyon az elején vagyunk, tehát erről sokkal többet nem nagyon lehet mondani. Egy szó, mint száz: köszönöm a tájékoztatót, nyomon fogjuk követni a kkv.-k sorsát Magyarországon és támogatunk minden, az erősítésükre irányuló törekvést.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Horváth Imre jelentkezik.)* Parancsoljon!

HORVÁTH IMRE (Fidesz): Én is köszönöm szépen a tájékoztatót.

Én is fontosnak tartom a jelzett programok kiírását. Azt szeretném kérdezni önöktől, hogy volt-e konkrét határidő az egyes pályázatok kiírására. Ezt azért kérdezem, mert képviselőként több kisvállalkozó megkeresett, hogy a banki hitelfelvétele is attól függ, hogy pályázott-e valamelyik programra. Ha jól emlékszem, kormányhatározat szerint április 30-ig ki kellett volna írni a pályázatokat. Ezek, bizony, csúsztak rendesen. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Most a bizottsági elnöki szerepből ki szeretnék lépni és értelemszerűen jobbikos képviselőként, tehát nem feltétlenül pártatlanul szeretnék véleményt mondani az elhangzottakról, illetve az álláspontunkat ismertetni.

Először is meg szeretném köszönni az államtitkár asszony színvonalas és láthatóan rendszerben gondolkodó tájékoztatóját. Szerintem ez egy jól összeállított anyag volt, amely a képviselők számára valódi segítséget jelentett. Azt is külön köszönöm, hogy kaptunk előzetesen egy tájékoztató, felkészítő anyagot, hiszen így a képviselőtársak is jobban átlátják a kormányzati működést.

A magam részéről egyébként úgy értékelem, hogy a korábbi fejlesztési ciklushoz képest azok a változások, amelyek lefolytak, egészében véve pozitív irányúak voltak, és a magyar gazdaság hatékonyságát meggyőződésem szerint ebben a fejlesztési ciklusban ezek az intézkedések jobban fogják szolgálni, mint az előzőben. Amikor a Gazdasági bizottságban egyszer meghallgattuk a kormány képviselőjét, akkor a versenyképességre fordított részarány az uniós támogatásokon belül aktuálisan 16,4 százalékon állt, most a kormány ennél egy magasabb részarányt célzott meg, amivel csak egyet tudok érteni, hiszen az elmúlt időszaknak az volt az egyik fontos tanulsága, hogy nagyon sokszor különböző régióközpontnak számító városok vagy éppen nagyközségek főterei újultak meg. Alapvetően betonba került ez és az építőipart egyszerűen gazdagította, de multiplikátorhatása a gazdaságra nézve ezeknek a fejlesztéseknek nem volt. Én ezt akkor is egy elhibázott gazdaságpolitikának tartottam. Ezzel többször foglalkoztunk. Az a termeléstől szemlélet, amelyet most lassan látok begyűrűzni a kormány törekvéseibe, alapvetően támogatandó irány. Sok kritikánk van természetesen emellett, de maga az irány olyan, amivel egyetértünk.

A magunk részéről az adórendszeren keresztüli változásokra is javaslatot tettünk, és úgy gondolom, ezt is érdemes lenne a kormánynak megfontolnia. Élek a lehetőséggel, ha már önök is részt vesznek a bizottság ülésén, hogy ezt elmondjam. Mi, jobbikos képviselők az egykulcsos adórendszer kiváltását tervezzük a termelést támogató adórendszerrel, amely az iparba, a mezőgazdaságba és a hazánkba külföldi jövedelmet hozó turizmusba összpontosítaná az adókedvezményeket. Meggyőződésem szerint jobban fókuszált lenne ilyen módon az adókedvezmények elosztásának rendszere, hiszen azokba az ágazatokba kerülne a pénz, amelyekben elérhető a multiplikátorhatás, és amelyek az ország nemzetgazdasága szempontjából

valóban jövedelemtermelő képességgel rendelkeznek, míg például jelenleg ez a pénz nem kis részben elforgácsolódik, hiszen nem sarkallja az egyént adott esetben nagyobb munkateljesítményre, ha ez a pénz jut.

Fontosnak tartom elmondani, hogy az állami kezességvállalás körét megítélésem szerint ezeknél az említett ágazatoknál fontos lenne kiszélesíteni. Nagyon sokszor beszéltem olyan vállalkozókkal, kisebbekkel és közepesekkel egyaránt, akik egyszerűen nem tudtak labdába rúgni azért, mert a bankok alapvetően nem projektszemléletben gondolkodnak, hanem a fedezetet nézik a cégek oldaláról, ezért a cég nem jutott hozzá fejlesztési forráshoz, holott egyébként gazellának tekinthető adottságai voltak, tehát egy kiugró növekedési pályát tudhat magáénak, a cégben levő szellemi potenciál egyaránt erre engedett következtetni. A Jobbik felfogása szerint azért hibás, ami most Magyarországon nyilván az Európai Unió által elvárt elvek szerint történik, hogy a monetáris és a fiskális politika egymástól elkülönül, mert azt látjuk, hogy jelenleg sem támogatja annyira a monetáris politika a magyar gazdasági növekedést, mint amennyire lehetne. Gondolok itt például arra, hogy amikor Matolcsy jegybankelnök úr növekedéshitel-programot indított, akkor az első két pillérben 701 milliárd forint új forrás került a piacra, de a 10 főnél kevesebb létszámot foglalkoztató magyar vállalkozásokhoz új hitel formájában ebből a 701 milliárd forintból mindössze 18 milliárd forint került. Ezért úgy gondolom, hogy az ilyen jellegű növekedéshitel-programok rendkívül alacsony hatékonysággal tudnak működni, hiszen már az egyébként is hitelhez jutott cégek hitelkiváltására ment el a forrás összege. Amit célszerűnek látnék, ha egyébként is van konzultáció a fejlesztési források kapcsán, amennyire tudom, a jegybank és a Miniszterelnökség között folyamatosan, hogy ezekben az ügyekben érdemes lenne összehangolni a lépéseket, mert akkor nem az egyébként is hitelhez jutó cégeknek segítenénk abban, hogy még alacsonyabb kamatozással jussanak hitelhez, hanem azoknak a vállalkozásoknak, amelyeknek jó projektjeik vannak, de nem tudnak adott esetben akkora önerőt, fedezetet felmutatni ezeknél a fejlesztéseknél.

Fontosnak tartom azt is, hogy a kormány jelöljön ki és ezt a fejlesztési forrásokon keresztül is érvényesítse, stratégiaileg fontos ágazatokat, amelyeket nemcsak úgy jelöl meg stratégiaileg fontosnak, hogy éppen ahol aktuálisan az államtitkárok valamelyike avat egy üzemet vagy gyáregységet, akkor ott elmondja, hogy ez a stratégiai irány, hanem ha például az autóiparban stratégiai fontosságúként gondolkodunk, értelemszerűen ennek az ágazatnak olyan módon kell megsegíteni a forráshoz jutását, fejlesztéseit, hogy célirányos programokkal kell támogatni például, hogy a globális értékláncokba a magyar vállalkozások minél nagyobb arányban vehessenek részt. El szeretném önöknek mondani, mert ez nem feltétlenül jutott el önökhöz, hogy amikor autóiparral foglalkozó bizottsági ülést rendeztünk ebben a bizottságban, nagyon gyakorlatias, konstruktív irányba igyekeztem vinni magam is a vita lefolyásának menetét és a cégek nagyon sok mindent megfogalmaztak módosítási javaslatként, illetve követendő gyakorlatként. Ez a nyugati beste prijsnek az átültetése lenne a magyarországi gyakorlatba. Elsősorban azt látjuk, hogy nem annyira a piaci környezettükkel volt gondjuk a cégeknek és nem a globális versenyképtelenségükre vagy a nehézségekre panaszkodtak, hanem olyan dolgokra, amelyekben a kormánynak tennivalója van, például a duális szakképzés kiszélesítése, gyakorlatorientált szakképzés, a dolgozók eljutása a munkahelyre megfelelő menetidővel és megfelelő összeggel. Ezek gyakorlatilag azok az akadályok, amelyekkel sokszor a cégek úgy szembesülnek, hogy dolgozót szeretnének foglalkoztatni, nagyobb számban felvenni őket, de nem tudják őket utaztatni, mert azok az adó- és egyéb ösztönzők, amelyek rendelkezésükre állnának, túl szűkösek és a magyar munkaerő

nem kis részben emiatt immobilis. Úgy gondolom, ezeket a szempontokat is érdemes lenne a fejlesztéspolitikába nagyobb arányban beépíteni.

Fontosnak tartom azt is elmondani, hogy a fejlesztési szemlélet kapcsán egy fontos változást kell megfogalmaznom. Azt, hogy legalább annyira fontos az, hogy az import kiváltására alkalmas termékekre koncentráljon a kormány, mint az exportsikerekre. Én tudom, hogy az exportsiker nagyobbat szól a politikában és a politikusok mindig a sikerfaktort keresik, mert sokkal jobb érzés beharangozni, hogy egy magyar termékkel külföldön piacra tudunk jutni, de ha a gazdaságfejlesztés oldaláról költséghatékonysági szempontot érvényesítve vizsgálom ezt a kérdést, azt látom, hogy sokkal könnyebb megmérkőznie egy magyar vállalkozásnak a magyar piacon és megtartani legalább azt a magyar piacot, amelyet jelenleg birtoklunk, mint adott üzemméretű cégnek külföldön piachoz jutni és legyűrni az ott honos cégeket vagy éppen a nemzetközi versenytársakat. Tehát fontosnak tartom, hogy ez a szemlélet jobban honosodjon meg és erősödjön, még akkor is, ha a politika szempontjából ezek kevésbé látványos változások.

Amikor például ezt megfogalmazom, gondolhatok arra is, hogy több ezer busz vár lecserélésre országszerte, különböző közlekedési vállalatoknál. A kormánynak stratégiai szándéka a Rábával kötött szerződésen keresztül az, hogy legyen magyar buszgyártás, de nincs hosszú távú program mellé rendelve, ami lehetővé tenné a cégek számára egy kiegyensúlyozott ipari kapacitás kiépítését. Arra értelemszerűen egy vállalat nem tud ipari kapacitást alapozni, hogy most éppen van megrendelés, de jövőre, meg azután és a következő öt évben esetleg egy sem lesz, erre senki nem tud ipari kapacitást fejleszteni. Ha a kormány olyan operatív programban gondolkodna, amely erre az ágazatra fókuszál, láthatjuk, hogy több ezer darabos járműcsereigény van ezen az ágazaton belül, akkor arra már lehet ipari kapacitást tervezni, hogy a kormány azt mondja, minden évben 300 buszt szeretnék megrendelni ezektől a szereplőktől és célirányosan koncentrálok erre az ágazatra.

Fontosnak tartom azt is, hogy nagyon sokszor látjuk a közbeszerzési gyakorlatban, hogy meghívásos közbeszerzéseken dől el, hogy az állam, mint a magyar gazdaság legnagyobb megrendelője kitől rendel adott esetben terméket vagy szolgáltatást. Olyan szempontból rossznak tartom ezt a folyamatot, hogy ez minden korrupciókutató szervezet véleménye szerint gyakorlatilag nagyon káros, hiszen lehetőség van arra, hogy három eleve kiválasztott, berken belül levő céget meghívjanak és közülük valaki nyertese lesz ennek a pályázatnak. Úgy gondolom, hogy e területen is fontos lenne, hogy érvényesítse a kormány a versenyfolyamatokat és olyan módon változtasson a közbeszerzési jogszabályon, hogy ennek a meghívásos pályázatnak a lehetőségeit szűkítse.

Nagyon fontosnak tartanám azt is, hogy ne csak a globális értékláncoknak legyünk beszállítói, hanem lehetőség szerint a kormánynál jelenjen meg annak a szándéka, hogy saját magyar márkákkal tudjunk piacra kerülni. Én például a nagyon sokszor és sokat szereplő borágazatnál azt látom, hogy egy rossz piaci modell valósul meg, hiszen akkora üzemméretű pincészetek indulnak el, amelyek egyébként a különböző kereskedelmi multik láncában egyszerűen nem tudnak labdába rúgni, mert nem termelnek akkora mennyiséget. Erre is van egyébként ellenpélda. Például van egy olyan ausztrál bormárka, ahol több termelő egyesül, egységes elvek és minőségbiztosítás szerint termelnek és aztán egy márkaneven kerülnek piacra, ilyen módon ismeri meg őket a világ és át tudják ütni azt az ingerküszöböt mennyiségben és minőségben egyaránt, ami a cégek piacra jutását segíti. Úgy gondolom, itt is lenne teendője a Miniszterelnökségnek, hiszen a Miniszterelnökség lát el ezen a területen koordinátori szerepet.

Fontosnak tartom azt is, hogy most a megismert prioritások alapján valamivel kevesebb pénz fog jutni, ha minden igaz, a multicégeknek a magyar kisvállalkozásokhoz képest a fejlesztési pénzekből. Azonban még jobban át szeretném ezt hangoltatni a kormánnyal, hogy inkább a magyar kisvállalkozásokra koncentráljanak, mert nagyon sokszor azt látjuk, hogy az európai uniós fejlesztési források infrastrukturális beruházásoknál például a Strabaghoz, a Swietelskyhez, más nyugati tulajdonban levő építőipari vállalkozásokhoz kerülnek, hasonlóan a fejlesztéspolitikában, gondolhatunk most az Audi nagyarányú támogatására és hasonló cégekre. Nem gondolom, hogy eseti jellegű vissza nem térítendő támogatásokkal Magyarországnak kellene támogatni a német luxusipar Magyarországon megtelepedett cégeit, inkább arra gondolok, hogy egy kiszámítható politika, a szakképzés, a munkaerő utánpótlásának megteremtése lehet majd a fejlődés záloga.

Az e-közigazgatásról tett még említést az államtitkár asszony az expozéjában. Fontosnak tartom elmondani, hogy még ma sem valósult meg az, amit a kormányfő megígért még 2010-ben, a söralátét nagyságú adórendszer. Egyébként csak zárójelenesen megjegyzem, hogy a buta, az egyszerű adórendszer nem feltétlenül hatékony, tehát nem biztos, hogy ennek kellene a fő szempontnak lennie, hiszen ha a gazdasági ágazatokat priorizálni szeretnénk, akkor ételemszerűen ezen keresztül finomra lehet hangolni. De tény, hogy még ma is működik olyan az adóhivatal részéről, hogy a vállalkozó letölti az adóhivatal honlapjáról a nyomtatványt, kitölti, kinyomtatja és postára adja. Ez a XXI. században, valljuk meg őszintén, eléggé vicces megoldás, az ember persze nem tudja, sírjon-e vagy nevéssen, hogy még ma is így működünk. Az e-közigazgatás érdekében még bőven van tennivalónk, azt gondolom.

Nagyon köszönöm a figyelmet, igyekeztem a magam részéről fontos kérdésekre reagálni. Most Bányai Gábor képviselő úrnak adom meg a szót.

BÁNYAI GÁBOR (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Asszony! Államtitkár Úr! Megköszönöm én is nemcsak a tájékoztatást, hanem azt is, hogy bár a médiumok nem szerepeltek az ülés ezen első szakaszában, később érkeznek majd a miniszter úr meghallgatására, mégis ilyen részletes tájékoztatást a parlamentben ritkán kapunk a Miniszterelnökség vagy bármelyik minisztérium részéről a Magyarországra jutó európai uniós források felhasználását tekintve. Ezt külön köszönjük, a bizottságunknak most ebben nagyobb szerep jutott. *(Becsó Zsolt távozik.)*

Én és több képviselőtársam olyan térségből származunk és dolgozunk, ahol szabad vállalkozási zóna elnevezéssel megjelölt települések csoportjai, tömegei vannak, amelyek számára is jelentős számú kiírás van a GINOP felhívásai között. Ezzel kapcsolatban szeretnék kérdezni és kérni is persze mások nevében is. Fennáll ugyanis egy aránytalanság a szabad vállalkozói zónában szereplő pályázatra felvehető maximális támogatás - ez 50 millió forint, 70 százalékos a támogatásintenzitás - és a zónán kívüli gazdagabb térségekbe jutó felső határ között, ami 500 milliós és persze 50 százalékos intenzitás. Ezt kellene összhangba hozni. Ezt az aránytalanságot kérjük megszüntetni, mi, fideszes képviselők ezt támogatnánk, hisz az ország leghátrányosabb térségében még közel másfél millió ember él, a honfitársaink jelentős része, amely térségekben vonzeróként szerepelhetne ez. Ha már, mondjuk, 50 százalékos támogatás jár Kecskeméten egy nagy fejlesztéshez, ami akár 500 milliós támogatást is elvihet a GINOP-ból, miért ne kaphatná meg ezt Bács-Kiskun megyében például Csikéria nevű településen egy helyi vagy odatelepülő vállalkozás, hisz oda is érdemes lenne komoly kkv.-kat vinni.

Egy megjegyzésem lenne az elnök úrhoz, nem provokatív célból. A jelenlegi forrásfelhasználás tekintetében a kkv.-k vannak minden tekintetben kiemelve. A közép üzemméretű, nagy cégek nem tudnak támogatáshoz jutni jelen kiírások szerint. Esetleg a K+F+I programokban található maguknak forrást, de a multicégek támogatására szerencsére nem látok teret és lehetőséget. Az más kérdés, hogy magánberuházásnál, bármi üzemcsarnok építésénél már meg fognak jelenni a külföldi tulajdonú cégek is, mert építésben vagy gépieszköz-beszerzésben számukra több tér nyílik, hisz Magyarország ebben lemaradt az elmúlt 25-30 évben.

Még egyszer köszönöm a tájékoztatást és köszönöm a kérdésre adandó választ is.

ELNÖK: Gelencsér Attila képviselő úr.

GELENCSÉR ATTILA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Először is a jegyzőkönyvnek szeretném mondani, hogy Becsó Zsolt képviselőtársamat én helyettesítem mostantól.

Köszönetet szeretnék mondani a fejlesztéspolitikai kormányzatnak, mégpedig azért, mert tanult a 2007-'13 hibáiból. Kevés szó esett, hiszen a jövőről beszélünk hála isten' arról, hogy milyen mértékben és léptékben volt elhibázott az az időszak. Kicsit furcsállva hallgattam Varga László képviselőtársam hozzászólását, amely a vállalkozókat ért hatósági vegzatúrára, adóhivatali nehézségekre - nem mondta, de mondhatta volna -, iszonyatos bürokratikus teherre és egyébként a fejlesztéspolitikában magukra egyáltalán találni nem képes vállalkozásokra utalt. Időutazásban éreztem magam, mert ezek a súlyos problémák az előző kormány idején valóban igazak voltak. Nem mondom, hogy készen vagyunk, nem mondom, hogy elégedettek lehetünk mindazokkal a problémákkal, amelyeket Varga László mondott, csak talán az ő szájából és oldaláról kicsit furcsa. Az ugyanis biztosan állítható, hogy 2010-et követően ezeken a területeken mindegyikben előrehaladás történt. A 2007-'13-as időszokról nem esett szó, pedig egyébként az életünket gyakran éljük úgy, és talán érdemes is ezt megtenni, hogy valamihez képest minősítjük az élethelyzeteinket. Mert nemcsak úgy a levegőben lóg a '14-20, hanem volt előtte élet és nyilván lesz utána is élet. Az valami borzalom volt, amit a szocialisták 2007-ben összeraktak fejlesztési terv címen. Először is teljesen megspórolták azt, amit társadalmasításnak hívnak, tehát az emberek véleményének kikérését. Azt mindannyian tudjuk ma már, hogy világbajnok addicionális költségek terhelték a fejlesztéseket, mindannyian tudjuk, hogy bonyolultságuk miatt számos kkv. azért meg sem indult azon az úton, amit egy projekt jelentett volna számára, mert megijedt annak bonyolultságától, és, ami a legfontosabb, nem találtak magukra, amikor ránéztek a nemzeti fejlesztési tervre. Egyszerűen nem találtak sorokat és pályázati kiírásokat, amelyek rájuk vonatkoztak volna, elfelejtettek ugyanis olyan pályázati kiírásokat csinálni, amelyek valódi gazdasági szereplők valódi projektjeiről szóltak volna.

Ha jól számoltam, abban az időben gyakran beszéltünk erről, 20 százalék alatt tervezték a gazdasági szereplői számára és 80 fölötti százalékban egyébként fontos ügyeket is tervezték. Azért gondolom, hogy több volt ez hibánál, hiszen 2007-ben indult és 2008-ban meg is érkezett a világválság és az apadó forrásokra a versenyszféra tekintetében kiváló válasz lett volna, amiről most beszélünk, jó válasz lehetett volna egy jól kitalált, jól megtervezett, jó hatékonysággal működő fejlesztéspolitika, vagyis külső forrás. Erről sajnos Magyarország akkor szinte majdnem teljesen lemondott.

Érdekes az is, hogy a rövid pályázati kiírásokat ketten is feszegették. Ezzel is találkoztunk abban az időben is. Egyébként nem mindig ilyen egyértelmű, fehér-

fekete, hanem gyakran azért van rövid ideig nyitva, bizonyára önök is tudnak azért ilyeneket, mert kimerül a keret egész egyszerűen. Nem rég éltük meg a sokakat érdeklő buszpályázatot, amikor reggel 8-kor megnyitották és 11-re kimerült a keret, emiatt 3 órát volt nyitva. Mondhatnánk azt is, hogy rosszul terveztük meg, mert kevés volt a forrás és azt is mondhatnánk, hogy rendkívül sikeres pályázatról beszélünk, hiszen nagyon sokan jelentkeztek, de nem lehet azt mondani, hogy nem volt információ. Ezt a példát válaszul hozom önöknek, képviselőtársaim, arra, hogy nem volt információ és csak a bennfentesek tudtak róla. Nézzék meg a buszpályázatokat, ugyanannyi információ volt arról is, mint a többiről, nézzék meg, hogy van-e színe a pályázóknak! Nem tudom, hány ezer buszpályázat történt, mindenki tudott róla, egy teljesen nyílt, transzparens rendszert láthattunk és bizony rövid ideig volt nyitva a pályázat. Ez ilyen.

A másik, amit megéltünk korábban a '7-13-ban, az volt, hogy éjjel-nappal átcsoportosíthattunk, emlékszem, a regionális fejlesztési tanácsnál is, mert nem sikerült megtalálni a prioritást. Nagyon bízom benne, azt érzem, hogy tanultunk belőle, de itt is a pudíng próbája az evés lesz. Nem sikerült eltalálni, tehát a rossz tervezés, a társadalmasítás hiánya, sok-sok probléma miatt félrecsúszott és bizony maradtak olyan ablakok, amelyekben rengeteg pénz állt és a kutyának nem kellett abban a formában legalábbis, ahogy megtervezték. Rossz volt. Azt gondolom, hogy ezekből a hibákból az államtitkár asszony által elmondott tervek szerint, amennyire érzékelem a saját választóközvetemben, jórészt tanultunk és ezeket orvosolni fogjuk.

Inkább ebben a kontextusban szerettem volna hozzászólni, hogy nagyon sokat szenvedtünk közéleti emberként is, vállalkozóként is a '7-13-tól és, őszintén szólva, valós félelmeink, démonjaink lehettek sokunknak, hogy hasonló vagy ugyanolyan hibákat elkövetünk újra a '14-20-ban. De már eleve végre gazdaságfejlesztést csinálunk, nem akármilyen léptékben, végre 60 százalékban, és tudom, hogy ez unalomig mondott szám, de nagyon nagy dolog. Azt gondolom, a helyes utat találtuk meg és ezért szerettem volna mindezt elmondani, nem kötelező kúrként, mert nem szólalok meg minden ülésen csak azért, hogy itt játsszuk le a meccseinket, hanem azért, mert azt gondolom, hogy végre most talán jó lesz, vagy legalábbis sokkal jobb, mint a korábbi. Megtisztelő volt a figyelmük, köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Képviselőtársak, Schmuck Erzsébet képviselő asszony jelezte, aki nem tagja a bizottságunknak, hogy hozzá szeretne szólni. Ebben az esetben a bizottságunknak szavaznia kell erről. Kérdezem, a képviselőtársaim közül ki az, aki támogatja Schmuck Erzsébet képviselő asszony hozzászólási lehetőségét. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen, úgy látom, egyhangúlag támogatjuk. Akkor a képviselő asszonynak megadom a szót.

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Én is megköszönöm a tájékoztatást, különösen azért is, mert az LMP számára a kis- és középvállalkozások támogatása kiemelten fontos kérdés. Nekem most elsősorban kérdéseim lennének, kérdéseket szeretnék feltenni.

Az első kérdés arra vonatkozik, hogy információink szerint a 2014-2020-as pályázati forrásoknak eddig körülbelül a 4 százalékát sikerült kiírni. Ez hány százalék a kis- és középvállalkozások vonatkozásában?

A másik kérdésem: nyilván öröndetes és jó, hogy sok pályázati kiírás megnyílik, de a másik oldalról milyen tudásuk van arról, hogy milyen a kis- és középvállalkozások abszorpciók képessége. Tudjuk, hogy elég sok kis- és középvállalkozás tönkrement vagy bezárta a kapuit, ezért kérdezem tehát, hogy ezek hogyan viszonyulnak a pályázati kiírásokhoz. Nézem a támogatási összegeket és a

támogatási összegek alsó határát. Több ízben találkoztunk, nyilván személyesen én magam is kis- és középvállalkozások képviselőivel, akik elsősorban azt nehezményezték, hogy számukra nagyon fontos lenne, ha az alsó határ lejjebb lenne, tehát lennének 1-2-3 millió forintos összegek a mikrovállalkozások esetében. Látom, hogy van olyan pályázati kiírás, ahol másfél millió az alsó határ, de például ami a termelési kapacitásbővítésre vonatkozik, ott 50 millió az alsó határ. Tehát ezzel milyen módon szembesültek, vagy van-e a terveik között több olyan, ahol az alsó határt lejjebb lehet vinni?

A következő kérdésem azzal kapcsolatos, és ebben a témában többször felszólaltam az Országgyűlésben magam is, hogy a tapasztalatok szerint a multinacionális cégek munkahelyteremtés esetében általában 8-10 millió forintos támogatást kapnak, de már ennél magasabb is előfordult, míg a kis- és középvállalkozások egy-másfél milliót, talán most 1,8 millió a felső határa a kis- és középvállalkozásoknál a munkahelyteremtésnek. Abban milyen lépéseket kívánnak tenni, hogy záruljon ez az olló, a kis- és középvállalkozások munkahelyteremtési támogatása valahogy közeledjen a multinacionális cégek munkahelyteremtési támogatásához?

Szeretném azt is megkérdezni, most hogy a Transparency International tartott sajtótájékoztatót, vagy hozta nyilvánosságra a jelentését és ebben szóltak a túlárazások problémaköréről, hogy erről önök mit tapasztaltak vagy mit tudnak a kis- és középvállalkozások esetében. Mennyire vannak rákényszerülve az önrész miatt a túlszámlázásra? Azt gondoljuk, hogy ez egy igen fontos kérdés.

Végül még szeretném megkérdezni, hogy általában 3-5 éves fenntartási időt írnak elő, de mi van, ha letelik ez a 3-5 év, akkor mit tudnak utána, hogy fennmarad, nem marad, később fenntarthatóan tudnak működni, tudják vinni a vállalt feladatokat. Köszönöm szépen. Ezekre szeretnék választ kapni.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Varga László képviselő úr jelezte a hozzászólási szándékát. Megadom a szót.

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Talán látható volt az első hozzászólásomban, hogy két ügyet megemlítve alapvetően konstruktív volt, amit elmondtam. Nagyon szívesen váltok ebben egyébként, számtalan olyan bizottsági ülés volt, amikor merőben más típusú politikai vita keletkezett.

Gelencsér képviselőtársamnak annyit azért mondanék, hogy jó reggelt kívánok. Idestova öt és fél éve kormányoznak, tehát ha annyira hangsúlyosak ezek a célok, nyilván számtalan korrekciót is tehettek volna e tekintetben. Viszonylag finoman fogalmaztam két ügy tekintetében, amiben sokkal durvábban is fogalmazhattam volna. A NAV eddigi gyakorlata, különös tekintettel a 2010 utáni időszakra, világosan botrányokat hozott magával. Világosan! Hadd ne utaljak a körülbelül egy évvel ezelőtti időszakra! Számtalan kisvállalkozó panaszkodik nálam is, de valószínűleg önöknél is arra a gyakorlatra, ami őket érte. Remélem, ez változik az új struktúrában, bár a kormány alá való ennyire direkt rendelete az adóügyeknek nyilván ebben felvethet kérdőjeleket. Tehát a NAV gyakorlatát felháborítónak tartom az elmúlt években bizonyos szempontokból - akkor fogalmazok ilyen durvábban.

Kettő: említettem olyan történeteket, amelyek igen rövid ideig nyitva levő ablakokról szóltak. Felmerül ebben a szituációban az a gyanú és több ilyen információ, sajtóhír látott napvilágot és számtalan kis- és középvállalkozás panaszkodott egyébként nálunk ilyen ügyekben, hogy a jól informáltak beadták gyorsan, nagyon rövid ideig nyitva a történet és lezárva, és akiknek szintén szükségük

lett volna erre, nem tudták ezt a történetet elérni, nem tudtak fejlődni. Ez a két ügy, szeretném hangsúlyozni, remélem, hogy megoldódik a későbbiekben. Az ilyen típusú észrevételek irányomba nem fognak eltántorítani attól, hogy bizonyos ügyeket a következő években abszolút konstruktívan kezeljek. Egyéni képviselőként, Miskolc országgyűlési képviselőjeként mondom ezt, ezt várják a választók mindannyiunktól egyébként, függetlenül attól, hogy milyen pártszínekben választottak meg minket. Másrészt meg lesznek dolgok, amelyeket keményen elmond az ember.

A 2010 előtti időszakról meg csak annyit, hogy jó lenne végignézni persze, hogy az önök mai frakciójában polgármesterként, alpolgármesterként, bármilyen fejlesztési tanácstagként hányan örültek, mosolyogtak különböző átadókon és hány főtér- vagy egyéb beruházás volt, amit a helyi közéletben fontosnak ítélték. Nyilván a kiírások részben irányítják ezeket, de nagyon sok olyan fideszes önkormányzat adott be pályázatokat célokra 2006 és '10 között, amiket ma már az emlékeinkben egy picit másként látunk. Ennyi.

Én ezt inkább konszenzusos napirendnek gondolom, mert azt gondolom, hogy ebben a pillanatban a '14 és '20 közötti történetekben a kiírásokat kell megnézni. Remélem, hogy a gyakorlat változik, tényleg bizakodó vagyok, komolyan mondom, csak az, hogy folyamatosan fekete-fehéren látjuk az előző ciklus problémáit és nagyon pozitívan a jelenlegit, szerintem kicsit igazságtalan, és ha ilyen irányú dolgokat vesz a szakmai beszélgetés, akkor ezt mindig el fogom mondani. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Gelencsér Attila képviselő úr!

GELENCSÉR ATTILA (Fidesz): Nagyon rövid leszek. Korrigálni szeretném a képviselőtársamat.

Én nem 2010-et mondtam választóvonalnak, hanem a '7-13-at. A jó reggelt kifejezést azért nem értem, mert az nagyjából most ért véget. Milyen jó reggelt van? Most fizettük ki az utolsó pénzeket. *(Dr. Varga László: Arra is majd visszatérünk!)* Tehát még mindig szenvedjük a szocialisták által 2007 előtt elkövetett hibákat. Ez nem 2010 kérdése, ez sajnos az a probléma, hogy cikluson átível, mint ahogy egyébként gyakran kormányzati ügyek és döntések túlfutnak a cikluson, na, ez aztán abszolút ilyen. Amit egyszer abba az európai csőbe belerakunk, azon aztán nagyon nehéz változtatni. Próbálkozott az új kormány, én ezt nem hoztam ide, átfesteni, átrajzolni, struktúrárt váltani, intézményrendszert, sok mindent, át is nevezte, de sajnos a legmélyén, a legfontosabb ügyekben nem tudott változtatni. Tehát aki itt most ilyen értelemben politizált, az ön volt képviselőtársam, mert én 2010-et talán egyetlen egyszer sem említettem meg, hanem '7-13-at említettem, ami majdhogynem még most is tart. Köszönöm szépen.

ELNÖK: *(Dr. Varga László: Csak fél percre! Tényleg nem sok!)* Varga László képviselő úr!

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Tulajdonképpen nem is erre lesz válasz vagy költői válasz lesz.

A bennragadt összegek és egyéb, átstrukturálásból fakadó újabban megítélt források kapcsán - tudjuk - az utolsó időszakban nagyon sok önkormányzat is pályázott, kkv.-k előtt nyíltak meg lehetőségek ezekből az összegekből, nyilván, hogy minél szélesebb körű legyen a forrásfelhasználás. Azt javaslom, tekintsük át, hogy ezek a források mennyire szolgáltak értelmes célokat, amennyiben ez lehetséges. Nem tudom, az év végéig ez meg tud-e történni még, de akkor a jövő év elején csináljunk ilyet, ezt az egyet kérem és vessük össze, hogy itt milyen típusú dolgokra sikerült

megfelelő forrásokat biztosítani. Ennek a fényében egyébként ez a politikai vita majd eldönthető szerintem, és így rövidre tudjuk zárni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az előterjesztőnek adom meg a szót.

Dr. Vitályos Eszter válasza

DR. VITÁLYOS ESZTER államtitkár (Miniszterelnökség): Köszönöm szépen a szót, elnök úr, és köszönjük szépen a kollégák nevében is mind a méltató szavakat, mind az építő kritikát, mert annak vettük az elhangzottakat.

Sok olyan dolog van, amelyre - úgy gondolom - nem biztos, hogy hivatalból tudok most reagálni, főleg azok a kérdések ilyenek, amelyeket az elnök úr feszegetett, több olyan dolog van, amelyek más szakterülethez is tartoznak. De mindenképpen megvizsgáljuk a felvetett észrevételeket.

Amit nagyon fontos elmondanom: a 2015-ös év két nagyobb feladattal foglalkozik. Egyrészt le kell zárunk a 2007-'13-as időszakot, 2015. december 31-ig el kell számolnunk mind a kedvezményezettekkel, mind az Európai Bizottsággal, megkezdődnek a pénzügyi elszámolásai az előző hétéves tervezési ciklusnak, másrészt meg kellett kezdenünk az új fejlesztési időszakot. Erre sajnálatos módunk nincs két különálló csapatunk. Tehát akik fejlesztéspolitikával foglalkoznak, ezt és azt a tevékenységet is egyaránt és egyidejűleg végzik. Még mindig tart a 2007-'13-as időszak pályázati felhívásainak és egyáltalán a célkitűzések megvalósulásának elemzése, mert majd a jövőben lesz egy fontos feladat, hogy ezeket az elkészült tanulmányokat, elemzéseket mi is kielemezzük és fel tudjuk használni még a '14-20-as időszak alatt. Mindenképpen arra törekszik a kormányzat, hogy fókuszáltabbak legyenek a pályázati felhívások a következő időszakban, ami azt is jelenti, hogy ezzel az éves fejlesztési kereteket minden egyes operatív program tekintetében meg kellett alkotni és a kormánynak kellett elfogadni, így legalábbis egy évre előre mindenképpen tudjuk tervezni, hogy milyen felhívások lesznek.

Nagyon fontos mondani - mert Varga képviselő úr jelezte, hogy egyes felhívásoknál rövid ideig tartanak nyitva a lehetőségek, hogy pályázatokat nyújtsanak be a kedvezményezettek -, hogy minden pályázati kiírást megelőző egyfajta társadalmasítás. Mi is az intézményrendszer részéről akár a koordinációs tevékenységünk keretében, akár az irányító hatóságok a saját szakmai munkájuk keretében szakmai kamarákkal, érdekképviselőkkel, önkormányzati szövetségekkel előzetesen megvizsgálják, megvitatják a felhívásokat. Minden egyes operatív program tekintetében nagyon komoly szakmai érdekképviselőkkel álló monitoring bizottságok működnek, amelyek a pályázati kiírások kiválasztási rendszerétől kezdve az összegekig, tehát gyakorlatilag az összes pályázati kiírást ától cettig átvizsgálják, átnézik és így születnek meg aztán a végleges kiírások.

A pályázatok fókuszáltságáról beszéltem. Próbáljuk azt a helyzetet elkerülni, ami a '7-13-at jellemzi, hogy még a napokban is szinte írunk ki a '7-13 terhére pályázati felhívásokat azért, hogy minél teljesebb absztrakciót tudjunk elérni. Amikor a Miniszterelnökség átvette a fejlesztéspolitikai koordinációt 2013 nyarán, az Európai Bizottság egy elég sötét képet festett arról, hogyan fogunk végezni a '7-13-as elszámolással. Akkor több százmilliárd forint nézett ki úgy, hogy forrásvesztésbe fog átfordulni, mert az intézményrendszer nem lesz rá képes. Tehát, és ezt most nem magyarázkodásnak szánom nyilván, csak szeretnék olyan képet festeni, ami reális arra vonatkozóan, hogy milyen munkát végzünk jelenleg, a forrásvesztést el kellett kerülni. A '7-13-at úgy kellett lezárunk, hogy az akkori felfüggesztéseket, bizonyos operatív programok fel voltak függesztve, fel tudjuk oldani, hogy minél több támogatási összeg érkezzen az Unióból a hazai költségvetésbe. Egyébként, amíg egy

operatív program fel van függesztve, folyamatosak a kifizetések a kedvezményezettek felé, csak mi nem kapjuk meg az Európai Unióból az ellentételezést. Tehát ezeket a munkákat mind elvégeztük az elmúlt két évben és meg tudtak indulni az új operatív programok. Ezzel kapcsolatban a képviselő úr kérdezte, hogy áprilisban miért volt egy csúszás, mert áprilisban kellett volna már megjeleníteniük a felhívásoknak. Ez mind ennek a következménye volt, amikor a tárcák elkezdtek tervezni az új felhívásaikat, ezek aztán minőségbiztosításra kerülnek a Miniszterelnökséghez. A minőségbiztosítási tevékenységünk keretében - nem titok - rengeteg szakmai vitát folytatunk a szaktárcákkal. Tehát sokszor megy oda-vissza egy-egy pályázati felhívás, hogy de ezt még kérjük kijavítani, a szakterület meg úgy gondolja, hogy az az ő kompetenciája és egyszerűen nem hajlandó úgy javítani, ahogy kérjük. Jelentős szakmai vitákat folytatunk, és azt gondolom, a lehető legteljesebben törekszünk arra, hogy mindenkit meghallgassunk és minden javaslatot figyelembe vegyünk az új kiírások megjelentetésekor.

A közbeszerzéssel kapcsolatban emlékeztetnék rá, hogy az új közbeszerzési törvény november 1-jével hatályba lépett. Fontos elmondanom, hogy nagyon komoly előkészítő munka előzte meg a törvény benyújtását. Az Európai Bizottsággal folyamatosan egyeztettük a szöveget, minden egyes módosító javaslatot is kiküldtünk nekik, hogy lássák, miket kívánunk még beépíteni, tehát egy komoly partnerségi kapcsolat folyamán alakult ki a mostani szöveg.

A közbeszerzések területén nyilvánvalóan arra törekszünk, hogy minden átlátható és transzparens módon működjön. Ez az uniós forrásoknál különösen fontos, hiszen az auditok során, tehát amikor az Európai Bizottság bennünket, illetve projekteket ellenőriz, ez a legfontosabb. Emiatt van a legtöbb probléma a projektek kapcsán, hogy a közbeszerzési szabályozás alkalmazását nem mindig találja megfelelőnek az Európai Bizottság. Jelenleg is folyik egyébként egy közbeszerzési jogvita a Bizottság részéről, mert amikor a Miniszterelnökség átvette a közbeszerzési terület felügyeletét, akkor egy sokkal szigorúbb szabályozásra törekedtünk és tulajdonképpen egy új rendszert is alakítottunk ki ennek kapcsán. Ezt a Bizottság már ellenőrizte korábban, ahol megállapította, hogy jóval több szabálytalanságot ki tud szűrni a rendszer, mint a korábbi tevékenységek körében. De nyilván itt is vannak még javítanivalók.

Tehát azt gondolom, az irányok jók, nagyon törekszünk arra, hogy komoly partnerségi munkával jelenjenek meg a pályázatok, illetve hogy mindenkinek figyelembe tudjuk venni a kéréseit. Nyilván vannak olyan dolgok, amelyeket a Miniszterelnökség a szaktárcákkal tud csak lefolytatni. De arra kérem a bizottságot, hogy próbálják meg méltányolni azt a munkát, amit végzünk annak érdekében, hogy a '7-13-at szépen, forrásvesztés nélkül le tudjuk zárni, illetve hogy a '14-20-at minél gyorsabban, teljesebben meg tudjuk indítani.

Megkérem a kollégámat, hogy bizonyos részletszabályokkal kapcsolatban mondjon pár gondolatot.

Dányi Gábor válasza

DÁNYI GÁBOR helyettes államtitkár (Miniszterelnökség): Köszönöm szépen. Azt gondolom, hogy majdnem az összes dilemmát felhoztuk az elmúlt egy órában, ami a fejlesztéspolitikában van. Szóba került több alkalommal és szeretném ezeket gyorsan megvilágítani vagy visszahozni picit, hogy kkv.-k, szóba került az, hogy autóipar, szóba került, hogy integrált fejlesztés. Ezek mind-mind olyan dolgok, amelyek versenyeznek egymással a forrásokért. Tehát minden elvárás egyszerre ilyen értelemben nem tud megvalósulni, mindig van a felzárkóztatás és a versenyképesség között egy dilemma. A kicsit támogatjuk, aki önmagában életképtelen, a vállalkozások

90 százaléka, 1-2 főt foglalkoztat, vagy a pár ezer főt, exportra termelők közé tartozót, vagy a középvállalatot, de ami magyarországi szinten középvállalat, Európában kicsinek minősül, vagy az exportra termelő nagyvállalatot, aki a foglalkoztatás nagy részét adja? Dilemma ez. Felmerült az autóipar, ami inkább a harmadik, felmerült, hogy a kicsik az elsők és a középső részről most nem beszélünk. Ezeknek az arányát mindig meg kell találni és nagyon nehéz az egyensúlyt, a „melyik van előbb és melyik van hátul” kérdést eldönteni. Tehát ezek a dilemmák foglalkoztatják mind az NGM-et, mind a Miniszterelnökséget. Például egy konkrét ügy a felhívások egyeztetése kapcsán, hogy amikor megjelent a versenyképességi pályázati felhívás, vita volt, hogy kell-e hozzá munkaerő kötelező előírása. Nagyon fontos, hetekig vitatkoztunk rajta, hogy hogyan kerüljön ki ez a pályázati felhívás. Az előző időszak hibája volt, hogy az eszközbeszerzéshez kötelező foglalkoztatás volt. A pályázók, a kkv.-k nem tudták teljesíteni a kötelező létszámvállalást, hogy plusz embereket felvegyenek, de eszközre szükségük lett volna. Vegyem ki a foglalkoztatást, ne vegyem ki? Foglalkoztatási határ plusz... Értik a dilemmát. Ilyeneken mennek a viták a pályázati felhívások előtt a minőségbiztosítás során, amit az államtitkár asszony mondott. Egy innovációs pályázatnál milyen képességeket, képesítéseket kérjek egy-egy pályázati felhívásnál, kell-e olyan tudású olyan ember, kell-e diploma, kell-e PHD-tudás stb.? Ezek mind-mind fontosak. Nyilván az innovációs ágazat elvárna, hogy minél magasabb szakmai színvonal legyen, de a valóságban a teljesítőképeség nem biztos, hogy bírja, az abszorpciós képesség is szóba került, hogy ki képest ezt felhasználni. Nyilván a tőkevonzó képesség tekintetében nincs probléma, az a kérdés, hogy milyen típusú szűkítéseket használ a pályázati felhívás.

Szóba került még a hitel kérdése. Azt látni kell, hogy hitel tekintetében körülbelül 3 és fél-négyszeres forrást kapott Magyarország. Ezt kapta. Tehát az Európai Bizottság azt mondta, hogy a pénzek sokkal nagyobb részét kell hitelben, vagy visszatérítendő eszközben elkölteni. Ez mit jelent Magyarország számára? Egyrészt jelenti azt a problémát, hogy amíg van vissza nem térítendő pénz, addig a hitelre nem nagyon van kereslet. Másrészt egy olyan technikát próbálunk kialakítani, és ebben született most konszenzus, hogy bizonyos vissza nem térítendő pénzekhez kötelező lesz hitelt adnia az államnak. Ez megoldja egyébként azt a problémát, amit a képviselő úr említett: a hitel elsődlegessége, visszatérítendő támogatás, pályázati kérdéskör, és ettől azt várjuk leginkább, hogy a pályázatok minősége fog javulni. Fenntarthatósági kérdéstről is beszélünk. Minél inkább van benne hitel és utána a pályázónak vissza kell fizetni, abban érdekelt, hogy olyan mutatót készítsen, ami utána termel neki, amiből vissza tudja fizetni a hitelt, a visszatérítendő források növelése a fenntarthatóság és a projektek minősége irányába ható dolog. Most megnégyszereződött ez a tétel, ennek az elköltése nyilván egy fontos kihívás.

Szóba került az autóipari kérdéskörnél, hogy van egy integrált településfejlesztési program, illetve minden megyei jogú városnak van. Ennek pont az a lényege, hogy ha van egy nagy autógyár például, akkor építsünk óvodát, építsünk utat, csináljunk olyan kertvárost vagy lakótelepet, ahol lehet lakni, csináljunk oktatási rendszert, ahol lehet tanulni. Tehát az integrált fejlesztési program része ezen időszak fejlesztési programjának és pont az a cél, amit az elnök úr is említett, hogy ezek a kérdések komplex módon kerülhessenek kezelésre, és amire szükség van, akár ráhordó hálózat, közlekedés megszervezése, ezekben lehessen előrelépni.

Szóba került a támogatásintenzitás, szabad vállalkozói zóna kérdésköre. Itt van egy jelentős visszalépés egy uniós szabályozásban, úgy hívják, hogy regionális támogatási térkép. Ez megmondja, hogy egyes régiók fejlettségi szintjükhöz képest mekkora maximális támogatásintenzitást kaphatnak. Ezt a Bizottság adja a pénzhez szabályként. Ebben jelentős visszalépés történt, azaz sokkal kisebb intenzitásokat

szabott meg egyes fejlettségi szintekhez képest és ebből kiskapu a szabad vállalkozói zóna. Tehát az a kérdés, hogy próbáljuk kiterjeszteni a 70 százalékos intenzitást és máshol is adni ilyeneket, de ez nyilván nem egy tagállami hatáskörű döntés és ebben nincs különösebb mozgáster. *(Bányai Gábor: Nem! Bocsánat. A zónából 5 százalékra lehessen pályázni, vagy lehet zónán kívül.)* Ja, megértettem.

A másik vitánk, és ezt is ide akartam hozni, mert némely kérdésre válasz, a fókuszáltság tekintetében van. Hatalmas vitákban voltunk, főleg a GINOP elfogadásánál, azt hiszem, hónapokig húzódott, és pont azt a fókuszáltságot kerestük, amit az elnök úr is említett. Amíg a termelő szektorra való fókuszálás az operatív programban nem jelent meg, addig nem tudtunk átmenni a tú fokán, tehát ezek a fókuszáltságok, illetve az, hogy mit, hol és mennyit költünk, ezek valóban sokkal jobban leírtak most ebben a programban.

Azt hiszem, hogy talán minden kérdést érintettem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A magam részéről csak megerősíteni szeretném, hogy a szokásosnál sokkal magasabb színvonalú volt az előterjesztő expozéja, mind pedig a válaszok ezzel kapcsolatban gyakorlatias, jó észrevételek voltak. Külön köszönöm önöknek, hogy így kerítették sor erre a mai bizottsági ülésre. Köszönöm szépen a jelenlétüket. Kezét csókolom! Viszontlátásra! Jó munkát kívánok. *(Dr. Vitályos Eszter: Köszönöm szépen, elnök úr.)*

A Belügyminisztérium tájékoztatója a közfoglalkoztatás aktuális helyzetéről, létszámokról és a felhasznált forrásokról

Tisztelt Képviselőtársaim! Áttérünk a második napirendi pontunk tárgyalására, a közfoglalkoztatás aktuális helyzetéről, létszámokról és a felhasznált forrásokról szóló tájékoztatóra kerül sor. Köszöntöm a Belügyminisztérium képviselőjében jelenlévő Réthy Pál főosztályvezető urat és Busch Irén főosztályvezető asszonyt. Tisztelettel köszöntöm önöket. Megadom a szót!

Réthy Pál tájékoztatója

RÉTHY PÁL főosztályvezető (Belügyminisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Hölgyeim és Uraim! Két történetről szeretnék beszélni. Az egyik a 2015. évi helyzetünk, nyilvánvalóan ebben benne van kicsit a 2014. és az előző időszakok is, hiszen folyamatos a tevékenységünk, másodikként pedig néhány perces kitekintést szeretnék adni a 2016. évi tervezési folyamatról is.

A közfoglalkoztatás immáron ötödik éve működtetett rendszere eljutott odáig, hogy rengeteg tapasztalatot gyűjtöttünk a programok működtetése kapcsán és esetenként ezen programok működésével kapcsolatban megszerzett tapasztalatok birtokában új irányokat is megszabtunk saját magunknak, illetve a kormány is megszabott természetesen nekünk. Most az ötödik évben gyakorlatilag ott tartunk, hogy a jogszabályi kereteit tekintve is egy viszonylag jól beállt rendszerben dolgozunk, és jelen pillanatban ennek az új rendszernek a finomhangolása folyik.

A 2015-ös évnek kiemelt prioritása volt a Start programok folytatása, fokozatos kiterjesztése és jellemzően a közfoglalkoztatottak, illetve a közfoglalkoztatók igényeinek megfelelően kiszámíthatóbb és hosszabb időtartamú foglalkoztatás lehetőségének biztosítására fókuszáltunk. Célunk hosszú idő óta az elsődleges piacról kiszorultak, így a munkaerőpiacon hátrányban lévőknek a foglalkoztatása, a foglalkoztatáshelyettesítő támogatásban részesültek, az alacsony iskolai végzettségűek, képzetlenek, illetve az álláskeresési ellátásban nem részesülő álláskeresők programjainkba való bevonása. Ezekben nyilvánvalóan megjelennek a megváltozott munkaképességűek, hajléktalanok, a migrációs problémakör miatt

megjelennek most már a menekültek, oltalmazott jogállásúak, továbbá a roma nemzetiségűek és mindezek foglalkoztatásának, foglalkoztathatóságának javítását célozzuk meg. Nyilvánvalóan a jogszabályban körvonalazott, hogy milyen típusú kormányzati programokhoz társulnak a közfoglalkoztatási programok. Mindemellett nagyon-nagyon fontosnak tartjuk a különféle aktiváló elemek működtetését is, amelyekben, azt gondolom, az elmúlt időszakban nagyon komoly eredményeink vannak egyrészt a képzés, másrészt a szolgáltatások tekintetében.

2015-ben a Start munkaprogram előirányzathoz 270 milliárd forint, ebből az összegből havi átlagban egy 213 ezer fős foglalkoztatotti létszámot tudunk finanszírozni. 2015 tervezése úgy kezdődött, hogy van egy áthúzódó kötelezettségünk, amely a '14 évi programok áthúzódó kötelezettségét jelenti, ez közel 41 milliárd forint volt. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy 229 milliárd forintnak a 2015. évi tervezésére tudtunk alapozni az áthúzódó kötelezettségvállalások miatt.

2015-ben az alábbi programokat indítottuk el: a járási start mintaprogramokat, ennek nagyon jelentős, 102,6 milliárd forintos forrásával mintegy 93 és fél ezer embert érintettünk meg. Az országos közfoglalkoztatási programban a klasszikusan nagy országos közfoglalkoztatók - a nemzeti parkok, állami vasúttársaság, vízgazdálkodási társulatok, vízügyi igazgatóságok - programjaiban mintegy 44800 fős és 51 milliárd forintos keretet határoztunk meg. A hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási támogatások, amelyek jellemzően az önkormányzati törvényben előírt feladatellátáshoz kapcsolódnak, mintegy 140 ezer embert érintenek és közel 67 milliárdos finanszírozás jelent meg ebben. Illetve az országos és egyéb mintaprogramok, amelyekről majd röviden fogok beszélni, mintegy 1365 főt és másfél milliárd forintot érintettek.

Mint említettem, nagyon fontos szerepet kapott nálunk a munkaerőpiaci képzés területe. A munkaerőpiaci képzés nem közfoglalkoztatási előirányzathoz finanszírozott tevékenység a közfoglalkoztatásban, hanem egy uniós programban végezzük ezeket a feladatokat. Ez a TÁMOP 2.1.6. „Újra tanulok”, ez egy kifutó típusú program, gyakorlatilag a zárókonferenciája is megtörtént az elmúlt időszakban nem is túl régen. Mintegy 170 ezer fő képzése zajlott le gyakorlatilag közfoglalkoztatási oldalról ebben a programban. Igen dominánsan megjelentek természetesen ebben a mezőgazdasági programjainkhoz kapcsolódó képzési programok, amelyekben növénytermesztés, állattenyésztés és tartósítás jellegű képzéseket mintegy 20 ezren végeztek el. Tekintettel arra, hogy a termelés és a feldolgozás, most már a magasabb szintű termékfeldolgozottság is megindult a közfoglalkoztatási programok mögött, ennek nyilvánvalóan minden típusú infrastrukturális fejlesztését is értelmezve ezekben a programokban, azt gondolom, hogy nagyon komoly előrelépések történtek ebben az elmúlt időszakban. A programokban július 1-jétől további 50 ezer fő bevonására biztosítottunk mintegy 20 milliárd forintos forrást. Tekintettel arra, hogy el fognak indulni a jövő esztendőben és szintén uniós programlábunk lesz a finanszírozáshoz, ez a GINOP 6.1.1. program lesz, ami a képzéseinkre lehetőséget fog biztosítani, ezért 2015. november 1-jétől újabb 50 ezer főre decentralizáltunk forrásokat két részletben. Egyrészt egy jövő év február 29-ig tartó finanszírozás formájában, illetve egy másik részét pedig 2016. június 30-ig úgy, hogy a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási támogatást az induló képzések és a hosszabb időtartamú képzések finanszírozási lehetőségét biztosíthatja a jövő év közepéig ebben a GINOP-os programban. Ütemezetten biztosítjuk a forrásokat, bizonyos programok lejárnak és az év hátra lévő részében indulnak különféle programok, így például a vízgazdálkodási társulatok számára a vízügyi foglalkoztatás meghosszabbítása is. A legutolsó adatunk szerint a hatályos közfoglalkoztatási hatósági szerződésben közel 246 ezer fős közfoglalkoztatotti létszámról van statisztikánk.

A képzésekről még néhány gondolatot. A kifutó típusú 2.1.6-os program keretében az október 30-ai állapot szerint 2014 decembere és márciusa között mintegy 28 ezer főt vontunk még be a maradványforrások terhére, amelyből mintegy 26 ezer fő eredményesen befejezte a képzési programját. Így az országos közfoglalkoztatási programokban is biztosítjuk a képzés lehetőségét, itt mintegy 5800 fő kezdte meg a képzési programját és 5680 fő már sikeresen le is vizsgázott. A képzések szempontjából a korábbi évekhez képest abban van a jelentős változás, hogy nagyon komoly eltolódás van az Országos Képzési Jegyzékben szereplő szakképesítések megszerzése vonalán, ami azt jelenti, hogy korábban 22 százalék volt ennek az aránya, most pedig 60 százalék, azaz 60 százaléka a képzésben résztvevőknek az állam által elismert szakképesítéseket tud megszerezni. Ezek a képzési programok 157 szakirányban és 66 képző intézmény bevonásával valósultak meg, nagyon komoly együttműködésben a korábbi nemzeti munkaügyi hivattal és a Nemzetgazdasági Minisztériummal karöltve. Tekintettel arra, hogy a hátrányos helyzetű célcsoportról beszélünk, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy több mint 50 százalékuk legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik, így a képzésben való benntartásban nagyon komoly szerepe van a mentori hálózatok működtetésének. 126 mentor segítette ebben a 2.1.6-os képzési programban a képzés eredményes befejezését, illetve a programokban való benntartást. Az eddig bevont létszám több mint 21 százaléka, azaz 35700 fő részesült ilyen mentori típusú szolgáltatásban és ennek eredményeként tudott eredményes vizsgát tenni.

A későbbi aktiváló lábunk a GINOP 6.1.1. program lesz, amelyről azt kell tudni, hogy az alacsony képzettségű közfoglalkoztatottak képzésére irányul. A korábbiakhoz képest az a változás, hogy a konzorcium neve Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal lesz. A konzorcium tagja lesz a Belügyminisztérium, a korábbi 2.1.6.-nak nem volt konzorciumi tagja a Belügyminisztérium. Ennek a programnak a tervezését, a képzési szakirányok felmérését a Belügyminisztérium elvégezte. A konzorcium részéről a támogatási kérelem benyújtása megtörtént 2015. október 30-án. Nyilván lesz ennek egy hiánypótlási szakasza, amikor a Miniszterelnökség részéről tett javaslatoknak megfelelően, ahogy itt az államtitkár asszony elmondta, ezeket a változtatásokat megteesszük. Bízunk abban, hogy jövő év január 1-jével ezek a képzési programok el tudnak indulni. A teljes projektidőszak alatt, '15-18-ban a bevonni tervezett létszám 85 ezer fő. A célindikátor gyakorlatilag egy 68 ezer fő, és 80 százalékos sikeres befejezés, ez a második célindikátor. A forrása 30 milliárd forint. Az első negyedévben mintegy 30 ezer fő képzésbe vonására lesz szükség és a többi ütemezését pedig nyilván 2018-ban a konzorcium el fogja végezni.

A program jellemzője, hogy a projekt elsősorban az alacsony iskolai végzettségűek, legfeljebb általános iskolai végzettségűek célcsoportjára fókuszál, mintegy 80 ezer fős létszámban. Az ettől magasabb iskolai végzettségűek bevonására viszonylag csekély lehetőségünk lesz. Tehát a 85 ezer főből 80 ezer fő az alacsony iskolai végzettségű, de ez a jellemző célcsoportja egyébként a közfoglalkoztatásnak, illetve 5000 fő lesz, aki magasabb iskolai végzettséggel ezekben a képzési programokban részt vesz és igyekszünk az Országos Képzési Jegyzékben szereplő, állam által elismert szakképesítések irányába tolni a képzési programokat.

Újdonsága ennek a programnak, nagyon komoly lépéseket tettünk az elmúlt időszakban ezért, hogy a képzéseken kívül más aktiváló eszköz is legyen. Így megjelennek munkaerőpiaci szolgáltatási típusú elemek is ebben. Valamennyi képzési programban a képzés elejére egy kétszer nyolcórás szakasz lesz a képzés hatékonyságának növelésére, ami gyakorlatilag egyfajta motivációs, ráhangoló tevékenységet jelent. Illetve a képzés befejezésénél egy négyszer hatórás, a munkavállalást elősegítő blokkot fogunk elhelyezni, amely gyakorlatilag az

álláskeresési technikák, a munkaerőpiacon történő tudatosabb mozgás alapjait és ezeket a készségeit fogja majd megerősíteni felnőttképzési kiegészítő tevékenységként a képzési programba ágyazva.

Nagyon komoly lépéseket tettünk az elmúlt időszakban a jogintézmények szempontjából a közfoglalkoztatottak közfoglalkoztatásban való bennragadásának kezelése és a közfoglalkoztatottak elsődleges piacra jutása érdekében. Elmondom, hogy mit tettünk és mi az, ami még hátra van ebből, mert gyakorlatilag így lesz teljes a kép. Egyrészt a rövid időtartamú kereső tevékenység időtartamát 90 napról 120 napra felemeltük, amely időtartamra fizetés nélküli szabadság illeti meg, tehát felemeltük az időkorlátot 90 napról 120 napra. A másik nagyon fontos dolog, hogy lehetővé tettük, hogy a közfoglalkoztatottak közfoglalkoztatású munkavégzésükből kiszakadva állásinterjún vehessenek részt. Erre lehetőséget biztosítottunk és az állásidőre járó bérezés illeti meg őket arra a napra, ha állásinterjún megjelennek, nyilvánvalóan ez igazolt távolétnek számít, és dokumentáltan bizonyítani kell, hogy hol volt a közfoglalkoztatott. Nagyon fontos, hogy lehetőséget biztosítottunk július 13-ától, a jogszabály módosítása óta arra, hogy amennyiben a közfoglalkoztatottnak a településükön erre lehetőségük van, az egyszerűsített foglalkoztatásba lehessen közvetíteni őket, amelyeket az állami foglalkoztatási szerv megtesz. Kaptunk különböző mezőgazdasági vállalkozásoktól jelzéseket az ország minden pontjáról, hogy a közfoglalkoztatás akadály a szezonális típusú foglalkoztatásnak. Ez lett rá gyakorlatilag az adekvát jogszabályi megoldás. És lehetővé tettük azt is, hogy az állami foglalkoztatási szervhez bejelentett üres álláshelyekre közvetítőlapot kaphassanak a közfoglalkoztatottak és kötelező legyen nekik ezt elvállalni, amennyiben nem vállalják el, akkor emellé közfoglalkoztatásból történő kizárási szankció is társul természetesen. Azt gondolom, megteremtettük a lehetőségét annak, hogy az elsődleges piacra a közfoglalkoztatásból ki lehessen lépni azon aktiváló eszközök és munkatapasztalat, munkagyakorlat és munkaszocializációs szakasz után, amit tranzit jelleggel a közfoglalkoztatás biztosít ebben a közfoglalkoztatási programban.

Hogy mi van még hátra ebből? Van egy jogszabályi előterjesztésünk arra vonatkozóan, hogy bónuszrendszert dolgoztunk ki azok számára, akik kilépnek az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatási bér és a minimálbér között nem túlságosan sok a különbség, nincs is kellő motivációs erő a kilépésre, éppen ezért egy bónuszrendszert dolgoztunk ki, ami azt jelenti, hogy ha valaki belép egy 8 hónapos közfoglalkoztatási jogviszonyba és a 3. hónapban önállóan elhelyezkedik, akkor 5 hónapra, ameddig a közfoglalkoztatási szerződése szól, megkaphatja a foglalkoztatáshelyettesítő támogatás jelenlegi havi összegét, ami 22800 forint. Ez egy motiváció. Ez lenne az első lépése az elsődleges piac irányába segítségnek. A második lenne egy uniós forrásból biztosított célzott bértámogatás a munkaszocializációs folyamaton átesett és gyakorlatot szerzett személyeknek az elsődleges piacra mozditása érdekében. A munkáltató, aki foglalkoztatja őket, beralapú támogatást kaphat, jellemzően 50 százalékos támogatásintenzitással és továbbfoglalkoztatási kötelezettséggel. Ez lenne egy következő lépés. Dolgozunk a Nemzetgazdasági Minisztériummal közösen ezeken a programokon. És lenne egy harmadik rész, a munkahelyvédelmi akcióterv támogatása, ami azt jelentené, hogy beemelnénk a korábban közfoglalkoztatásban lévőket a munkahelyvédelmi akciótervbe. Ez azt jelentené, hogy bizonyos más célcsoportok, az 50 év feletti, fiatalok, gyesről, gyedről visszatérő kismamák mellett szociális hozzájárulási adókedvezményt kaphatna az, aki korábban közfoglalkoztatásban dolgozó munkavállalót vesz fel. Tehát gyakorlatilag ezzel válna teljessé a közfoglalkoztatásból elsődleges piacra történő kimenetnek a támogatása.

Néhány gondolat a 2016. évről. Ismert önök által, hogy 340 milliárd forint lesz a következő évben a Startmunka-előirányzat. Ez egy 253 ezer fős havi átlagos foglalkoztatotti létszámot jelentene nyilván azokkal a szezonális, hektikus mozgásokkal, amelyek önök által is ismertek. A programokat gyakorlatilag jövő év március 1-jétől szeretnénk indítani és tartanának klasszikusan 2017. február végéig. Ezzel kapcsolatban mind az országos, mind a kistérségi programok tervezési módszertanát a helyettes államtitkárságunk elkészítette, ezeket a kormányhivatalok számára kiküldtük, ismertek az eljárásrendi háttérükkel együtt. Ezek a tervezési folyamatok megkezdődtek és tesszük ezt mindannak érdekében, hogy ezek a programok tényleg ütemezetten és az eredeti ütemtervnek megfelelően folyhassanak a következő évben is.

Megérintettünk természetesen néhány speciális célcsoportot, amiről szeretnénk beszélni önöknek. A kulturális közfoglalkoztatásban nagyon nagy létszámot szeretnénk a jövő évben foglalkoztatni, jellemzően támogatva a kistérségeken zajló kulturális és felzárkóztatási folyamatokat is. Megérintettünk két nagyon komoly célcsoportot, egyrészt egy lakhatási típusú programunk is van, vályogházakat építünk közfoglalkoztatottak bevonásával sok-sok településen. Most is van egy ilyen programunk, a jövő évben is szeretnénk ezt folytatni. Környezetbarát termékekből készítünk emberi lakhatásra alkalmas ingatlanokat, ezt szeretnénk folytatni az jövőben. Kiterjesztettük országos program formájában egy Budapesten, a Ferencvárosban zajló olyan programot, amelynek nagyon kedvező tapasztalatai voltak, 100, illetve 200 fővel indultak ezek a programok hajléktalanok foglalkoztatásával. Ennek van egy országos kiterjesztése 1-1,1 milliárdos finanszírozással, az ország több településén, több megyéjében több mint 600 hajléktalan végez értékteremtő munkát és ezt a programot szeretnénk még nagyobb létszámban kiterjeszteni 2016-ban. 2016-ra eléggé markánsan szétválasztottuk azokat a típusú programokat, amelyek közvetlen értékteremtők, gazdasági hasznot hozók és az elsődleges piac irányába történő elmozdulást tesznek lehetővé. Ettől élesen elválasztottuk a szociális típusú foglalkoztatást, ami jelenti a települési önkormányzatok feladatainak segítését és azokat a klasszikus feladatokat, amelyeket a továbbiakban is végezni szeretnénk, ilyen például az illegális hulladéklerakó helyek felszámolása, a belterületi utak rendbetétele, a külterületi utak, a mezőgazdasági utak rendbetétele, a bio- és megújuló energia. Ezeket fogjuk a továbbiakban is folytatni. Nyilvánvalóan olyan típusú infrastrukturális fejlesztéseket teszünk az értékteremtő programok mögé, amelyeknek lehet foglalkoztatási kimenete éppen például a szociális gazdaság irányába.

A Belügyminisztérium jelenleg is gondoz 106 olyan szociális szövetkezetet, amely a közfoglalkoztatás alapjain alakult meg. Ehhez nyilván az állami képviselők jogszabályban történő kijelölése megtörténik és azoknak a technikai termelőeszközöknek az átadása is a megalakult szövetkezetben egy állami kontroll mellett, ami ezeket a településeket viheti az elsődleges piac irányába. Nyilván olyan településeket, ahol a munkaerőpiaci helyzet nem túl rózsás és nincs igazából foglalkoztató. Maguknak fogják megoldani ezek a szociális szövetkezetek a szociális típusú foglalkoztatást, mert a gazdasági-társadalmi, infrastrukturális háttér miatt gyakorlatilag a vállalkozások nem fektetnek be ezeken a területeken. Tehát igyekszünk ezeket a programokat támogatni, erre uniós források is rendelkezésre álltak, az Országos Foglalkoztatási Nonprofit Kft.-nél voltak ilyen pályázati lehetőségek, mi pedig a közfoglalkoztatás oldaláról az eszközátadás kapcsán próbáljuk őket erősíteni ebbe az irányba.

Néhány gondolatot szeretnénk még megosztani önökkel néhány szakmai módszertani kérdéstről a tisztán látás érdekében és néhány informatikai fejlesztésben

elért eredményünkről. Átadnám a szót Busch Irén főosztályvezető asszonynak. Köszönöm szépen a figyelmüket.

Busch Irén tájékoztatója

BUSCH IRÉN főosztályvezető (Belügyminisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság!

Szeretném kiegészíteni az elmondottakat néhány fejlesztési kérdéssel. Mivel a Vállalkozásfejlesztési bizottság ülésén vagyunk, nyilván jogos kérdés lesz, és már el is hangzott néhány gondolat arról, hogy mit tesz a Belügyminisztérium azért, hogy minél több közfoglalkoztatott az elsődleges munkaerőpiacon találjon munkalehetőséget, illetve hogyan fejlesztjük a képességeiket, hogy ez lehetővé váljon. Egyrészt rendszeresen mérjük, havonta informatikai rendszerben, adattárházban a program befejezését követő 180. napi munkaerőpiaci státusukat. Gyakran elhangzik a médiában, de egyébként a honlapon havonta megjelenő tájékoztatóban is ezt rendszeresen közzéteszük, hogy mekkora mértékben jutnak ki az elsődleges munkaerőpiacra. Általában 12-13 százalék között mozog azok aránya, akik a program befejezését követő 180. napon az elsődleges munkaerőpiacon dolgoznak. Természetesen ez az arány attól is függ, hogy milyen iskolai végzettséggel rendelkeznek és hol élnek ezek az emberek.

Milyen fejlesztéseket végzünk még? Az egyik egy eljárási szigorítás, és éppen Szél Bernadett LMP-s országgyűlési képviselő asszony kezdeményezése nyomán is erősítettük meg ezt a területet. Szeretnénk mindenképpen megakadályozni, hogy munkáltató közfoglalkoztatottként foglalkoztasson egy korábbi munkavállalóját, akit előtte normál vagy akár közalkalmazotti munkaviszonyban foglalkoztatott. Eljárással nyilatkoztatjuk erről, illetve ellenőrizzük a NAV rendszerében adatösszekapcsolásokkal rendszeresen. Tehát ennek a legszigorúbban megpróbáljuk elejét venni. Szintén a bürokráciacsökkentéshez kapcsolódóan megpróbáljuk a közfoglalkoztatók terheit is csökkenteni. Azt szeretnénk, hogy amennyiben komoly projektszerű mintaprogramokat indítanak, ezt egy webes alkalmazáson keresztül terjesszék fel és a kérelmeket, illetve a kitöltendő adatlapokat ezen keresztül juttassák el a Belügyminisztériumba.

Szeptemberben elindult egy úgynevezett virtuális közfoglalkoztatási piac. Ez egy webes fejlesztés és itt a programok során megtermelt terményeiket cserélhetik egymás között a vállalkozások. Még ezekről kevés tapasztalat van, de november-december tájékán majd szeretnénk erről önöknek beszámolni. Szintén nagyon fontos és hiánypótló fejlesztést végzünk jelenleg, a közfoglalkoztatás stratégiai céljait mérő indikátorrendszer eddig nem volt, de most felállítottunk egy több vezérindikátorból álló rendszert, aminek az informatikai fejlesztését elvégeztük. Jelenleg a tesztelés folyik. Mire is lesz ez jó? Kiszűrjük, hogy hol vannak a bennragadók, mert gyakran hallani, hogy mennyien bennragadnak közfoglalkoztatásban és nem jutnak ki ebből. Kiszűrjük, hogy hol nem megfelelő a közfoglalkoztatás célzása, azaz bekerülnek olyanok, akiknek nem itt lenne a helyük, hanem az elsődleges munkaerőpiacon, és kiket nem vonnak be, például a foglalkoztatáshelyettesítő támogatásban részesülők célcsoportja, akikkel kiemelten kell foglalkoznunk, azokat esetleg miért vonják be kisebb arányban. Ezekről majd rendszeresen tájékoztatni fogjuk a bizottságot.

Szeretnék szólni a néhány hónapja induló közfoglalkoztatási honlapunkról, amelyen rendszeresen tájékoztatást adunk az adott folyamatokról, programokról, mintaprogramokról, illetve a gyakran ismétlődő kérdések formájában igyekszünk az érzékenyebb kérdésekre is válaszolni. Köszönöm szépen, ennyit szerettem volna elmondani.

Hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ismét jelezni szeretném meghívott vendégeink és képviselőtársaim részére, hogy ezúttal nem bizottsági elnökként, hanem jobbikos képviselőként szeretnék hozzászólni, tehát értelemszerűen nem köt a pártatlanság kötelme ebben a szerepkörben.

Amit először szeretnék elmondani önöknek az az, hogy a hatékony állam egyik fontos ismérve, hogy az állami programok és célkitűzések különböző jól követhető indikátorok mentén zajlanak. Ebben, úgy gondolom, több éves mulasztása volt a kormánynak, hiszen oly módon folyt eddig a közmunkaprogram, hogy nem volt például az sem mérve, hogy a közmunkaprogramban dolgozó most már több mint 200 ezer ember milyen gazdasági teljesítményt állít elő és milyen ágazatokban. Nagyon fontos dolog, hogy ha nemcsak el szeretnénk forgácsolni ezt a 200-300 milliárd forintot éves szinten, amibe a közfoglalkoztatotti program működtetése kerül, hanem ténylegesen termelő tevékenységet szeretnénk végeztetni, jó lenne látni, hogy mi ennek a kimenete, mekkora összeget termelnek meg a közmunkások. Én nagyon sokszor találkoztam az országot járva közmunkásokkal akkora önkormányzati telken, amekkorát a 93 éves korában elhunyt nagymamám egyedül tudott megművelni. Ezen 30 közmunkást láttam hófehér nyelvű gereblyékkel működni. Értelemszerűen az embernek már csak ezek a közvetlen tapasztalatok is azt mutatják, hogy rendkívül alacsony volt az a hatékonyság, ami ilyen módon ezekben a programokban megmutatkozott. Nagyon fontos lenne, hogy elsősorban arra koncentráljon a kormány, ahol mérhető a közmunkarendszer hatékonysága, amiben én a kormány helyében gondolkodnék, az főleg a mezőgazdasági termelés. Önmagában, ha a közfoglalkoztatási programban egy rászoruló ember megtermeli a családjá, a kisebb közössége, a helyi közétkeztetés számára a szükséges jó minőségű élelmiszert, azt gondolom, ez közvetlen visszacsatolás a közösség számára és természetesen az önbecsülése is nagyobb annak az embernek, aki ezt a termelést végzi. Akkor nem azt látja, hogy egy értelmetlen munkára használja fel őt az eljáró önkormányzat és például egy metszőollóval irtatnak vele bozótot, hiszen ennek egy vidéki ember közfoglalkoztatottként is látja az értelmetlenségét, hanem akkor azt látja, hogy azt az ételt eszi a gyermeke, az ő gyermeke is az iskolában, amit megtermelt. Van tehát egy közvetlen visszacsatolás és máris értékteremtő helyzetbe kerül ez az ember és sokkal nagyobb lehet ilyen módon, úgy gondolom, az önbecsülése is.

Nagyon fontos gondolatok voltak azok, amelyek a főosztályvezető úr és asszony elmondása alapján célkeresztbe kerültek, hogy milyen arányban jutnak vissza a közfoglalkoztatottak az elsődleges munkaerőpiacra. Azt látom, hogy rendkívül alacsony ez az arány és nagyon sokszor azt látom, hogy bár visszajut valaki az elsődleges munkaerőpiacra és el tud helyezkedni egy gazdálkodó szervezetnél, de aztán ez a cég nagyon rövid időn belül elküldi ezeket az embereket. Annak érdekében, hogy ez egy sikeresebb folyamat legyen, javaslatokkal szeretnénk a kormány felé élni. Az egyik fontos javaslat az, hogy ha a kormány maga is egy aktív vállalkozó, kezdeményező szerepben jár el, akkor meggyőződésem szerint sikerrel menedzselhet olyan tárgyalásokat, amelyek egyes magyar vagy akár külföldi befektetők és a közfoglalkoztatási program között zajlanak. Ez azt célozná, hogy ha a külföldi befektető egy alacsony hozzáadott értékű tevékenységet szeretne elhozni Magyarországra, vagy egy magyar befektető szeretne egy ilyen hátrányos helyzetű emberek által sűrűn lakott övezetbe költözni, akkor legyen arra együttműködésnek kerete, hogy ezeken belül meg lehessen teremteni az erre szolgáló beruházásokat. Így a cégek hozzájárulása, a cégek bérfizetése máris könnyít azon a terhen, amit most

jelenleg a költségvetés kénytelen viselni, magyarul a cégek megfizetik ilyen módon ennek a közfoglalkoztatotti program árát és költségeit. Azért tartom nagyon fontosnak, mert nagyon sokszor vidéken azzal lehet találkozni, hogy az elsődleges munkaerőpiacról a közfoglalkoztatotti program úgy szívja el a munkaerőt, hogy egyszerűen nem éri meg elmenni azért a kis jövedelemkülönbségért az elsődleges munkaerőpiacra dolgozni. A helyben levő önkormányzati foglalkoztatottat nem tudják értelmesen foglalkoztatni különösen a mezőgazdasági idény elmúltával, egy-két órára bemegy a munkahelyére, lepecsételik a papírját és sokszor hazaengedik. Értelemszerűen ezután vagy otthon van, vagy pedig elmegy feketén vagy szürkén dolgozni, mindenesetre egy tény: nem lesz túl nagy ösztönző arra, hogy elhelyezkedjen a versenypiacon. Nagyon sokszor azt látjuk, hogy egyébként hátrányos helyzetű térségeknél nem jönnek létre beruházások, mert nem áll rendelkezésre megfelelő mennyiségű munkaerő és nem helyezkednek el az emberek. Tehát ezen, úgy gondolom, nagyon fontos lenne javítani.

Sokszor látom, hogy a közfoglalkoztatottként dolgozó emberek részére olyan képzéseket hirdetnek meg, amelyek finoman szólva nem gyakorlatiasak. Mondok önöknek egy példát. A régióközpontnak számító Cegléd mellett élek jelenleg. Cegléden például elindul egy targoncás képzés, ezen részt vesz egy-egy csoportban 20-30 fő, miközben a városban összesen 4-5 targoncás van, ha mindent összeszámolok. Tehát ez egy olyan képzés, amire elköltünk nagyon sok pénzt, foglalkoztatunk embereket, elvileg letudja a kormány azzal, hogy megpróbálja a munkaerőpiacra juttatni az embereket, de gyakorlatilag egy olyan képzésben vesznek részt, amivel nem tudnak elhelyezkedni, mert ekkora kereslet ezekre a foglalkozásokra nincs. Azt gondolom, hogy földhöz ragadtabban és gyakorlatiasabban kell ezen a területen is gondolkodni.

A magam részéről nem is kívánom az időt tovább húzni, hiszen Varga miniszter úrra majd 12 óra 30 perckor számíthatunk. Átadom a szót Varga László alelnök úrnak.

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót. Megpróbálok én is rövid lenni amennyire lehet, hiszen albizottságban már foglalkoztunk gyakorlatilag ugyanebben a meghívotti körben a kérdéssel és ott egy elég komoly vita lezajlott bizonyos dolgokban. Nyilván fel fogok vetni újra néhány kérdést ennek kapcsán, de annak meg örülök, hogy volt értelme az albizottságnak szerintem. Úgy emlékszem, ott is szóba került a korábbi közfoglalkoztatottak számára nyújtott járulékkedvezmények lehetősége. Most elhangzott, hogy több módosítást tartalmazó csomag részeként a munkahelyvédelmi akciótervbe bekerülnek. Nem tartom rossznak, hogy ilyen megvalósul. Nagyon sok minden mást is kellene még csinálni egyébként, de ez egy olyan dolog, amit tényleg néhány hónapja kezdtünk felvetni és ilyen dolgokban legalább részelőrelépések vannak, ez fontos ügy.

A közfoglalkoztatásról csak annyit, hogy hajlamosak vagyunk erről beszélgetéseket folytatni úgy, hogy a 2010 utáni időszakról beszélünk csak. Nyugtázzuk, hogy 2010 előtt az „Út a munkához” program megindult és egyfajta közfoglalkoztatás elindult Magyarországon, egyébként például a minimálbérek esetében a mindenkire vonatkozó általános minimálbér szerint. Tehát ez nem volt akkor eltérítve ilyen módon, utalnék itt az „egyenlő munkáért, egyenlő bér” kérdésére. Egyébként szakmai aggályokat elmondtak itt mások is, hogy persze mennyiben serkenti az elsődleges munkaerőpiacra való kijutást, ugyanakkor a másik ügyet is felvetném, amit akkor is felvettem, a visszafoglalkoztatás kérdését. Örülök ennek az informatikai rendszernek egyébként, reméljük, hogy tud bizonyítani, de az a baj, hogy nagyon sok mindenben túlvagyunk. Ezt akkor is elmondtam, ebben nem értettünk

egyét az előterjesztőkkel feltétlenül, de akkor nem a cégekre kell ebben az ügyben vadászni szerintem, hanem meg kellene vizsgálni, hogy az elmúlt 4-5 évben önkormányzatok hány karbantartói, portási, vagy más olyan álláshelyet szüntettek meg, ahol utána közfoglalkoztatottakat foglalkoztattak vissza. Adott esetben ugyanazok az emberek ugyanott, ugyanúgy dolgoznak kevesebb bérért. Ez nyilvánvalóan nem lehetett célja ennek a fajta közfoglalkoztatásnak. Ahol ez előfordul, szerintem felháborító és kiszűrendő dolog, több ilyen esetről jutott el hozzánk észrevétel. Nyilván itt intézményekre is gondolok és nagyon sok területre. Az meg nem nyugtat meg, hogy most már ez a rendszer van, mert, mondjuk, ha az egyik önkormányzatnál karbantartó valaki és utána a másik foglalkoztatja vissza közfoglalkoztatottként, akkor nem tudom, ezt hogy szűri. De most mindegy, nem akarok ennyire elveszni a részletekben, biztosan van erre válasz.

Az a helyzet, hogy mégis csak alacsonyabb összegekért dolgoznak ezek az emberek és egyébként '10 után az első költségvetésben, 2011-ben jelentősen csökkentek a források, utána nyilván szembesült a kormány vele, hogy szükség van valamilyen formában a közfoglalkoztatásra. Azóta nőnek a források, ezt nem vitatjuk. Kérdés nyilván a források hatékonysága. Nagyon sok rossz példa van. A sajtóban nagyon sok példát hallani. Múltkor Bányai képviselőtársammal is beszélgettünk ezekről. Mondta, hogy mondjak jó példákat. És tudok jó példákat mondani egyébként, a körzetemből is mondanék kettőt, Sajólászlófalván, Parasznyán a közfoglalkoztatásban nagyon komoly értéket állítanak elő. Nyilván jó példa volt az elnök úr részéről, hogy hányan dolgoznak azon a földön, amit meg lehetett művelni egyedül is, de ott, Lászlófalván jó példákat látok akár a földművelésben is. Tényleg ellátják vele a saját konyhájukat, közétkeztetést. Tehát nagyon sok olyan dologra lehet használni a közmunkát, ha kreatív a polgármester, ami jó dolog. Nem mindenki kreatív, ezt is kell látni. Ebben a know-how-kat, a tudásokat, amelyek néhol megvannak, van, ahol nem, teríteni kellene adott esetben és nyilván nem létminimum alatti megélhetést biztosítani az embereknek, hanem szociális szövetkezetek fokozatos beépítésével lépni tovább. Sajnos '10-11 környékén, amikor a források csökkentek, nagyon sok jó példa is eltűnt. Még egy dolgot mondanék, de lehet, hogy nem is emlékszünk annyira a települési őrsegre például, hogy volt néhány ezer közfoglalkoztatott, akik ilyen típusú feladatot is elláttak. Ez egy pluszlehetőség volt a kistelepüléseken, a helyi közbiztonságot ez szolgálta. Örülök tehát, ha lesz ilyen, ezek jó dolgok, csak be kell látni, ha valami hiba volt, és világos jogszabályi keretek között ilyen módon megszüntetni.

Az elsődleges munkaerőpiacra való visszajutás szerintem mindennél fontosabb. Ezt az aspektusát hangsúlyozzuk többet, joggal, hiszen a legfontosabb az, hogy az emberek megéljenek Magyarországon, létminimum felett éljenek meg, boldogulni tudjanak, ne vándoroljanak el. A közfoglalkoztatásban résztvevők nyilván létminimum alatt élnek, de nem tipikusan feltétlen azok, akik el tudnak vándorolni egyéb léthelyzetükből kifolyólag. Viszont egy érdekes helyzet alakult ki, én azt mondom, hogy most már Kelet-Magyarországon is, nem tudom, más részein az országnak ez hogy működik, nyilvánvalóan vannak adatok. Azt hallom egyre-másra cégektől, hogy a szakképzett munkaerőben nagyon komoly hiány van. Nagyon nehéz megtalálni és felvenni a szakképzett munkaerőt. Mielőtt egy kormánypárti-ellenzéki adok-kapokba mennénk bele, nyilván ennek nem feltétlen az az oka, hogy zseniálisan van mindenki foglalkoztatva itthon, hanem hogy elmennek. Tőlünk például nagyon sokan elmentek, igen, '10 előtt is mentek el, de az elmúlt öt évben ez a folyamat nagyon katasztrofális méreteket öltött Miskolcon és környékén is. Egyszerűen lasszóval kell fogni lassan a szakképzett munkaerőt.

A szociális probléma mellett tehát ez a kérdés gazdasági problémát is felvet most már. Tud-e nőni a gazdaság úgy, ahogy kell, ha hiányozni fog a szakképzett munkaerő? Két dolgot lehet alapvetően nemzetünkre gondolva tenni: egyrészt fizetést emelni. Sokan mondják, hogy ez milyen populizmus. Szerintem nem, ez egy gazdasági kérdés elsősorban, most meg kell csinálni. A kapitalizmusnak van egy ilyen logikája egyébként. Persze szociáldemokrataként hadd legyek ezzel a kritikával, de van önmagától is egy olyan logikája, hogy ilyenkor elindulnak felfelé a bérek. A másik pedig, hogy emellett valódi és jó képzéseket kellene csinálni a helyi munkaerőpiaci viszonyokhoz alkalmazkodva. Itt is elhangzott a targoncás példa. Ezzel teljesen egyetértek egyébként, nem jól működik ez a történet. Meg tudnám mondani, hogy Miskolcon mely cégek azok, amelyek e problémával küszködnek, és ha valós out lehetne a közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra való jutás tényleg értelmes és tényleg jó képzésekkel, akkor ebben hatalmas lehetőségeket látok.

Hogy a bónuszrendszer hogy fog kinézni, nyilván ezt nem most fogjuk megbeszélni, látjuk majd az előterjesztést. Remélem, hogy konstruktív lesz ez a vita és az ellenzéki módosító indítványokra is nyitottak. Azt mondom, hogy amellett egy komoly szociális foglalkoztatási problémát kell folyamatosan kezelni, egyszerűen munkát kell juttatni olyan helyekre, ahol nincs elsődleges munkaerőpiac gyakorlatilag. Igen, ez is van. Másik oldalról pedig olyan mértékben hiányzik Magyarország egyes területein a szakképzett munkaerő, hogy ezt a két kérdést jó lenne valahogy összekapcsolni és nagyon komoly összegekből valódi, azonnali elsődleges munkaerőpiacra való jutást szolgáló képzéseket csinálni. Szerintem nem utoljára beszélgetünk erről, most ennyit szerettem volna hozzáfűzni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Bányai Gábor képviselő úr!

BÁNYAI GÁBOR (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Kedves Vendégek! Először is menjünk vissza a „hokedlihez”. Ne felejtjük el, hogy 2010-11 tájékán a közfoglalkoztatás átstrukturálása és újranyitása honnan indult el, milyen gazdasági, milyen foglalkoztatáspolitikai körülmények voltak Magyarországon akkoriban. A munkanélküliség majdnem a kétszerese volt annak, mint amit ma tapasztalunk. Igaz, az ellenzék, mi is ezt csinálnánk valószínűleg, időnként kozmetikázással vádolja a kormányt, mondván, hogy belevonja az új munkaerőpiacon megjelent bármelyik szereplő foglalkoztatását a növekedésbe. Lehet, hogy így van, lehet, hogy nem így van, de az biztos, hogy amikor a közfoglalkoztatás újraindult - és persze, ha Gúr Nándor itt lenne, biztosan a fejét csóválná -, akkor a legtöbb országrészben, bár a közép-magyarországi régióban kevésbé, de az országhatáraink térségeiben a 28 ezer forintból tengődő és ilyen-olyan módon élő különféle társadalmi csoportok életét kellett valahogy más irányba terelni. Ne felejtsek el, hogy több száz ezren voltak olyanok az országban, akik életükben még munkahelyen sem voltak 40-50 éves koruk tájékán sem, munkát sem találtak. És lehetne sorolni a negatív példák tömegét, hogy milyen asszonyok és férfiak voltak ezen a munkaerőpiacon, amelyben csak piac volt, de munkát nem találtak, nem is kerestek. A „segély helyett munkát” elv szerintem még a szociáldemokratáknak is ugyanolyan fontos, mint a kapitalistáknak vagy bárki másnak, hisz minden adózó állampolgárnak rémálma, hogy az adóforintjait arra használjuk fel, amire nem szeretné, hogy olyanokat segíezzünk, akik nem akarnak munkát vállalni, pedig egyébként néha a munkáért csak le kell hajolni és tudjuk, hogy százazrek voltak ilyen állapotban Magyarországon.

Azokból a rossz példák közül, amelyeket jó, hogy felhoztak a képviselőtársaink eddig, lehet tanulni, ezekből igenis a Belügyminisztériumnak kell gyűjtenie

információkat és azon polgármesterek, akik képtelenek innovatívan ezt a nem kis munkát elvégezni, akiket inspirálni kell arra, hogy ne egy 93 éves nagymama által megművelhető területet műveltesse 30 emberrel, őket név szerint is ki kellene szűrni, és - én nem vagyok szívbajos - akkor ezt a polgármestert a járási hivataloknál nyugodtan tessenek, nem feljelenteni, hanem megjelölni, hogy nagyon rosszul végzik ezt a munkát. Sokszor megpróbáltam már hivatkozni a jó példákra a választóközretemből, Bács-Kiskun megye déli részéből. Továbbra is szívesen látom a bizottságot egy kihelyezett bizottsági ülésen a Belügyminisztérium munkatársaival együtt, akik tudják, hogy komoly munkák folytak arra és vannak sikerélmények. Persze, mindig van kudarcélmény. Az másodlagos kérdésnek tűnik sok esetben, hogy a bizottságban ezeket a jó példákat inkább tegyük előtérbe, mint a rossz példákat. Nézzünk meg egyszer tényleg egy működő közfoglalkoztatási programot Miskolc környékén, Somogy megyében, felénk, Bács-kiskunban, vagy akár Pest megyében, Cegléd környékén, biztosan vannak jól működő programok.

Ahol elengedik haza a polgármester emberei a dolgozókat, ott először a polgármestert kellene felállítani a székéből, hisz nem erre kapja sem ő, sem az általa megbízott munkafelügyelő a fizetését. Ezeket tényleg ki kell szűrni, nem azért, mert most „neveket akarok” című játékot akarok játszani, hanem mert milliárdokat költünk el ezek szerint sok esetben feleslegesen és lejáratjuk ezt a közfoglalkoztatási programot, ami embereket meg tud menteni. Tudjuk, hogy jól megélni nem lehet abból a fizetésből, de mégiscsak több mint a segély lett volna. *(Szatmáry Kristóf megérkezik.)*

Higgyék el, nem rossz szándékból mondom, de ha már a Magyarországról elvándorolt, külföldön munkát vállalók tömegéről beszélünk, emlékeztetnék rá, hogy 2006-ban, amikor az ország legnagyobb szakképző központját vettük át a megyei közgyűlés elnökeként Kiskunhalason, lasszóval kellett fognunk abban az időben olyan szakmunkás végzettséget elnyerni nem akaró emberkéket, lányokat és fiúkat, akik ma hiányszakmában dolgozhatnak. A mai napig ez a helyzet fennáll, csak akarom önöket tájékoztatni, hogy nem azért nincs vízszerelő Magyarországon, mert tömegével mentek ki Angliába, Németországba, biztosan mentek nagyon sokan, de a '90-es évek elejétől egyre kevesebbet képeztünk ezekből, tehát eleve kevesen is voltak. És egyébként, hozzáteszem, még most sem akar a fiatalok nagy része ezért a munkákért lehajolni és látjuk, hogy egy-egy faluban, városban, ha egy-két mestert az ember megtalál, horror pénzeket kell fizetni és nem is feltétlen számlával igazoltan tudja kifizetni az árát. Tehát nagyon nehéz a képzést összekapcsolni. Vannak a Belügyminisztériummal közös programok ezekhez az asszonyokhoz és férfiakhoz kapcsolódóan. Egyébként vannak az országban olyan helyek, ahol a targoncások nagyon jól keresnek, például felénk, délen nincs targoncás. Össze kellene kapcsolni... *(Horváth Imre: Van migráns!)* Migráns most nincs felénk, voltak, de már nincsenek.

A lényeg, hogy nagyon fontos a képzőközpontok ügye, amely szintén felmerült Réthy Pál expozéjában, nagyon fontos ügy lesz, hogy hogyan lehet olyan OKJ-s képzésen felüli képzést nyújtani a már nem iskoláskorú nőknek és férfiaknak, amivel a munkaerőpiac elsődleges szegmensében meg tudnak jelenni. Ez lesz a Münchhausen báró története, kihúzni ezeket az embereket ebből az állapotból és elfogadtatni, hogy tanulni is, dolgozni is kell. Ez egy különleges mutató lesz és ehhez sok sikert kívánok. Nem tudom, ehhez még hány tízmilliárd kell, de lehet, hogy megéri a fáradságot. Remélem, hogy amikor a miniszter úr itt lesz, feltehetem azt a kérdést, mert én a minimálbér-emelés pártján álló képviselőként szeretném tudni, hogy mit tudunk kapni ez ügyben '18-ig, mert el kell választani a minimálbér jelenlegi közeli szintjét a közfoglalkoztatás-beli munkabérektől, juttatásoktól, mert sok esetben nem inspirálja ezeket az asszonyokat és férfiakat. Nagyon nehéz az idénymunkában

találni közfoglalkoztatottat. Saját példánkon tudom lemérni, hogy ahol szőlőgyümölcsstermesztés folyik, szüretre, augusztustól novemberig alig lehetett találni jó minőségű munkaerőt a közfoglalkoztatásban dolgozók között. Köszönöm a türelmet.

ELNÖK: (*Horváth Imrénék:*) Parancsolj!

HORVÁTH IMRE (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Fontos kérdés a közmunka dolga. Több képviselőtársam elmondta, hogy ezek az emberek, akiknek megélhetési problémái vannak, különböző formában fenn tudják magukat tartani. Több példa elhangzott pártállástól függetlenül arra, hogy milyen gondok vannak, Volner képviselőtársam, Varga képviselőtársam is mondott gondokat. Azt szeretném kérdezni a főosztályvezető asszonytól, illetve úrtól, hogy milyen a visszacsatolás, milyen problémák jelentkeznek, hogy szereznek információt az előrelépéshez. Gondolok itt a munkavédelmi szabályok betartására balesetek vonatkozásában, a pihenőidőre, a munkaruha-ellátásra, a fegyelmezési körülményekre, de mehetnék tovább, több dolgot ki lehetne fejteni, hasznos-e amit végeznek, mit termelnek stb., stb. Ezekre kérnék rövid választ. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Schmuck Erzsébet képviselő asszony!

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Sajnos az valószínűsíthető, hogy az elkövetkezendő években a közfoglalkoztatásban résztvevők létszáma nőni fog, ahelyett hogy csökkenne, ami pedig kívánatos lenne. Tulajdonképpen a közfoglalkoztatottságnak ez a nagy mértéke nagyon jó indikátora a gazdaságunk szerkezetének, de picit a társadalompolitikánknak is. Ha belegondolunk, a multinacionális cégek adják a GDP-nek és az ipari termelésnek a nagy részét és a kis- és középvállalkozások a kisebbik hányadát, de a foglalkoztatottság fordítva van és azt is tudjuk, hogy a multinacionális cégek létszámfelvevő képessége korlátos. Ebből az következik, hogy az elsődleges munkaerőpiacon nem nagyon fog nőni a kereslet, mármint abból a szempontból, ha a gazdaság bővül, legfeljebb abban az esetben, ha a kivándorlás nőni fog, de az meg más típusú problémákat fog okozni. Ha viszont a társadalmi oldalára nézünk, számos esetben hallottam azt a kormánypárti képviselőtársaimtól, hogy mennyivel jobb, mint a segély, az a 22 ezer forintos támogatás, mennyivel jobb, ha dolgozhat és kap ötvenegynéhány-ezer forintot. Azt gondolom, hogy a mai árak mellett, ha azt nézzük, hogy mennyibe kerül egy lakás rezsije, fenntartása, ha gyerek van, az iskoláztatása, mennyibe kerül az élelmiszer, tehát a mindennapi élet, akkor az az ötvenvalahány-ezer forint tulajdonképpen a nyomornak egy másik szintjére elegendő. Én ezzel egyáltalán nem tudok megelégedni és elégedett lenni.

Azt az érvet sem tudom elfogadni, hogy jobb az az 51-2 ezer forint napi 8 óráért, mint a huszonvalahány-ezer forintos segély. Szeretném előrebocsátani, hogy sokkal, de sokkal nagyobb erőfeszítéseket kellene tenni, hogy sokkal ütemesebben, sokkal nagyobb mértékben kellene kivezetni az embereket a közfoglalkoztatásból.

A célok között szerepelnek különböző célkitűzések és itt van ez a 2. pont, az önfenntartó települések kialakítása. Úgy gondoljuk, ezt valahol középpontba kellene helyezni, mert az önfenntartó települések kialakítása, akár egy újabb elsődleges piacot is létrehozhatna, ahol az emberek más módon tudnának dolgozni. Ellenben azt látjuk, hogy az önfenntartó települések kialakítását nemhogy segítené a kormány, de inkább a lehetőségeit csökkenti. Szeretném a példát említeni: az állami földek privatizációja. Jó magam is elég sok településre elmentem, találkoztam polgármesterekkel, közmunkásokkal. Azokon a településeken sikeresebb a közmunka, ahol vannak az

önkormányzatnak földjei, mert ott a földön tudnak gazdálkodni, de olyan településen is voltam, amely másfél hektárra volt büszke és azon tudott végül sikeres programot csinálni, de ennek egy részét például temető területből vette elő. Tehát végig kellene gondolni, hogy hogyan lehetne segíteni azoknak az önkormányzatoknak, amelyeknek nincsenek földterületei, ahol nem tudnak gazdálkodni, de még csak bérelni sem tudnak, mert talán ez nem lehetséges, hogy akkor ki tudják alakítani, hogy a helyi gazdálkodás valóban egy ilyen helyi vertikumban felépüljön. Elmondták azt is, hogy például nagyon jó lenne bizonyos kisebb beruházásokkal pályázat útján segíteni. Ahol van például helyi kisüzem, téstát csinálnak, a helyi étkezést segítik. Például lehetne egy olyan épületet még hozzátenni, ahol ezeket a munkákat el tudnák végezni. Tehát ezt jobban végig kellene gondolni.

A képzés kérdéséhez: úgy látjuk, hogy önmagában nem elegendő indikátor, hogy ki milyen képzésen és hányan vettek részt. Ez csak egy, de nem elegendő, hanem sokkal inkább az a fontos, hogy hogyan hasznosul ez a képzés, hogyan segíti elő, hogy valóban valaki visszakerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. Erről adatokat nem lehet látni, holott most már öt éve, 2011 óta tart ez a közmunkaprogram.

A visszafoglalkoztatás kérdése is elhangzott. Különböző kérdéseket tettünk fel és különböző válaszokat kaptunk. Először megkérdeztük az EMMI-t, mert azt hallottuk, hogy a KLIK-nél nagyobb számban visszafoglalkoztatások történnek. A válasz az volt, hogy téves az információ, nem foglalkoztatnak vissza senkit. Utána közérdekű adatigényléssel fordultunk a minisztériumhoz, a minisztériumtól azt a választ kaptunk, hogy 2300 főről tudnak, akit visszafoglalkoztatnak. Legutóbb kolléganóm, Szél Bernadett a parlamentben interpellált, ott azt a választ kapta, hogy 300. Tehát három kérdés, három válasz, valaki tagadta, más szerint 2000, illetve 300. Tehát jó lenne, ha őszintén lehetne ezekről a dolgokról beszélni és megfelelő válaszokat kapnánk, mert rövid időn belül három kormányzati szereplőtől háromféle válasz csak a bizalmatlanságot erősíti bennünk.

Szerepel az anyagban, hogy 2016. július 1-jétől 2017. június 30-ig az FHT-ban résztvevők számát 25 százalékkal kívánják csökkenteni. Ez hány főt jelent? Ezeket a kérdéseket szerettem volna még feltenni. Köszönöm szépen. *(Dr. Varga László: Elnézést csak percre!)*

ELNÖK: *(Dr. Tiba István jelentkezik.)* Parancsolj!

DR. TIBA ISTVÁN (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Picit furcsa számomra, amikor a közfoglalkoztatással kapcsolatban olyan dolgokat mond Schmuck képviselőtársam, amik messze nem így működnek. A téstakészítést hozta fel példának. Jelenleg zajlottak az egyeztetések a Belügyminisztériummal. Azoknak az önkormányzatoknak, akik ezzel foglalkoztak, módjuk és lehetőségük volt, mivel életképes, értéket előállító programot csináltak, akár ingatlanra, akár gépre támogatást kapni. Tehát ha tájékozottak vagyunk, nem mondunk olyat, ami a való életben így történik. Ön hall valamit, de nem jár utána, vagy olyantól hallja, aki egyébként alkalmatlan az egész koordinálására és nem a Belügyminisztériumról beszéltem. Elhangzott az alelnök úr és elnök úr részéről is, hogy 30-an dolgoznak egy akkora területen, amit egyébként egy ember kényelmesen meg tud művelni, de ez nem a közfoglalkoztatott hibája. Ez a vezető hibája, jelesül a polgármesteri hivatalban a felelős vezető hibája. Ezt ne a rendszer hibájaként rójuk fel, mert ez nem helyes dolog.

Másrészt hozzátenném, hogy nagyon jó irányba változott a Belügyminisztériumnak az a gyakorlata, hogy rengeteget ellenőrzik a közfoglalkoztatást váratlanul. Tehát nem a hivatalba jönnek be, hanem kimennek a

területre, beszélnek az emberekkel, megnézik, hogy mit csinálnak, milyen területen foglalkoztatják őket, és ha azt látják, hogy nem azt a feladatot végzik, amire egyébként támogatást kapnak, akkor kizárják a közfoglalkoztatásból a települést.

Egyetértünk abban szintén, hogy helytelen gyakorlat, amikor egy közalkalmazottat visszafoglalkoztatunk, azért szüntetjük meg. Ebben nincs vita köztünk. De azért az értékteremtő részét ennek a gyakorlatnak ne vitassuk már el. Tehát itt arról beszélni, hogy az elsődleges munkaerőpiacra olyan embereket juttatni, akik még életükben nem dolgoztak; egyetlen munkáltató sem fogja felvenni. A közfoglalkoztatás átmenetet teremt, hiszen ezeknek az embereknek legalább 50 százaléka olyan volt, aki eddig segélyből élt. Tehát a gyereke azt látta, hogy az apám, anyám otthon van, segélyt kap, és én felkelek, elmegyek iskolába jó esetben, míg ők otthon vannak. Ez nem egy életforma. Tehát a közfoglalkoztatásban ezeket az embereket kell - ha tetszik, ha nem - munkára szoktatni. És nem abban van közöttünk vita véleményem szerint, hogy a szakképzett embereket milyen bérekért foglalkoztatjuk vagy miért ezeket foglalkoztatjuk. Egyetlen kormánypárti képviselő nem mondta azt soha, hogy ez az 50 ezer forint milyen „hurrákereset”, és milyen nagyszerű, és nem kell feljebb lépni ebből. *(Dr. Varga László: Pedig mondta.)*

Viszont tudomásul kell venni, hiszen önök is feszegetik azt a feszültséget, hogy mivel nincs nagy különbség a minimálbér és e között a bér között, nagyon nehéz az elsődleges munkaerőpiacra munkaerőt találni, mert azok az emberek, akik egyébként soha nem dolgoztak - idézőjelben mondom -, szívesebben dolgoznak kevesebb bérért, mert per pillanat még nem ugyanaz a követelmény, mint az elsődleges munkaerőpiacon. Habár hozzáteszem, hogy ez ugyanúgy nagymértékben vezetőfüggő, mármint a polgármesteri hivatal részéről a közfoglalkoztatásért felelős vezetők feladata, hogy ezt megfelelő módon ellenőrizzék.

Önfenntartó települések. Számtalan példa van az országban, nemcsak Bácsban, Hajdú-Bihar megyében, Borsod megyében. El lehet jönni, meg lehet nézni, csak ez nem hír. Az a hír, ha harmincan dolgoznak egy kiskertben; az nem hír, ha mondjuk, a közétkeztetésben 17 hektáron megtermelik a zöldségeket, elkészítik a tésztát és egészséges ételt visznek be. Ezzel nem foglalkoznak. Van ilyen, rengeteg van ilyen, utána kell menni vagy meg kell kérdezni. *(Réthy Pál: Mondok egyet: Rábacsécse. El kell menni.)* Tudja, de végül is nem azt mondja, hogy kérem szépen, az irány jó, mert elindult, hanem felhoz egy példát, hogy mert beszéltem olyan polgármesterrel, aki nem tud venni ingatlant. *(Schmuck Erzsébet: Van ilyen.)* Én elhiszem, hogy van ilyen, de ez az ő hibája. *(Schmuck Erzsébet közbeszólására:)* A földet is. Én válaszolok rá, mert a napokban jött ki egy körkérdés az önkormányzatokhoz, hogy milyen állami földterületek vannak, ahol eddig is gazdálkodtak ezek az önkormányzati vállalkozások - idézőjelben mondom a vállalkozást, tehát a közfoglalkoztatást biztosító vállalkozások -, és hogy igényük van-e még több földterületre, amennyiben lehetőség van rá, mert szeretnék bővíteni az önfenntartó település irányába a mezőgazdasági termesztést vagy termelést. Úgyhogy nagyon jó irány ez.

Azt kérném a Belügyminisztériumtól, hogy amennyiben lehetősége engedi, támogassa azokat a vállalkozásokat - ugye, a szociális szövetkezetek ebbe az irányba mutatnak -, amelyek önmaguk egy-egy ilyen településen a későbbiekben, ahová nem várható autógyár, nem várható nagyobb foglalkoztató, mert sajnos számtalan ilyen település van, legyenek ezek életképesek akkor is, ha ezek mögött az önkormányzat áll. Tehát segítse azt, hogy tudjanak kilépni majdan a versenyszférába a maguk módján. Ha az a versenyszféra csak éppen a régió ellátását biztosítja, akkor is nagyon hasznos dolog.

A targoncavezető kérdése megütötte a fülem, megmondom miért, mert körülbelül két hete beszéltem egy foglalkoztatóval, aki az ország húsz legnagyobb foglalkoztatója között van. Ő volt, aki elmondta, hogy most kapásból 5000 targoncást tudna elhelyezni. 5000-et! A probléma az, hogy nem lehet mindig, tehát tudomásul kell venni, hogy nem lehet mindig Pesten csinálni minden képzést, meg kell csinálni máshol. Az már egy gond - ezt mindannyian tudjuk, ellenzékiek, kormánypártiak -, hogy a magyar emberek kevésbé mobilisak. Tehát nem szívesen mennek el, még ha egy normális munkalehetőségük is van, jelesül például targoncavezető, mert utazni kell, mondjuk, egy fél órát vagy egy háromnegyed órát. Tehát ez nekem azért ütötte meg a fülem, mert tényleg egy nagyon konkrét ellenpéldát tudok.

A képzésekkel kapcsolatban pedig: valóban a képzések egy része az, ami az önkormányzatok által generált munkákhoz szükséges, a tésztakésztéstől kezdve, hadd ne soroljam, hogy mik még; és nyilván van egy másik területe, amivel próbálnánk vagy próbáljuk azt a szakemberhiányt pótolni, ami egyébként országosan jelentkezik, hiszen minden foglalkoztató erre panaszkodik. Ezt nagyon nehéz ebből a közfoglalkoztatotti részből megoldani, mert ezeknek az embereknek, még egyszer mondom, nagyon nagy százaléka képzetlen, tehát őket az elsődleges versenyszférába csak nagyon hosszú idő után lehet majd integrálni. Addig az ilyen szociális szövetkezetek és a felelősen gondolkodó települési vezetők által irányított közfoglalkoztatások azok, amelyek vissza tudják szoktatni a munkába. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Varga László képviselő úr kért szót.

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm. Tudom, hogy nemsokára itt van miniszter úr a meghallgatásra, de azt gondolom, ez egy jó beszélgetés, jó vita és jó pontok vannak benne. Sok mindennel egyetértek, például azzal is, amit Schmuck Erzsébet elmondott, sok kormánypárti képviselőtársam is, ezért azokat a pontokat mondanám nagyon röviden, amiben vitám van.

Tiba képviselőtársamnak és Bányai képviselőtársamnak mondanám, hogy igen, lehet azt mondani, hogy nem azokat értékesítik most a földek közül, amelyek egyébként elsődlegesen közfoglalkoztatás vagy szociális szövetkezet céljait szolgálják, de mondjuk, preventív jelleggel volt egy javaslatunk, amit egyébként szerintem fontoljanak meg újra, hogy biztosítsunk elővásárlási jogot a földárveréseknél az önkormányzatoknak. Ez egy jó garancia lenne szerintem arra a történetben, hogy egyébként, ha valódi szándék van, akkor ez tudna működni. Más kérdés, hogy ebben a formában a földárverésekkel nem is értettünk egyet, de most nem akarom ezt az ügyet idekavarni... *(Bányai Gábor: A legtöbb föld osztatlan közösben van benne, úgyhogy azt hogy fogod kiosztani? Ez nagyon nehéz kérdés.)* Van ilyen föld is, olyan föld is, ha lenne ilyen generális történet az önkormányzatok számára, akkor ez a helyi megtartó erőt szolgálhatná, ha az önkormányzat is igénybe vehetne valamifajta kedvezményes hitelt erre. Nem akarok én most ebbe belemenni, sok konstrukció lehetséges.

Mindannyiunk számára mondanám itt a végén röviden: amit Schmuck Erzsébet elmondott, ezen az egy ponton, hogy az elsődleges munkaerőpiacra a későbbiekben nem fog jelentkezni nagy tömegekben munkavállaló, különösen nem ezekért a közfoglalkoztatottakért, ugye, erről beszéltél, hogy nem fog nőni jelentősen a felszívó hatása. Szerintem előállt egy helyzet, és ezt mindannyiunknak mondom, szerintem a magyar gazdaság jövője szempontjából ez egy elsőprően meghatározó kérdés, hogy probléma van a szakképzett munkaerő hiányával. Ez a helyzet most előállt már, tehát megvan ez a helyzet. Szerintem két út van: fizetésemelés azért, hogy hazacsábítsuk

azokat, akik szakképzettek és elmentek. A másik út meg, hogy azokat, akik szakképzetlenek, nem tudnak beilleszkedni az elsődleges munkaerőpiacra, valamilyen nagyon határozott szakképzési vagy képzési, OKJ-s, nem tudom, milyen rendszerben megpróbáljuk minél hamarabb behozni. Ez a helyzet most van, sőt, tegnap. Tehát ezzel most kell valamit kezdeni, mert nem fog megfelelően nőni a magyar gazdaság. A mi környékünkön sem, tehát ez nálunk is probléma már, nem tudom, máshol hogyan néz ki ez a kérdés. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha jól érzékelttem, volt egy olyan törésvonal itt a kormánypárti és ellenzéki képviselők között ülésponttól függően, hogy ki mit tart okának annak, hogy van egy olyan esetlegesség a közmunkarendszeren belül, hogy az adott település vezetője megfelelő gondossággal és hatékonysággal működteti-e a közmunkaprogramot vagy sem. Jellemzően, ahogy én ezt érzékelttem, a kormánypárti képviselőtársak elmondták, hogy az a polgármester hibája, az ellenzéki képviselők pedig azt fogalmazták meg, hogy az valószínűleg egy rendszerhibára utaló tünet, amikor nincs eléggé feszesen elkölve az a 2-300 milliárd forint, amibe az országos közmunkaprogram működtetése éves szinten kerül, és azért lehet benne egy ilyen esetlegesség, mert adott esetben nincs közvetlen visszacsatolás.

Azt kérném, a válaszban majd legyenek kedvesek ezekre a súlyponti kérdésekre, hasonlóan, mint ahogy az elsődleges munkaerőpiacra történő kijutás kérdésére, illetve a képzéssel kapcsolatos politikákra is kitérni. Köszönöm szépen. Megadom főosztályvezető úrnak a szót.

Réthy Pál reagálása

RÉTHY PÁL főosztályvezető (Belügyminisztérium): Eleve nagyon sok kérdést tettek föl, és nyilvánvalóan jön a következő bizottsági téma, azt gondolom, hogy nem lesz kellő időm arra, hogy erre a sok kérdésre megpróbáljak a választ adni.

Azt azonban szeretném leszögezni, hogy valamennyi közfoglalkoztatási program, ami beérkezik a minisztériumba, kétszeres szűrőn megy át. Átmegy egyszer a járási hivatal foglalkoztatási osztályán, átjön a Kormányhivatal foglalkoztatási főosztályán, és akkor jelenik meg nálunk. Ami nekünk nem tetszik, átküldjük és visszaküldjük és átdolgoztatjuk. Ha az létszámtúlsúlyos, ha egy hektáron 30 ember van, akkor is; tehát az egy hektár 30-40 fős történet vagy a kiskert és a 30 fő is helyi munkairányítási probléma, ahogy a képviselő úr mondta. Mi egy önálló hatósági jogkörben ellenőrzi; hála istennek, van egy új szervezeti egységünk, amit főosztályvezető asszony vezet, önálló hatósági jogkörrel rendelkezik, a járásnak megvan szintén az ellenőrzési jogköre és a Kormányhivatalnak is. Ez a hármas történet erős szimbiózisban is van. Monitoringot végző - nagyobb megyékben kettő fő, kisebb megyékben egy fő - bárhol bármikor megjelenhet, és nézi azt, hogy van-e munkaruha, amit képviselő úr említett. Egyébként ezeket a munka- és védőeszközöket a közfoglalkoztatási alapból finanszírozzuk. Ha nem veszi meg a polgármester úr, az egy nagyon komoly probléma, de akkor ne csodálkozzon, ha majd kap egy munkavédelmi ellenőrzést, és bele kell nyúlni a települési kasszába. Tehát finanszírozottak. Nekem jogköröm egyébként ellenőrizni, meg is teszem. Aki pedig a hatáskörrel bír, az a Nemzetgazdasági Minisztérium illetékes főosztályát vezeti.

Az ügyben pedig, hogy milyen értékteremtő tevékenységek folynak a közfoglalkoztatásban, hol termelnek téstát, én ajánlom a figyelmükbe, a főosztályvezető asszony mondta: „közfoglalkoztatás.kormany.hu.” Nagyon sok jó gyakorlat főtt van rajta. A téstagyártásról csak annyit: el kell menni Rábaszécsénybe, képviselő asszony, meg kell nézni. Az önfenntartó települési modellt pedig meg lehet nézni, tudok még többet is mondani, de az egyik legnagyobbat

mondom, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében el kell menni Rozsályra és meg kell nézni, hogy ők mit csinálnak. El kell menni Ivádra, és meg kell nézni, hogy milyen infrastrukturális fejlesztésekhez adtunk forrásokat, savanyító üzem formájában. El kell menni Túrkevére, el kell menni megnézni a vágópontokat, amik közfoglalkoztatás keretében vannak, és nemcsak másfél hektáros gazdaságok vannak, el kell menni Békés megyébe arra a településre, ahol John Deere-traktor van és 100 hektáros gazdaság és üzemméret.

Amit képviselő úr elmondott, elnök úr, a közfoglalkoztatási programjaink elsődleges célja az, hogy a közellátásban kikössenek ezek a termékek, kikössenek a szociális típusú segélyezésben, és nagyon sok települési önkormányzat értékesít. Ezen értékesítések árbevételeit pedig vissza kell forgatni a közfoglalkoztatási programba. Jövő évben lesz vetőgumó, lesz növényvédőszer, lesz a traktorba üzemanyag, vagy lesz egy újabb eke a traktor után. Tehát kötelező. Mi több, az irányba megyünk el, hogy nagyon fajsúlyos programok mellé, ami vasban túlsúlyos és közvetlen költségekben túlsúlyos és tárgyi eszközökben túlsúlyos, azok mellé még tovább foglalkoztatási kötelezettséget is kapcsoltunk már nem egy esetben 2014-től folyamatosan. Ezzel szeretnénk majd megteremteni azt a lehetőséget, hogy az önkormányzati árbevételeket továbbfoglalkoztatási kötelezettségre tudják fordítani, ami nyílt piaci foglalkoztatás, munkajogviszonyról beszélek és nem közfoglalkoztatási jogviszonyról. Próbáljuk ezeket a településeket ebbe az irányba tolni.

Amit gyakorlatilag Varga képviselő úr még fölvetett és ön is felvetette, a visszafoglalkoztatás kérdése. Nagyon komolyan vizsgáljuk, de egy dologról nem szabad elfeledkezni: „köz”-zel kezdődő foglalkoztatási formák fűtői és pedellusai voltak 2010 előtt is óvodákban. Tehát nem újszerű az, hogy „köz”-zel kezdődő foglalkoztatási formákban fűtik például a kazánt egy óvodában vagy egy iskolában. *(Dr. Varga László: De nem annyi bérért.)* Tehát a korábbi közhasznú, közcélú és felül nyitott közfoglalkoztatási rendszerben egy dolgot nem láttam, elég régóta dolgozom ebben a rendszerben már és a munkaerőpiaci politikák területén, egy dolgot nem láttam benne, infrastrukturális fejlesztéseket. Azok között a programok között és ezek között a programok között egy óriási különbség van. Mert azt gondolom, hogy az infrastrukturális fejlesztések és a képzés és a szolgáltatások azok, amik elviszik az elsődleges munkaerőpiac felé azokat a fejlesztéseket és azokat a közfoglalkoztatási fejlesztéseket, amelyek ma értelmezhetők.

Egy dolgot szeretnék még megjegyezni. Van egy település, direkt nem mondom a nevét, a kilencvenes években kezdett kecsketenyésztéssel foglalkozni, volt hagyománya, elkezdtek ezt építgetni LEADER-ből és minden olyan forrásból, ami a kilencvenes évektől elérhető, és bekattant 2011-től a közfoglalkoztatás lehetősége, ahol - ahogy Schmuck képviselő asszony mondta - üzemet bővítettünk, feldolgozási kapacitást növeltünk 3000 liter/napra, és ez a termék a közfoglalkoztatásnak, az előző vidékfejlesztési támogatásoknak köszönhetően ma megvehető a Tescóban. Tehát azt gondolom, hogy a közfoglalkoztatási támogatások ide kell hogy eljuttassanak településeket. Itt a fejlesztési pálya befejezéséhez járult hozzá a közfoglalkoztatás, és szeretnénk, ha a települési önkormányzatok vezetői - azt gondolom, hogy ma a közfoglalkoztatási támogatás egyéb más vidékfejlesztési forrásokkal, VP, LEADER és egyéb más fejlesztési forrásokkal, ha van egy képviselő-testület, van egy polgármester, és ott van egy normális helyi lokálpatriotizmus, amit nevezünk, mondjuk, összefoglalóan egy települési menedzsmentnek, ha az ma elgondolja, hogyan akar A-ból B-be eljutni, és településszerkezet, gazdasági vállalkozások, turisztikai, egy csomó szempontból megvizsgálta a település lehetőségeit, adottságait, és csinál egy SWOT-analízist, azt gondolom, hogy a '11 óta öt éve tartó fejlesztési forrásokat, beleértve mindenkiét és beleértve a közfoglalkoztatást,

azt gondolom, ha ezt ügyesen átgondolják, A-ból B-be el lehet jutni. És az elsődleges piac irányában is el lehet menni, mert számtalan példa van a közfoglalkoztatásban. Még egyszer mondom, hogy nézzék meg a közfoglalkoztatási honlapot, látják ott ezt a számtalan példát. Azt gondolom, ezek a jó eredmények.

Ahol pedig nem halad a szeker, ott mi megtesszük a szükséges intézkedéseket nagyon gyorsan monitoring és ellenőrzés szempontjából egyaránt. Tehát mérjük a települési eredményeket, mérjük a bevételeket, mérjük a létszámot. Esetenként 20 milliós bevételek vannak például búzából, árpából, egyébből. Van olyan gazdaságunk, ahol 300 disznó van. Tehát vannak ilyenek a közfoglalkoztatásban. Az egy más kérdés, hogy valaki tájékozott róla és valaki nem; vagy mélyebben belenéz, vagy valaki nem néz bele mélyebben, de nagyon sok olyan eredményünk van, amire azt gondolom, büszkék lehetünk. Nyilvánvalóan a rendszernek azokat a problémáit, ami jelent joghézagot, igyekszünk a munkaerőpiaci folyamatok, a magyar foglalkoztatáspolitikai szemszögéből folyamatszerűen vizsgálni és azokat az intézkedéseket megtenni, ami a jó irányba elviszi ezeket a programokat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a főosztályvezető asszonyt, hogy szeretne-e valamit hozzáfűzni az elhangzottakhoz.

Busch Irén reagálása

BUSCH IRÉN főosztályvezető (Belügyminisztérium): Egy nagyon rövid kiegészítést.

A közfoglalkoztatás nemcsak munkaerőpiaci eszköz, hanem szociális eszköz, aktív munkaerőpiaci eszköz és vidékfejlesztési eszköz. Tehát ugyanazt a hatékonyságot nem lehet elvárni, mint egy versenyszférában termelő cégtől, és nyilván erre nem volt idő, de azt látni kell, hogy a közfoglalkoztatottaknak is már különböző csoportjai vannak, és ezt ki szeretném emelni, hogy van egy olyan csoport, akiket ha jobban megnézünk, még a közfoglalkoztatásra sem alkalmasak, és bizony, velük is kell kezdeni valamit a polgármestereknek. Ez egy nagyon nehéz feladat, és egy nagyon nagy kihívás értelmes munkát adni, fejleszteni őket. Ugyanakkor ott vannak a mintaprogramok, amelyek - erről is lehet beszélni - lefölszik a jobb közfoglalkoztatottakat, hiszen egy mintaprogramot, egy településfejlesztést végigvinni csak jó munkaerővel lehet. Ebből is látni kell azt, hogy már a közfoglalkoztatáson belül is alakulnak csoportok és programok, amelyek más-más irányba hatnak. Köszönöm szépen. Ezzel szerettem volna kiegészíteni.

ELNÖK: Köszönöm szépen meghívott vendégeinknek ezt a zárszót, és egyben le is zárnám a napirendi pontot. Kezét csókolom, viszontlátásra, önöknek jó munkát kívánok a továbbiakban. Köszönöm szépen a munkájukat. *(Réthy Pál és Busch Irén távozik az ülésről.)* Technikai szünetet rendelék el miniszter úr megérkezéséig.

(Szünet: 12.39-12.48)

Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter éves meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)

ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Tekintettel arra, hogy a miniszter úr megérkezett, áttérünk a mai harmadik napirendi pontunk tárgyalására, Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter úr éves meghallgatására fog most sor kerülni az Országgyűlésről szóló törvény 41. §-a alapján. 2014. június 3-án a kinevezés előtti meghallgatáson már köszönthettük miniszter urat a körünkben.

Kérem a miniszter urat, hogy számoljon be a bizottság részére arról, hogy milyen feladata, nehézségei voltak az ön által vezetett minisztériumnak, illetve milyen tevékenységet végeztek. Megadom a szót a miniszter úrnak.

Varga Mihály tájékoztatója

VARGA MIHÁLY nemzetgazdasági miniszter: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm a meghívást és a lehetőséget a beszámolóra. Nyilván abból indultam ki, hogy a gazdasági tárcának elég széles portfóliója van, költségvetés, munkaügyek, turizmus, fiskális politika, adórendszer és így tovább, számtalan kérdés tartozik hozzánk. A Vállalkozásfejlesztési bizottságnak mégis alapvetően a vállalkozások helyzetére és szerepére kell koncentrálnia. Úgyhogy arról szeretnék önöknek számot adni, hogy ezen a területen milyen változások voltak az elmúlt időszakban, mik azok a legfontosabb hatások, amelyek a vállalkozói szektorra hatottak.

Először is azzal szeretném kezdeni, hogy nyilván egy vállalkozói réteg, egy vállalkozói szektor mindig része egy nagyobb egésznek. A gazdaság egészét ebből a szempontból vizsgálva az elmúlt évben kedvező irányú változások történtek. A gazdaságunk konszolidációja után egy növekedési pályára tudott állni, 2013 második felétől lényegében a magyar gazdaságban egy folyamatos növekedés van. Ez mindenképpen köszönhető részben annak, hogy a konszolidáció eredményes és sikeres volt. Ma már Magyarország tekintetében nem az a kérdés, hogy a tíz csőd előtt álló ország között emlegetik-e vagy sem, ettől már fényévekre vagyunk, hanem az a kérdés, hogy az elért növekedési szintet meg tudjuk-e tartani, ezt tudjuk-e tovább növelni. Ez nagyon fontos változás a korábbi évekhez képest. 2014-ben 3,7 százalék volt a gazdaság növekedése, ami 8 éve nem látott mutató a magyar gazdaságban. Ebben jelentős szerepe volt annak a kis- és középvállalkozói, mikrovállalkozói rétegnek is, amely a magyar gazdaságban a munkahelyek több mint kétharmadát adja.

A 2014-es adatok szerint a mikro-, kis- és középvállalkozások nagymértékben, 58,1 százalékkal járultak hozzá a bruttó hazai termékhez, a hozzáadott érték előállításához mind a három méretkategóriában növekedett az elmúlt években. Tehát az a jó jel van, hogy a magyar gazdaság növekedését nemcsak a nagyvállalatok vagy a multik húzzák, hanem ebbe szerencsésen be tudott lépni a vállalkozói réteg is, az elmúlt években jelentős elmozdulás volt a bruttó hazai termék előállításában való részarányban. A gazdasági növekedés mellett az exportterületen is kedvező változás van. Az exportértékesítés árbevétele közel 6 százalékos növekedést mutatott 2013-hoz képest, tehát a kis- és középvállalkozóink, talán még időnként a mikrovállalkozások is egyre inkább be tudnak kapcsolódni az exportértékesítésbe, ami a magyar gazdasági növekedés egyik húzó területe. Ha foglalkoztatási oldalról nézem meg ezt a szektort, itt is azt látom, hogy a foglalkoztatottak száma nagymértékben növekedett, a kkv.-szektor abból a változásból, ami az elmúlt években történt, jelentősen kivette a részét. Az elmúlt öt évben több mint 550 ezerrel nőtt az állásban lévők száma Magyarországon. Ebből a magánszférában, a piaci szférában 320 ezer, egészen pontosan 322 ezer álláshely valósult meg. Egy zárójeles megjegyzést hadd nyissak: nyilván az az állítás, ami nagyon sokszor elhangzik a parlamentben, nem felel meg a valóságnak, hogy a közfoglalkoztatás adja a foglalkoztatás bővülésének döntő többségét. Szó sincs erről. A kormány által elindított közfoglalkoztatás célja azon túl, hogy valakit visszavezessen a munka világába és a segély helyett jövedelmet biztosítson számára, csakis egy átmeneti terep lehet, azt kell biztosítani, hogy az elsődleges munkaerőpiacon találjon mindenki magának munkalehetőséget. Tehát ebből a szempontból is örömteli az, hogy a kis- és középvállalkozói szektor kivette

ebből a bővülésből a részét, 44200 fővel foglalkoztat többet ez a szektor, mint 2013-ban.

Az adórendszer átalakítása szintén kedvező módon érintette ezt a szférát, hiszen a kisvállalkozói típusú adók megjelenésével, a munkahelyvédelmi akcióterv elindításával pont ennek a rétegnek tudtunk a legnagyobb mértékben segíteni. Tehát azt gondolom, hogy az egyszerűbb adórendszer, a járulékkedvezmény biztosítása foglalkoztatás esetén ennek a szektornak tudta a versenyképességét javítani és ez persze hozzájárult Magyarország versenyképességének javításához is.

Összességében tehát azt mondhatom, hogy a magyar makrogazdasági adatok egyszerre mutatnak stabilitást és növekedést, a magyar gazdaság növekedése nemcsak stabil, hanem fenntartható is, és ebben a fenntartható folyamatban igen jelentős szerepe van a hazai kis- és középvállalkozói szektornak. Meghatároztunk a kormány számára egy 2020-ig szóló hazai kis- és középvállalkozás-fejlesztési stratégiát. Ennek három súlypontja van. A növekedési potenciál javítása, tehát képesek legyenek a következő időszakban bővülni, akár a kapacitásokat néztem, akár a foglalkoztatást; a külső finanszírozáshoz való hozzáférés megkönnyítése. Amit tapasztalunk - hogy egy példát mondjak -, a Széchenyi-kártya program az elmúlt 13 év legsikeresebb kis- és középvállalkozói hitelezési programja. A vállalkozások döntő többségének folyószámlahitel-problémája van, a mindennapi finanszírozás az, ami számára a legnagyobb kihívást adja. Ezen a területen szeretnénk még a következő években javulást elérni, de majd szeretnénk arra is számot mondani, hogy hogyan tudtuk már ez elmúlt években is javítani.

És végül, de nem utolsósorban a vállalati környezet javítása. Egy gazdaságot alapvetően két dolog tud előrehajtani hosszú távon, egyik az innováció, a másik a vállalkozói szellem megléte egy társadalomban, egy országban. Alapvető feladatunk tehát, hogy az a vállalkozói kultúra erősödjön, amely Magyarországon jelen van, és amely a vállalatokra is hatással lehet hosszú távon. Egy példát szeretnénk mondani. A különböző nemzetközi felmérések szerint a magyar fiatalok kevesebb része gondolja el magát hosszú távon a jövőben vállalkozóként, mint egy nyugat-európai fiatal. Ezt a kultúrát erősíteni kell ahhoz, hogy a vállalati környezet is javuljon.

A kis- és középvállalkozások fejlesztési intézkedésekkel elérni kívánt céljait a következőkben tudom összefoglalni. A gazdasági újraiparosítási folyamathoz a kis- és középvállalkozások hozzájárulásának a növelése, erős középvállalati szektor megteremtése, amelyben mindenképpen domináns elemnek kell lenni a hazai tulajdonú vállalati aránynak. A növekedésre képes és hajlandó vállalkozások támogatása: a hazai és az uniós források felhasználásánál erre fogunk törekedni a következő időszakban és végül, de nem utolsósorban a tőkeellátottság javítása. Azt gondolom, hogy ezek a legfontosabb irányok, ezeket kell a következő években erősíteni ahhoz, hogy a kis- és középvállalkozói szektorra még inkább tudjunk támaszkodni a hazai gazdaság növekedésében.

Végül, elnök úr, tisztelt bizottság, engedjék meg, hogy néhány nemzetközi összevetést is hadd említsek meg, hiszen mindig az az egyik kritika, hogy csak a saját magunk szempontjai szerint ítéljük meg a saját magunk teljesítményét. Ez nem lenne méltányos, tehát szeretném itt három nemzetközi intézet adatait előhozni, amelyek értékelték a magyar vállalkozói környezet helyzetét. Az egyik a World Economic Forumnak az összevetése 2010 és 2015 között. Ebben azt látjuk, hogy ha a munkaügyi felvétel rugalmasságát néztem meg a vállalkozásoknál, akkor azt lehet tapasztalni, hogy 26 helyet javultunk 2010 óta, a 36. helyen vagyunk a listán. Ha megnézem, hogy a helyi beszállítók minősége, tehát alapvetően egy-egy saját gazdaságra vonatkozó jellemzők hogyan változtak, akkor ennek a felmérésnek az alapján 10 helyet javultunk

2010 óta. Ha a klaszterek minőségét nézem meg ugyanebben a felmérésben, 26 helyet javult Magyarország mutatója - a többi országhoz képest persze - 2010 óta.

Ha megnézem az IMD World Competitiveness indexet, ami az egyik legkomolyabb a világban is, amellyel mérni szokták egy-egy gazdaságnak a versenyképességét, akkor azt látom, hogy a külföldi tőke, a közvetlen tőkebeáramlásban Magyarország 2010 óta 37 helyet javult. Tehát miközben arról szoktak beszélni bizonyos sajtóorgánumok és ellenzéki képviselőtársaink, hogy nem jön a tőke és elkerüli a tőke Magyarországot, Magyarország jelentősen tudott javítani ezen a pozícióján nemzetközi összevetésben, még hozzá a legkomolyabb nemzetközi összevetésben. Az IMD 1989 óta ad ki ilyen mutatókat, 26 éve. Egy nagyon kifinomult összevetési rendszere van, azt gondolom, hogy ez mindenképpen egy jó igazodási pont.

Ha megnézem a hitelezésnél a kamatmarzs alakulását, 20 helyet javultunk 2010 óta. Ha megnézem a vállalati K+F kiadások helyzetét, akkor ebben az indexben azt látom, hogy 15 helyet javultunk, nem 2010, csak 2013 óta. Tehát ezen a területen is elértük azt, hogy végre a K+F kiadások és innovációs kiadások nőnek Magyarországon. Az a határozott célunk, hogy a bruttó hazai termék 1,5-2 százalékos közötti részére tudjuk ezt a szintet fölemelni. Az elmúlt tíz évben nem költöttünk ennyit kutatás-fejlesztésre, mint most, de azt gondoljuk, hogy itt, a vállalkozásfejlesztés területén még van lehetőség ennek is a növelésére.

És végül a Világbank által publikált „Doing Business”-felmérést szeretném idehozni, hogy mit is jelent egy vállalkozásnál az, ha kedvezőbb az adórendszer, vagy ha egyszerűbben tudja kitölteni az adóbevallását. Ebben az összevetésben 2010 óta az adófizetés egyszerűségében Magyarország 22 helyet javult. Van még mit javulnunk, kétségtelen tény, de nem hátra, hanem előre tudtunk lépni ebben az összevetésben. Az adóbevallásra fordított idő 330 órától 277 órára csökkent. Az a cél, hogy ez tovább csökkenjen, szeretnénk az élmezőnybe kerülni a következő évek átalakításával. Az évenkénti adófizetések, átutalások száma jelentősen csökkent, ebben szintén pozitívan említenek bennünket és a teljes adórátát a vállalkozói szektor tekintetében a 2010. évi 56,6 százalékról 48,4 százalékra csökkent.

Tehát, tisztelt bizottság, azt szeretném csak érzékeltetni, hogy a gazdaság teljesítménye persze automatikusan magával hozza egy szektor lehetőségeinek javulását, ez a szektor teljesítménye is jelentősen javult az elmúlt években. A gazdaságpolitika annyit tud tenni, hogy a szektor fékeit, a fékező elemeket kiemeli innen és segíti ezeknek a vállalkozásoknak a működését.

Úgyhogy, tisztelt elnök úr, azt tudom önnek jelenteni, ha azzal kezdte, hogy számoljak be az elmúlt évek munkájáról, hogy a magyar gazdaságban a vállalkozások szabadsága, a vállalkozások mozgásterét az elmúlt években jelentősen nőtt, a teljesítményük sokat javult. Természetesen az a célunk, hogy ez még tovább javuljon és Magyarország nemzetközi, keletközép-európai összevetésben a helyét mindenképpen meg tudja állni és további bővülés, több munkahely, jobb életminőség, életszínvonal legyen az országban. Talán bevezetőként ennyit szerettem volna elmondani. Köszönöm szépen.

Hozzászólások, kérdések

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr, a beszámolóját. Először én szeretnék hozzászólni nem bizottsági elnöki, hanem képviselői minőségemben, hiszen ilyen módon nem köt a pártatlanság kötelezettsége.

Úgy gondolom, miniszter úr, hogy érdemes a lengyel példát alapul venni, ahol annak ellenére is leváltottak a választók egy kormányt, hogy a makrogazdasági mutatók javultak, azonban ezekből a javuló makrogazdasági mutatókból ugyanúgy

nem érzékelt az átlagember Lengyelországban semmit, mint Magyarországon. Ha megnézem, hogy Magyarországon 2010-ben mennyi volt az euróban számolt átlagbér, akkor ahhoz képest egy jelentős csökkenést figyelhetünk meg, és ez nem felelt meg a régiós trendeknek sem, hiszen más régiós országokban euróban számolva nőtt az átlagbér, Magyarországon ehhez mérten csökkenés következett be. Tehát Magyarországon nemhogy nem sikerült az emberek életszínvonalát, munkabérét felzárkóztatni a nyugat-európai szinthez, de egyenesen elmaradtunk Nyugat-Európától, hiszen bércsökkenés következett be euróban. A kormány ugyan azt kommunikálja, hogy nőtt az egyre inkább elértéktelenedő forintban az átlagbér, euróban azonban ténylegesen csökkenés történt.

Fontosnak tartom azt is elmondani, miniszter úr, hogy az egyik legnagyobb problémáját a magyar gazdaságnak, azt, hogy a munkaképes és aktívan dolgozó rétegek a bankokhoz hordták törlesztőrészeket formájában a jövedelmük jelentős hányadát, nem tudta hatékonyan kezelni a kormány. Félrekezelte a devizahiteles problémát, hiszen egyrészt piaci árfolyamon történt meg a devizahitelek forintra váltása, másrészt azt is fontos elmondani, hogy amikor önök átvették a kormányzást 2010-ben, még 170-180 forintos árfolyamon mozgott a svájci frank, utána a kormány hosszú ideig, éveken keresztül érdemi lépéseket nem tett, felment egészen 250 forint magasságig a devizahitel-adósok svájci frank árfolyama és ilyen módon egy jelentős veszteség érte ezt a réteget, pont azt a réteget, amely egyébként fogyasztásával, aktív költségével élénkíteni tudta volna a magyar gazdaságot. Ezért, úgy gondolom, egyértelműen a Fidesz-kormányt terheli a felelősség. Szeretném kérni a miniszter urat, hogy majd erre is legyen kedves kitérni a válaszában, különösen arra való tekintettel, hogy a kormányzati lépések, mint amilyen például a végtörlesztés bevezetése, alapvetően rontották a bankok portfóliójának minőségét, hiszen azokon az embereken segített első lépésben a kormány, akik a legkevésbé voltak rászorulva, hiszen a tartozásukat egyösszegben ki tudták fizetni. A szegényebb emberekkel, akik elmaradtak, 150 ezernél több magyar családot érint ez az intézkedés, a kormány érdemben nem foglalkozott.

Nagyon fontosnak tartom, miniszter úr, hogy a Jobbik megítélése szerint az a durva beavatkozás egyes gazdasági ágazatok életébe, amit a kormány folytat azért, hogy a miniszterelnök úr közvetlen környezetébe tartozó nagyvállalkozói kört önök helyzetbe hozzák, visszaveti az egész magyar gazdaság működését. Miniszter úr, amikor a magyar gazdaság legnagyobb megrendelőjétől, a magyar államtól nem az egyébként tehetséges, versenyképes, piaci körülmények között helyt állni tudó vállalkozások jutnak megrendeléshez, hanem azok a vállalkozások, akik a miniszterelnök úrral, vagy vezető fideszes politikusokkal jóban vannak, az kontraszelektálja a magyar vállalkozói társadalmat, valamint - a korrupciókutató szervezetek szerint - 400 milliárd forint az a közvetlen kár, amit ilyen módon az ország évről évre elszenved. Kikre is gondolok, miniszter úr? Arra, hogy például a múlt héten is újabb módosítása volt a szerencsejátékról szóló törvénynek és megint csak Andy Vajna zsebébe rak a kormány hatósági eszközökkel, törvényi erővel pluszpénzt. Amikor ezekkel az ügyekkel konkrét személyi példákon keresztül szembesítettük a miniszterelnök urat az Országgyűlés plenáris ülésein, akkor a miniszterelnök úr azzal védekezett, hogy de hát ez már törvényes. Azért törvényes, tisztelt miniszter úr, mert az ön mögött álló pártszövetség ezekben az ügyekben törvényessé tette a korrupciót, megszavazta azokat a törvényeket, amelyek egyébként versenyfolyamatokat korlátoznak, de ami jó a kormányhoz közel álló nagyvállalkozói kör részére.

Fontosnak tartom azt is elmondani, miniszter úr, hogy az egykulcsos adórendszer láthatóan nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Érdemes

visszakeresni, Matolcsy úr milyen jóslatokat tett ezzel kapcsolatban. Láthatóan nem fűtötte ilyen mértékben a magyar gazdaságot. A magyar gazdaság, miniszter úr, jelenleg kizárólag azért növekszik, mert az Európai Unió jelentős forrásokat ad Magyarországnak. Ha ezek a források elapadnának, akkor a magyar gazdaság recesszióba kerülne. Ezt is fontos rögzítenünk, miniszter úr, hogy egyelőre egy külső lélegeztetőgép teszi az ország makrogazdasági mutatóit viszonylag kedvezővé, de ha ön szétnéz az országban, alapvetően azt lehet látni, hogy az emberek létbizonytalanságban élnek és nem kis részben ezért menekült 5-6 százezer magyar munkavállaló Nyugat-Európába, mert Magyarországon nem találta meg a megélhetését.

Fontosnak tartom elmondani, miniszter úr azt is, hogy az előző napirendi pont a közfoglalkoztatási program állásáról szólt. Megdöbbenőnek tartom, hogy rövidesen már elérkezünk oda, hogy lassan ezermilliárd forintot költött el az ön kormánya a közfoglalkoztatási program működtetésére és ezt az ezermilliárd forintot úgy költötte el, miniszter úr, hogy nincs az ellenőrzési rendszer kiépítve országszerte. Fideszes képviselőtársaink például elmondják, hogy ha nem működik jól a közmunkaprogram és nem termelnek semmit az adott településen a közmunkások, csak felveszik a közmunkabért, azért az adott település polgármestere felel, holott - én úgy gondolom - az egyértelmű rendszerhiba, miniszter úr, hogy önök úgy költenek el évente 2-3 száz milliárd forintot és foglalkoztatnak több mint 200 ezer embert a közmunkarendszerben úgy, hogy ennek nincsenek meg a megfelelő feltételei, nincsenek meg azok a mutató számok, amelyekkel egyáltalán mérni próbálná a kormány egyértelmű gazdasági indikátorok mentén a közmunkarendszer eredményességét. Ez egy óriási hiba. Szakmailag nyilván ön egyet fog velem érteni, politikailag majd árnyalhatja természetesen, miniszter úr.

Fontosnak tartom azt is elmondani, hogy amikor a keleti nyitás követelményét megfogalmazta a kormány és egy célt jelölt meg, akkor bizony előfordult olyan is, hogy egy év alatt 15 százalékkal csökkent a magyarországi export, amely az ázsiai országokba irányult, tehát a keleti nyitás nevű folyamat gazdaságilag, miniszter úr, évről évre történő összevetésben, úgy gondolom, egyértelműen nem volt eredményes. Ennek a kudarcát teljesen egyértelműen abban keresem, hogy a kormány nem tudta valóra váltani azt a fejlesztési tervekben szereplő célkitűzést, hogy a magyar termékeket sikerüljön egy kölcsönösen előnyös gazdasági együttműködések mentén külföldre juttatni.

Fontosnak tartom, amit a miniszter úr elmondott és sajnálom egyben, hogy nem sikerült ezen a téren előrelépni, Magyarország továbbra is bővli besorolás alá esik. Magyarország gazdaságának ez nyilvánvalóan nem tesz jót, hiszen saját belső üzletszabályzatuk alapján egyes tőkebefektetési alapok nem fektethetnek be Magyarországon. Fontos azonban azt is elmondani, hogy a csökkenő kamatszint a magyar gazdaságnak használt. Elsősorban ezek a csökkenő kamatszintek annak voltak köszönhetőek, hogy az amerikai jegybank jelentős, először 85 milliárd dollár értékű havi élénkítő programot hirdetett meg, és ez az olyan feltörekvő piacokon, mint Magyarország, mélybe nyomta a kamatokat. De azt látjuk, hogy kevésbé a kormány gazdaságpolitikája, inkább a kedvező nemzetközi körülmények segítettek hozzá minket ahhoz, hogy a már 2010-ben is csökkenő pályán levő kamatszintet tovább tudtuk mérsékelni.

Megint csak fontosnak tartom elmondani, miniszter úr, azt is, hogy akkor, amikor a kormány dönt a különböző támogatások felhasználásáról, akkor nagyon fontos lenne az, hogy a magyar vállalkozások még nagyobb részarányt képviseljenek az elnyert támogatásoknál, még nagyobb legyen az az összeg, ami nekik jut. Mert nagyon sokszor azt látjuk, hogy a kormány egyedi kormánydöntéseken keresztül

alkalmi jogszabályalkotást alkalmazva olyan módon juttatja pénzhez az itt megtelepedett külföldi cégeket, hogy az egyértelmű mutatószámok nem állnak rendelkezésre, hogy ezek megtérülő beruházások lesznek. És sokszor bizony azt látom, hogy az egyedi kormánydöntésekkel a német luxusipar itt megtelepedett cégeit juttatjuk támogatásokhoz, nem pedig a magyar kis- és középvállalkozói szektort. Egyetértek azzal, hogy kedvező gazdasági klímát kell megteremteni, azt azonban fontosnak tartom, hogy ne egyedi kormánydöntések motiválják ezekben az esetekben sem a kormányzatot, sem a gazdasági szereplőket, hanem egy mindenki számára elérhető kedvező adókörnyezet legyen jellemző.

Meg szeretném kérdezni képviselőtársaimat, ki kíván szólni. *(Jelzésre:)* Szatmáry képviselő úr!

SZATMÁRY KRISTÓF (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. Miniszter úr! Tisztelt Bizottság! Alapvetően úgy terveztem, hogy miniszter úr hozzászólásához tennék hozzá néhány gondolatot, illetve néhány kérdést, de engedje meg, elnök úr, hogy mivel ez azért egy vita, néhány felvetésére hadd reagáljak. Egyrészt szerintem az a kijelentés, miszerint a magyar, egyébként dolgozó, ne adj' isten, még gyermeket is nevelő családok helyzete nem javult volna az elmúlt években, ez egyszerűen a realitás ismeretének teljes hiányára vall. Tehát azt állítani, hogy itt a magyar társadalmi réteg egy jelentős része a kormány gazdaságpolitikája miatt ne került volna jóval kedvezőbb helyzetbe, mint volt, akár a fogyasztási adatok ismerete alapján is, teljességgel hibás állítás.

Azt gondolom, a Vállalkozásfejlesztési bizottság alelnökeként ugyancsak azt kell mondanom, hogy az a kijelentés, hogy a magyar gazdaság jó teljesítménye kizárólag egy uniós lélegeztetőgép miatt lenne, ezt a magyar vállalkozások nevében szeretném visszautasítani, mert a magyar gazdaság teljesítménye azért jó, mert egyébként a magyar vállalkozások jobban teljesítenek. A magyar vállalkozások pedig azért tudnak jobban teljesíteni, mert azok a gazdasági paraméterek, amelyekben tudnak működni, jelentősen javultak az elmúlt évben és az előző években is.

Harmadikként pedig azt szeretném mondani: az is a tényeknek ellentmond, hogy egyébként az állam, mint a legnagyobb, lényegében megrendelő ebben az országban, hogyan működik. Meg kell nézni egyébként a közbeszerzésekről szóló jelentéseket, ahol egyértelműen kiderül, hogy a kormány által benyújtott és elfogadott módosítások miatt jóval több hazai és jóval több kis- és közepes vállalkozás jut állami megrendeléshez, mint a korábbi években. Tehát azt állítani, hogy egyébként ezen a területen ne léptünk volna előre, ez sem a tényeknek megfelelő.

Ami pedig a helyzetértékelést illeti - visszatérve a miniszter úr által elmondottakhoz -, én nagyban, sőt mondhatni, teljes mértékben egyetértek azzal a helyzetértékeléssel, hogy egy jóval kedvezőbb, a vállalkozások szempontjából mindenképpen jóval kedvezőbb helyzetbe került az ország az elmúlt egy évben. Csak nagyon röviden egy picit más szempontból, vállalkozói szemüvegen keresztül szoktam ezt szemléltetni, és majd a kérdések miatt mondom el, hogy mi az a három tényező, ami miatt egy vállalkozás alapvetően jobban tudja magát érezni egy országban és ezáltal jobban tud teljesíteni és tudja a gazdaság növekedését támogatni.

Az egyik az általános gazdasági környezet. Hogy egy vállalkozó vállalkozást indítson, hogy a vállalkozás megérje, ahhoz értelemszerűen az adózásnak, az adminisztrációnak és ennek a keretnek kell olyannak lenni Magyarországon, hogy megérje vállalkozást indítani és megérje vállalkozást fenntartani. Azt gondolom, az ülés rövid lenne ahhoz, hogy végigvegyük azokat, hogy akár az elmúlt években bevezetett új adóformák, illetve azok a társasági adókedvezmények, különböző szabályozók változása mennyire pozitívvá tette vagy mennyivel jobban javította a

hazai vállalkozások helyzetét. Nem mennék ezen végig, mert talán ez tényleg meghaladja a mostani bizottsági ülés kereteit, de számos példát lehetne ehhez tenni.

A másik szempont, ami miatt egy vállalkozó jobban teljesít, az az, hogy az őáltala nyújtott szolgáltatást vagy terméket hogyan tudja ő előállítani. Ez alapvetően két tényezőn múlik. Az egyik, amiről itt már esett szó, hogy hogyan tudja finanszírozni a saját működését. Azt gondolom, hogy a finanszírozás két tételből áll Magyarországon, egyrészt a kamatok tekintetében. Azt tudom mondani, hogy itt is jobbnál jobb hírek vannak, miniszter úr a Széchenyi-kártyára utalt, de a mostani vállalkozások indításához szükséges kamatok nagyon-nagyon kedvezőek. Tehát azok a korábbi években fiókban maradt vállalkozói tervek a fejlesztésekre vonatkozólag, amelyek a magas kamatok miatt nem valósultak meg, most előkerülhetnek, valós közelségbe kerülhetnek.

Ugyanez érinti a forrás részét az európai uniós források tekintetében. Itt talán lehet kérdés az, hogy valóban nem árt minél többször elmondani, hogy milyen lehetőségek várnak a vállalkozókra, hiszen annyi forrást korábban soha nem biztosított a kormányzat a hazai vállalkozások számára, mint ami az elkövetkező években, többek között a minisztérium által kiírt pályázatok kapcsán elérhetőek lesznek.

A harmadik lényeges szempont egy vállalkozó számára, hogy ha előállít egy terméket, szolgáltatást, azt el tudja-e adni, mert hiába termelünk, ha egyébként nincs piac. És itt megint két tényezőt érdemes kiemelni a vállalkozásoknál. Az egyik a fogyasztás. Azt gondolom, hogy minden olyan ember, aki a magyar vállalkozók között jár, azt látja, hogy érződik annak a hatása, hogy most már, azt hiszem, hogy 24. vagy 25. hónapja folyamatosan nő a fogyasztás, lendületesen nő a fogyasztás. Itt cáfolnám azt az állítást, hogy akár Lengyelországgal vagy a környező országokkal egyébként bármilyen módon rossz lenne a összehasonlításunk, hiszen sokkal jobban nő Magyarországon a fogyasztás, mint akár a környező országokban, amit nem lehet máshonnan forrásként elképzelni, mint akár azoknak a kormányzati intézkedéseknek, ami a hitelcsapda fölszámolásából, a rezsicsökkentésből és egyébként a gazdaság beindulása miatti viszonylagos bérnövekedésből adódik.

Azt gondolom, ez a lényeg, hogy ha egyébként egy jó gazdasági környezetet akarunk teremteni, akkor a vállalkozások számára az a lényeg, hogy el tudják adni a termékeiket belföldön, hiszen a kis- és középvállalkozások döntően belföldön működnek. Itt jó a helyzet, de az a cél, hogy minél többen menjenek külföldre, és itt azért cáfolnám azt is, hogy a keleti nyitás vagy a kis- és középvállalkozások exportpiacra való kijutása ne lenne jó úton. Csak egy példát mondanék: Magyarország a környező országokban - mondjuk, a Kárpát-medence térségében - ma akkora exporttöbblettel bír, mint amekkora a teljes orosz importfüggőség miatti ottani veszteség. Tehát igenis, a hazai vállalkozások mennek, ott vannak külföldön, és egyre inkább a keleti nyitásban olyan piacokat is elérhetnek, amelyek korábban nagyon messzinek tűntek.

De minden jó hír mellett értelemszerűen a jó gazdasági teljesítmények is adnak feladatot, és ha megengedi, miniszter úr, én inkább néhány kérdésre próbálnék itt kérdésként fókuszálni. Az egyik: egyre inkább - és ez az előző napirendünknel, ami a közfoglalkoztatás volt, elhangzott -, mondhatni sajnos, de inkább szerencsére a munkaerőhiány az, ami a magyar gazdaság korlátait adja, vagy ha jobban fogalmazunk, a szakképzett munkaerő hiánya, ami a bővülés korlátjává válhat. Értelemszerűen ezt több módon lehet segíteni. Lehet segíteni a vállalkozások hatékonyságnövelésével, erre vonatkozólag talán sok pályázatról tud miniszter úr is beszámolni, hogy ugyanakkora munkaerővel nagyobb termelékenységet tudjunk elérni. De fölmerül - egyébként ez előtt épp egy vállalkozói fórumon voltam -, hogy

honnan lehet forrása a magyar gazdaságnak az új munkaerő tekintetében. A kamara által rendezett rendezvényen fölmerült, hogy a közszféra is egyébként egy potenciális forrása lehet a vállalkozók bővülésének, a szakképzett munkaerőknek, ami igen érdekes és egyébként nagyon pozitív dolog lenne, hiszen amit nem fizetnek meg a közszférában, azt megnyeri az állam kiadási megtakarítás oldaláról, másrészt olyan szakképzett munkaerőt tudunk biztosítani a vállalkozások számára, amivel tudják növelni a hatékonyságukat.

Talán egy külön témát érdemel, mert tudomásom szerint jó néhány terv is van, az építőipar helyzete. Nem szeretném külön ecsetelni az építőipart, hiszen a gazdaság egyik legfontosabb munkahelyteremtő és értékteremtő ágazata, hogy itt milyen elképzelések vannak, mert azt gondolom, ezen a területen egyébként szükség lenne erre.

És talán egy harmadik, ami az adózás témájához tartozik. Az a gazdasági küzdelem Magyarországon, hogy az adózásban a nemzetközi cégek a korábbi évekhez képest kellő mértékkel vegyék ki a részüket a közfeladatokból és a közfinanszírozásából, erre jó néhány intézkedés történt, amit látható módon az érintettek nem vettek bizonyos szempontból jó néven, és Brüsszellel próbálták ezt megakadályozni. Tehát ezen a területen mi a helyzet, milyen lehetőségek vannak? Azt gondolom, a magyar vállalkozások tekintetében mindenképpen fontos, hogy a nemzetközi cégek kellő súllyal vegyék ki, már csak a versenyhelyzet tisztázása végett is a közterhekből a részüket. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Varga László alelnök úr!

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Azt vallom, hogy nem lehet sikeres az az ország, ahol a lakosok majd fele létminimum alatt él és ennek a helyzetnek a kezelése nem úgy történik, hogy innentől nem hozzuk nyilvánosságra ezeket az adatokat. Tehát azt gondolom, hogy nagyon nagy probléma van és valóban igaz az az állítás, hogy a részsikerek nem jutnak el a társadalom széles tömegeihez.

A részsikereknek is nagyon komoly ára van egyébként. Ön sikeres konszolidációt említett, azt hiszem, ezt a kifejezést használta. Nyári hír, hogy 25 milliárdot közelíti az államadósság, 6000 milliárd környéki a növekedés és egyébként 3000 milliárdnyi magánnyugdíjvagyton eltűnt mindeközben. Ezt csak azért teszem az asztalra, mert sokszor van visszautogatás a 2010 előtti időszakra. Én úgy ítélem meg, hogy ez egy nagyon nagy ár. Nagyon nagy ár az is, hogy Európa-csúcs a 27 százalékos áfakulcs, és bár egyébként pont a legnehezebb sorban élőknek lenne fontos egy kedvezményesebb áfakulcs az alapvető élelmiszerekre, mégis nagyon-nagyon szűk kör az, amiben elmozdult a kormány. Igenis szükség volna egy kedvezményes áfakulcsra az alapvető élelmiszerek esetében, mi 5 százalékot javasoltunk e tekintetben.

A minimálberről szóló propagandák kapcsán azt tudom mondani, hogy adómentes volt 2010 előtt a minimálbér. Ma ez nem így van, tehát a minimálbér reálértéke jelentősen csökkent az elmúlt öt évben. Ez nem jól van így!

A tőkebeáramlásról mondott sok mindent a miniszter úr. Ennek egy jelentős része korábbi, 2010 előtti döntések révén van, ezt mindenki tudja. Nagyon nagy foglalkoztató nem jött Magyarországra. Tehát többbezres létszámok nem kerültek bejelentésre önök által, pedig figyeljük ezeket az információkat. A Mercedes-fejlesztés volt korábban, de ebbe a ciklusba áthúzódtak az érdemi hatásai, illetve az Audi, és egyéb járműipari fejlesztést is mondhatnék, ami a gazdaságot nyilván pörgeti. A végén akartam mondani, de jó itt is a kérdés, hogy azok a bizonyos járműipari

botránnyok milyen hatással lesznek a magyar gazdaságra. Sokféle és eltérő számot lehet hallani ebben a kérdésben. Szerintem jó, ha szóba hozzuk ezt a bizottsági ülés keretei között is. Ebből adódik a kérdés, hogy milyen hatása lesz ennek a botránnyak a járműiparra.

A harmadik felvetésem olyan felütéssel is kezdhethetem, hogy hogyan lehet 13 milliárddal tartozni a NAV-nak. Ez egy elég érdekes kérdés szerintem. Egyáltalán a NAV kérdése is mint olyan, hiszen nagyon sok kisvállalkozó arra panaszkodik, hogy mennyire megkeseríti az életét a végzálás, a legkisebb hibáért kapnak büntetést, utánuk nyúlnak, eléri őket, miközben elképesztő, már-már pofátlan az, amit időről időre az adóslistáról hallhatunk. Nem véletlenül kérdezem ezt, hiszen új helyzet van, tulajdonképpen az adóügyek az NGM felügyelete alá közvetlenebbül, Tállai államtitkár úrhoz fognak tartozni a jövőben. Mi várható ebben az ügyben? Azt gondolom, elfogadhatatlan az a helyzet, amely a NAV környékén kialakult az elmúlt hónapokban, években.

Valóban több napirendi ponton is túlvagyunk, a kkv.-król tárgyaltunk a mai bizottsági ülésen, amely 10 órakor kezdődött, aztán pedig a közfoglalkoztatásról. Ez azért érdekes, mert szóba hoznám rövid időre a munkahelyvédelmi akciótervet. Az ellenőrző albizottságban, amikor a közfoglalkoztatás helyzetét tárgyaltuk, felvetődött az a kérdés, én is felvettem, hogy miért nem lehet az elsődleges munkaerőpiacra belépő közfoglalkoztatottak után valamifajta kedvezményben részesíteni a munkáltatókat azért egyébként, hogy ösztönözzük az elsődleges munkaerőpiacra való bejutásukat valójában. Kaptam egy pozitív hírt, hogy elvileg ez a fajta ellenzéki javaslat valamilyen formában a kormány asztalán is van, tehát a közfoglalkoztatás kapcsán lévő módosítások a munkahelyvédelmi akciótervbe újabb kedvezményeket léptetnének be. Így van-e ez és ezzel mi a helyzet?

És ha már munkahelyvédelmi akcióterv és kedvezményes foglalkoztatási lehetőség a munkáltató oldaláról, azt tapasztalom kelet-magyarországi emberként és Miskolc országgyűlési képviselőjeként, hogy sokszor az, hogy egy-egy járás, mondjuk, halmozottan hátrányos helyzetű és egyébként vannak ilyen típusú kedvezmények az ottani foglalkoztatásban, az egy szomszédos megyei jogú város számára meg furcsa helyzetet teremt, merthogy ott nincsenek adott esetben. Nem feltétlenül azért, mert ott egy ember az elsődleges munkaerőpiacon többet keresne, nyilván az ottani adatok lehetnek jobbak a térségi szerepből kifolyólag. Gondolok itt Miskolcra konkrétan, de bármelyik megyei jogú várost is említhetném. Tehát a megyei jogú városban ugyan az emberek nem élnek lényegesen jobban a hétköznapiakban, de a mutatók lehetnek jobbak, mint adott esetben egy hátrányos helyzetű kistérségben. Mit gondolna egy olyan javaslatról, miniszter úr, amely arról szólna, hogy a leghátrányosabb helyzetű régiókban, Észak-Magyarországon, Észak-Alföldön, de lehet továbbmenni akár a Dél-Dunántúl irányába is, az ilyen típusú torzításokat próbálnánk kiküszöbölni azzal, hogy legalább az ipari parkokat az ilyen megyei jogú városi területeken valahogy bevonnánk a munkahelyvédelmi akcióterv lehetőségeibe. Feldobnám ezt a kérdést és remélem, hogy a közfoglalkoztatás kapcsán tapasztalható elmozduláshoz hasonlóan talán valamilyen részsiker ebben is elérhető.

Az elvándorlás kérdése, ami összefügg az előző napirendi pontunkkal, a közfoglalkoztatás kérdésével. Az a nagyhelyzet, és erről egyre többen beszélnek, hogy a magyar gazdaság versenyképességét korlátozó helyzet, hogy szakképzett munkaerő hiányzik nagyon sok helyről. Ez most már Kelet-Magyarországon is egyre inkább jelentkezik. Önök azt mondják, hogy ez a hatalmas gazdasági sikerek miatt van. Én nem ezt mondom, hanem azt, hogy az elvándorlás miatt van. Egész egyszerűen, akinek megfelelő szakképzettsége volt, azokért az alacsony bérekért nem dolgozott tovább, hanem kényszerből ugyan, de az ország nyugati részébe ment, szűk kivételtől

eltekintve nyilván, mert akik a nyugati részre vándorolnak, azok is sokszor, mondjuk, Burgenlandban dolgoznak, tehát nem feltétlenül Nyugat-Magyarországon, de sokan még távolabbra mentek és többszörösét keresik annak, amit itthon elérhetnek. Ez a szakképzett munkaerőhiány akut probléma lesz, akadálya lesz a növekedésnek, ezért nincs más hátra, mint előre, meg kell emelni az emberek fizetését azért, hogy valódi alternatíva legyen az elvándoroltak hazatérése. Ha ezt nem teszi a kormány, ebből óriási probléma lesz. Tehát fizetésemelés kell, erre az Magyar Szocialista Pártnak van egy javaslata, egy komplett előterjesztése, fontolják meg ezt a kérdést. Ez a gazdaság működőképessége szempontjából is nagyon fontos.

Ha már közfoglalkoztatás, nyilván az is felmerült az előző napirendi pontnál, hogy nagyon alacsony számban vehetnek részt utána a korábbi közfoglalkoztatottak az elsődleges munkaerőpiacon. Mondtunk az előbb egy eszközt, amely talán segíthet ezen, de nyilván azonnali, nagyon hatékony képzésekre van szükség ahhoz, hogy ezeket a gazdasági problémákat orvosoljuk. Jobb bérekért tudnak elhelyezkedni adott esetben az emberek, ha megfelelő képzettségük van és egyébként az elsődleges munkaerőpiacon elhelyezkedve az állam terhei is csökkenhetnek a későbbiekben. Tehát a fizetésemelés és a közfoglalkoztatottak nagyon hatékony átképzése annak érdekében, hogy az elsődleges munkaerőpiacon elhelyezkedhessenek.

Gyors kérdés, vagy válaszol rá most, vagy nem: mi a helyzet a minimálbérrel, bérminimummal, a közfoglalkoztatotti minimálbérrel 2016. január 1-jétől. Tud-e már erről esetleg valamit mondani? Tudom, azt szokták mondani, hogy majd a munkavállalók és a munkaadók megegyeznek. Nyilván. De mik a szándékai a kormánynak, nagyarányú minimálbéremelésre van szükség bérminimum-emelésre. Remélem, ön is így gondolja.

A munka törvénykönyve az előző ciklus nagy vitája volt. Alapvetően a munkavállalói jogok leépítése zajlott. A munka törvénykönyve szerte a világon a munkavállalói jogok biztosítása érdekében született, egy olyan kódex, amely tulajdonképpen a kiegyensúlyozatlan munkaerőpiaci helyzetet hivatott ilyen módon kiegyenlíteni, mert a munkavállaló sokkal kiszolgáltatottabb helyzetben van többnyire. Ellentétes irányok történtek az előző ciklusban, '10 és '14 között. Hallunk olyat, hogy van terv a munka törvénykönyvét behozni. Egyébként azt hallottuk, hogy még ősszel, de nem tudom, ez még lehetséges-e. Azt kérdezném miniszter úrtól, hogy van-e szándék a munka törvénykönyvét tárgyalni a következő hónapokban, és legyen szándék - ezt meg javaslom - a magyar munkavállalók kiszolgáltatottságát oldani. A rugalmas munkaerőpiac ne azt jelentse, hogy rugalmasan kiszolgáltatottak a magyar munkavállalók, rugalmasan alacsony a bérük, hanem azt jelentse, hogy azok, akik őket itt foglalkoztatni szeretnék, Nyugat-Európához hasonlóan hatékonyságot beruházásokkal, fejlesztésekkel, innovációval próbálnak elérni és ne egyébként az ő kizsákmányolásukkal. Itt most gyorsan elmondanám, hogy K+F fejlesztésekre például Lengyelország fordít nagy összegeket, inkább ezekben az irányokban próbál magasan kvalifikált munkahelyeket létrehozni, ami nyilván otthon tartja a fiatal, jól képzett munkavállalókat vagy nagyobb arányban nyújt lehetőséget a következő években erre. Szerintem változásra van ebben a kérdésben is szükség.

Vasárnapi boltbezárások kapcsán a Balatoni Szövetség tájékoztatni kívánta önt, volt ebben egy kérdés. Abban az öt hónapban, amikor nekik egyébként turisztikai szempontból nagyon fontos a vasárnapi nyitva tartás, illetve az is egy fontos kérdést, gazdasági, turisztikai kérdést jelent, ennek kapcsán nem volt rugalmas a kormány, mert voltak eleinte olyan nyilatkozatok, hogy rugalmas lehet. Mi a magunk részéről nem értünk egyet ebben a formában a vasárnapi boltzárral, a társadalom többsége sem ért egyet vele. Azt gondolom, hogy ez nem egy jó intézkedés. Az a kérdés, hogy vasárnapi munkavégzés során meg van-e fizetve egyébként a munkavállaló, ezt a

kérdést kell szerintünk megoldani. Mit gondol erről? Hogy vizsgázott a vasárnapi boltzár, változtatnak-e majd ezen a kérdésen?

Végezetül néhány miskolci ügyre, választóközterem és szülővárosom ügyére hadd térjek át. A járműiparról beszéltünk, hogy várható, de nem tudjuk, milyen mértékű visszaesés. Ezzel együtt egy korábbi bizottsági ülésen Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminisztert meghallgattuk néhány hónappal ezelőtt, ekkor is felvettem azt a kérdést - ma sokszor elmondják persze, hogy túlságosan járműipar-központú a magyar gazdaság egy része. Ez nyilván okozhat problémát, nem tudjuk, mekkorát ebben a helyzetben. Ezzel együtt Miskolcon a gépgyártásnak nagyon komoly hagyományai vannak. Sokszor felvettem azt, hogy a járműiparban, például a TAKATA érkezésével is nagyon komoly lehetőségek lennének a térségben és kifejezetten Miskolcon. Szijjártó Péter azt mondta akkor azon a bizottsági meghallgatáson, hogy egyetért azzal a kezdeményezéssel, hogy Miskolc is legyen járműipari központ. Ezek a járműipari központok zömmel az ország középső és nyugati részén vannak, keleti részén nincsenek ilyenek. Én ezt a kezdeményezést változatlanul fenntartom ilyen körülmények között is, és kérem ebben a támogatását a miskolciak nevében is, és egyébként nemcsak a borsodiak, hanem azt gondolom, a régió szempontjából is nagyon fontos lenne. Kérdezném, hogy milyen realitását látja ennek, azt gondolom, ez egy nagyon fontos kezdeményezés.

Néhány rövid megjegyzést még, ami tényleg kifejezetten helyi ügy, csak kihasználom a lehetőséget, elnézést érte. Az iparipark-fejlesztések tekintetében fontolják meg, kérem, a barnamezős rehabilitációt; amennyiben ebbe önnek beleszólása van, azt kérem, tegye meg. A Diósgyőri Acélművek területének rehabilitálására gondolok. Nagyon sok zöldmezős terület felvásárlása történik Miskolc környékén; nem vitatom azt, hogy ezek beékelődött, nehezen használható területek, és hogy mennyire lesznek alkalmasak később gazdaságfejlesztésre, az véleményes. Az viszont biztos, hogy a DAM ott van. Ez egy tájseb is, egy olyan terület, ahol egyébként a város számára fontos értékeket lehetne teremteni akár K+F tekintetében is, tehát lehetne ez egy ilyen terület. A DAM barnamezős rehabilitációjára lát-e lehetőséget? Kérem, támogassa ezt a saját eszközeivel, ha ez meg tud történni.

Fontos logisztikai szerepe van Miskolcnak, ezért az intermodális csomópontok kapcsán fontos a támogatás, még akkor is, ha több pályázó város van, mint igazából forrás. És még megemlíteném az M30-as kérdését - ha már Kelet-Magyarország és gazdaságfejlesztése a kérdés -, azt szeretném mondani, hogy az M30-as autópályaként való megépítése a határig, a szlovák és a lengyel kormánnyal való együttműködés azért is fontos, mert a kelet-európai államok elsősorban kelet-nyugati irányban építettek ki gyorsforgalmi úthálózatot, vélhetően azért is, mert egyébként minél hamarabb akartak integrálódni nyugati irányba; észak-déli összeköttetésekkel azonban nagyon rosszul áll mind a három ország egyébként.

Azt javaslom, hogy ebben legyen egyfajta kooperáció, és egy ilyen észak-déli folyosó jöjjön létre. Ez pedig azt jelentené Borsod-Abaúj-Zemplén megyének és Miskolcnak, hogy Miskolc és Kassa autópálya-összeköttetése megvalósul. Ebben hallottunk sok mindent, alacsony műszaki tartalmat, meg egyelőre 1,7 kilométert írtak ki. Remélem, nem úgy jut el az országhatárig az M30-as, ahogy hallani, hogy a határtól Tornynosnémetiig épül meg ez az 1,7 kilométer. Lehet, hogy örvendetes lenne, ha ez továbbépülne. Kérem, támogassa ezt a kérdést is.

Elnézést kérek, hogy ennyire ilyen helyi ügyekre is kilyukadtam, csak szeretem kihasználni az ilyen lehetőségeket a választókerület érdekében is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem képviselőtársaimat, ki szeretne még szólni. *(Jelzésre:)* Schmuck Erzsébet képviselő asszonynak adom meg a szót.

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Miniszter Úr! Azt gondolom, hogy szerényebben kellene a magyar gazdaság szárnyalásáról nyilatkozni és reálisabban kellene a magyar gazdaság helyzetét értékelni. Egyrészt azért - és azt gondolom, ez közismert -, mert a magyar gazdaság erőteljesen függ a nemzetközi gazdasági folyamatoktól, amiben sajnos változások várhatók, gondoljunk itt például Kína gazdaságára, és erőteljesen függ a magyarországi multinacionális vállalatok teljesítésétől. Itt már utaltak rá, és számos esetben elhangzik az autóipartól való függőség. Míg a másik nagy tétel - és ez már elhangzott - az európai uniós támogatások, aminek döntő része, merem állítani és a tapasztalat is ezt mutatja, hogy nem a közt és nem a fenntartható jövőt szolgálják, hanem kevesek magánvagyonát gyarapítják.

Miniszter úr azt mondta, hogy javult a kis- és középvállalkozások helyzete, de hozzátehettem volna azt is, hogy sokkal jobban javult a multinacionális vállalatok helyzete. Tehát javultak a kkv-k valamennyit, de a másik még jobban. Itt a nagy kérdés az, hogy mikor lesznek hasonló feltételek a kis- és középvállalkozások számára, tehát mikor biztosítja ugyanazt a kormány a számukra, mint a multinacionális vállalatoknak. Például gondolunk itt az adókedvezményekre, ami a multinacionális vállalatoknál sokszor például konkrétan munkahely-támogatás vonatkozásában is. Az is ismert, hogy a multinacionális cégek általában 8-10 millió forintot kapnak egy munkahely bővítésére, míg a kis- és középvállalkozásoknál ez körülbelül 1,5 milliót jelent.

Amikor a makrogazdaságról beszélünk, azért azt is meg kell állapítani, hogy lényegében a gazdaság duális szerkezete nem változott, az eléggé stabil. Nem olyan régen nyilatkozta ön, hogy az autóipartól való függést csökkenteni kellene. Erre természetesen mit látunk? Nem sokra rá, talán egy hétre rá újabb támogatásokat, 6 milliárd forintot kapott az Audi úgy, hogy közben nincsenek arra vonatkozólag sem bizonyítékok, hogy mennyire olyan adatokat fognak tartalmazni azok a fejlesztések, mint amit megígérték, hiszen a Volkswagen-botrány azért el kellett volna hogy bizonytalanítsa a kormányt, hogy időnként mást mondanak, mint amik a tények. Itt a nagy kérdés igazából az, hogy a GDP-növekedésből ki húz hasznot, ki élvezi ennek a hasznát. Azt nem lehet állítani, hogy a magyar emberek 80 százaléka ezt élvezzi.

Amikor az Országgyűlésben feltettem azt a kérdést, hogy a vállalati vezetőknek miért emelik fel a plafonját 5 millió forintra, akkor Tállai úr megint csak a szárnyalásról, a GDP szárnyalásáról beszélt, tehát hogy megérdemlik a magasvezetők, de arra nem tért ki, hogy igenis, a 100 ezer forint körül kereső emberek, akiknek a zöme kis- és középvállalkozásoknál dolgozik, legalább ugyanannyira megérdemli, és ők ebből miért maradnak ki. Ma az is elhangzott, hogy ismert, hogy az adófizetők kétharmada az átlagbér alatt keres, és körülbelül 2 millió ember pedig a létminimum alatt.

Nagyon fontos, hogy az adózók több mint kétharmada, amint ön is említette, főleg a kis- és középvállalkozásoknál dolgozik. Tehát nagy szükség lenne arra, valóban nagyon nagy szükség, ha a kormány nem akarja, hogy a munkaerő és a munkaerő zöme teljesen leromoljon, amortizálódjon, hogy a legkevesebbet kereső emberek bére emelkedjen. Ki kell szállni abból a versenyből, amit az jellemez, hogy Magyarországon az olcsó munkaerő a legfontosabb és a versenyképesség alapja. A munkaerőt meg kell fizetni és nyilván, ha megfizetjük, a munkaerő később sokkal jobban és jobban tud minőségileg teljesíteni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a képviselőtársaimat, szeretne-e még valaki szólni. *(Bányai Gábor jelentkezik.)* Bányai Gábor képviselő úr!

BÁNYAI GÁBOR (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Igen rövid leszek és nem a választókerületem gondjaival akarom traktálni, majd azt más alkalommal, remélem, lesz rá mód. *(Dr. Varga László: Ennek örülünk!)*

Először is szeretném jelezni, hogy a politikusok egyik betegsége, lehet, én is ilyen leszek előbb-utóbb, hogy gyorsan kezdünk felejteni, mert régi bűnnek hosszú az árnyéka. Ezért kérem, röviden mondja el mindannyiunknak, hogy honnan indultunk 2010-ben és mi volt az az örökség, amit fel kellett dolgozni, hogy minden képviselőtársunk emlékezzen, nem fenékgig tejfel volt a '10-es év nyara, amikor a második Orbán-kormány kormányzása elindult.

Illetve jelzem tisztelettel, hogy egy kérdésem van, ami mint választókerületben élő, magyarul az emberek tömegeit képviselő emberként érdekel. A gazdasági növekedésünk láthatóan elismerést ér el a világ több pontján már és jelzik, hogy nem olyan rossz úton járunk, mint azt korábban gondolták és véleményezték. Ennek a hatása, hogy bár főleg Dél-Magyarországon, illetve a határvidék térségében rendkívül erősen függ a minimálbértől az ottani bérek alakulása, az ország nyugatibb részein azonban a versenyszféra már levált a minimálbér követéséről, szinte nem is érezhető, nagyon messze kerültek a bérek Nyugat-Magyarországon a versenyszférában a minimálbérhez képest.

Az a kérdésem tehát, hogy ez a növekedés ad-e módot a minimálbér-emelésre és a '18-ig való prognózisra mer-e vállalkozni, mert ez egy fontos kérdés. Felénk, délvidéken az otthon maradásnak egyik nagyon jelentős összetevője, hogy ez hogy alakul. Illetve jelezze nekünk, miniszter úr, hogy ez a minimálbér-emelési szándék, illetve a minimálbér mennyire függ össze ma már a versenyszférával. Gondolom, a miniszter úr, azt is el tudja mondani, hogy bármekkora emelés mennyire fogja érinteni az államkasszának azt a részét, amelyből akár a közsféra bérei is ehhez igazíthatók. Ez fontos információ lenne, hogy szálljunk le a magasabb szférákból ide a földre, vagy nyugodtan szárnyalhatunk. Ez a kérdés is lenne, hogy szabad-e nekünk messzire és nagyot tervezni.

A felminősítésről is kérek információt, mert hallunk róla és nagyon szeretnék már évek óta, megérdemeltük volna, régóta várják a kormányzat és a magyar vállalkozások, a pénzügyi piac is rendkívüli módon várja. Most már tavaszra végre merik-e venni a bátorságot a nyugat-európai, vagy nemzetközi minősítő cégek? Tudna prognózist mondani arra, hogy bármilyen kategóriába is sorolnak bennünket felfelé, az milyen hatással lesz a gazdaságra, a forintra, illetve a magyar tőzsdepiacra? Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tekintettel arra, hogy bizottsági elnök vagyok, ezért a házszabályi rendelkezések alapján most preventív jelleggel szeretnék szólni. A házszabály 58. §-ának (1) bekezdése szabályozza a bemutatás, prezentáció rendjét a bizottsági ülésen. Meghívott és meg nem hívott vendégeinknek sincs arra lehetősége, itt most konkrétan egy személyre gondolok, hogy a bizottsági ülés menetét azzal zavarja meg, hogy prezentál, demonstrál, tiltakozik bármi ellen. Csak jelezni szeretném, hogy ezt szigorúan szabályozza a házszabály. Ha esetleg volna itt egy olyan párt képviselője, amely nem rendelkezik parlamenti frakcióval, így ilyen módon szeretnék a véleményüket kinyilvánítani, azt egyrészt megértem, mert a politika egy exhibicionista műfaj, másrészt bizottsági elnökként sajnos nem áll módomban

méltányolni ezt a törekvést. Legyenek kedvesek, meghívott és meg nem hívott vendégeink egyaránt, vegyék a lapot - mondjuk így -, erre most felhívtam a figyelmet a magam részéről.

Miniszter úr, önnek adom meg a szót! Jelzem egyben a miniszter úr részére, tekintettel arra, hogy ellenzéki és kormánypárti képviselők egyaránt jelezték, hogy elhúzódott erősen a bizottsági ülés ahhoz képest, ahogy terveztük, ezért most egykörös lesz a miniszteri meghallgatás, így a miniszter úr elmondása egyben zárszóként is funkcionál majd számunkra. Köszönöm szépen.

Varga Mihály válasza

VARGA MIHÁLY nemzetgazdasági miniszter: Köszönöm szépen, elnök úr. Szívesen alkalmazkodom a bizottság munkabeosztásához, tehát ha szükséges, írásban is tudok válaszolni és bezárhatjuk a bizottsági ülést. *(Derültség.)* De azért engedje meg, hogy néhány szót szóljak, mert szeretném ezzel megtisztelni a bizottság tagjait és az elnökét is.

Először is köszönöm szépen a felvetéseket. Azt gondolom, hogy senkinél nincs a bölcsek köve, nincs olyan kormány, amely ne tudna tanulni a kérdésekből, véleményekből, a felvetésekből. Ez a kormány is arra törekedett az elmúlt években, hogy lehetőség szerint meghallja az érdekképviselőknek, munkaadóknak, munkavállalóknak, de akár a politikai ellenfeleknek is hangját vagy véleményét, amelyek jobbitó szándékból születnek, és amelyek segíteni akarják a magyar gazdaságpolitika teljesítményének javítását.

Mindezek ellenére engedje meg, elnök úr, hogy azt mondjam, meglepett a felvetéseivel, mert azt kell mondanom, hogy nemcsak a tények hiányoztak az állításai mögül, hanem időnként kissé szakmaiatlannak is éreztem azokat. Bizonyos szempontból ön, nem mondom, hogy lenézi, de talán lebecsüli - azt gondolom - a magyar gazdaság teljesítményét és a magyar gazdaságban igen komoly szerepet játszó hazai kis- és középvállalkozások teljesítményét. Egy nagyon nehéz öt év van az ország mögött, a konszolidációt úgy sikerült megtenni, hogy a magyar állam, a magyar kormány egy újabb fillér nemzetközi segítséget sem kért a megvalósulásához. Ez nem lehetett volna sikeres akkor, ha a hazai kis- és középvállalkozói szektor, mert mégiscsak a Vállalkozásfejlesztési bizottság meghallgatásán vagyunk, nem tudta volna növelni a teljesítményét, nem tudta volna növelni a foglalkoztatást, nem jutott volna könnyebben hitelhez és a tőke helyzete nem javult volna az elmúlt években. Engedje meg tehát, hogy mégis azt mondjam önnek, hogy a Világbank szerint, amely elég kritikus a magyar kormánnyal szemben, a hitelhez jutás egyszerűsítésében az elmúlt öt évben Magyarország 33 helyet javult. Ma sokkal könnyebben tud egy kisvállalkozó hitelhez jutni, mint öt évvel ezelőtt. Ez csak egy szelete persze a vállalkozói létnek, de, azt gondolom, nagyon fontos szelete és ebből a szempontból szerintem büszkéek lehetünk arra, hogy ez a vállalkozói réteg így tudott teljesíteni.

Ugyancsak nem értek egyet azzal, hogy a vállalkozások helyzete forrás vagy kereset oldalról romlott volna. Tisztelt Elnök Úr! Huszonkét hónapja nő a kiskereskedelmi forgalom Magyarországon. Ez nem nőtt volna akkor, ha nincs reálbér-növekedés, ezt Szatmáry alelnök úr kitűnően elmondta, ha nincsenek rezsziintézkedések és a rezszi nem csökkent volna a vállalkozások számára is, hiszen nagyon sok egyéni vállalkozóról beszélünk, és ha a hitelhez jutás helyzete nem javult volna Magyarországon. Márpedig épp az elmondottakból következően éppen fordítva van, mint ahogy azt ön mondta, ez a helyzet ma kedvezőbb, mint amivel öt évvel ezelőtt szembesülhettünk. Természetesen én elfogadom az ön politikai manifesztumát, mert politikusok vagyunk, tehát önnek szíve joga, hogy politikai

állításokat tegyen, de azt gondolom, ha törekszünk arra, hogy a tények alapozzák meg a politikai állításainkat, akkor közelebb jutunk a valósághoz.

Ugyanez érvényes a hitelminősítőkre is, és engedjék meg, hogy itt több kérdésre egyszerre válaszoljak, hiszen ez jó néhány helyen elhangzott. Ha minden nagyobb hitelminősítőnél pozitív kilátásokkal ítélik meg a magyar gazdaság helyzetét... Egyébként hadd jegyezzem meg, hogy van olyan hitelminősítő, ahol most is a befektetésre ajánlott kategóriában vagyunk, nyilván a legnagyobb amerikai hitelminősítőkből indulok ki, de ennél szélesebb a világ és Ázsiában vannak olyanok, amelyek ma is azt mondják, hogy Magyarország nyugodtan lehet befektetésre ajánlott kategóriában, lehet papírokat vásárolni vagy éppen befektetni. De amit ennél fontosabbnak érzek, hogy az igazi hitelmérőnk, az igazi hitelképesség-mutatónk, az mindig a piac.

A magyar gazdaság az elmúlt években, azt kell mondanom, hogy korlátlan mértékben tudott forrásokhoz jutni külföldről, ha hitelre szorult volna. De amint észrevehették, ebben az évben, 2015-ben a magyar kormány semmiféle külföldi devizapapír-kibocsátással nem jelentkezett ezeken a piacokon. Nincs rá ugyanis szükségünk. Elértük azt, hogy miközben még 2010-ben Görögországgal együtt emlegettek bennünket, ma Magyarország nem szorul arra a külső segítségre, mint amire 2010-ben vagy éppen 2008-ban szorult. Ez egy nagyon komoly elmozdulás, és azt gondolom, hogy erre mindannyian büszkéek lehetünk, hiszen ebben mindenki teljesítménye benne van. Ebből a szempontból tehát azt gondolom, hogy jó irányba mennek a folyamatok.

A hitelminősítők a saját maguk szempontjai alapján értékelik az ország helyzetét, mi elmondjuk erről néha a véleményünket, de még egyszer mondom, sokkal fontosabbnak érzem azt, hogy amikor legutóbb Magyarország devizakötvényeket bocsátott ki, akkor ennek hatszoros túligénylése volt, azaz hatszorosan jegyezték túl ezeket a papírokat. Nos, tisztelt elnök úr, ha Magyarország valóban bővli lenne, akkor ön szerint lenne olyan külföldi befektető, aki egyetlenegy dollárt vagy eurót is adna a magyar állampapírokért? Azt gondolom, hogy legyen annyi méltóság bennünk és legyen annyi büszkeség a saját teljesítményünkkel szemben, hogy azt mondjuk, hogy Magyarország ma igen, nem szorul ilyen külső forrásra.

Ugyanez a helyzet a devizahittel. Nézze, nem voltunk könnyű helyzetben, hiszen örököltünk egy problémát, 1 700 000 devizahitel-szerződés volt Magyarországon 2009 végén, 2010 elején. Ma eljutottunk oda, hogy a lakossági hiteleknél a 2010-es 54 százalékos devizahitel-arány a jelzáloghiteleknél 3 százalék alá csökkent. Ma lényegében Magyarországon már csak annak van devizahitele, aki ragaszkodott ahhoz, hogy devizában maradjon a hitele, hiszen erre joga, lehetősége volt az embereknek; kettő: akinek a jövedelme devizában van. Azt hiszem, hogy ezzel is egy nagyon komoly lépést tettünk afelé, hogy az ország sérülékenysége csökkenjen és az ország kockázati szempontból sokkal kedvezőbb megítélés alá essen, mint korábban. Tehát azt gondolom, hogy ebből a szempontból pozitív a kép, pozitív a helyzet.

Az, hogy ön kifogásolja a gazdasági hálózatokba való beavatkozást, én nem ismerek olyan gazdaságpolitikai intézkedést a világon sehol, amely ne érintene valamilyen gazdasági ágazatot. Ha ön ezt beavatkozásként éli meg, akkor szerintem ezen érdemes vitatkozni és érdemes ezt megvitatni, mondjuk, egy különadó-alku kérdése az energiaszektorban. Az kétségtelen tény, hogy ebből a szempontból a konszolidációnak mi más útját választottuk, mint az előző kormány. Varga alelnök úrnak hadd mondjam, hogy igen, az ő konszolidációjuk az volt, hogy elvettek egyhavi pénzt a közszférában dolgozóktól és egyhavi nyugdíjat a nyugdíjasoktól. Ha ön most

ezzel szemben azt követeli a magyar kormánytól, hogy most akkor növeljük a béreket, megértem az álláspontját, csak én arra szeretnék utalni, hogy önök korábban másfajta konszolidációs lépéseket alkalmaztak. *(Dr. Varga László: Ti meg megadóztattátok a minimálbért.)*

Ha pedig elnök úrnak azzal van kifogása, hogy bizonyos szempontból ez a külföldi vállalatokat jobban érinti, mint a magyar vállalkozásokat, akkor én ezt nagyon sajnálom. Nekünk, a magyar gazdaságpolitika szereplőinek, akár képviselőként, bizottsági elnökként, államtitkárként vagy miniszterként az az elemi kötelességünk, hogy a magyar gazdaság szereplőinek az érdekét képviseljük, és ezen belül kifejezetten képviseljük a magyar tulajdonú vállalkozások érdekét. Furcsállottam, hogy önök, mondjuk, a földárverések ügyében is milyen politikai megnyilatkozást tettek, mintha önök kifogásolták volna azt, hogy külföldiek ezeken az árveréseken nem vehetnek részt. Én ezt sajnálattal fogadom, de értse meg, hogy ma a magyar kormány elemi kötelessége az, hogy akár a magyar gazdák, akár a magyar kis- és középvállalkozók vagy általában a magyar vállalkozások, vállalatok érdekeit nézze a gazdaságpolitikai intézkedéseknél.

Abban sem értek egyet önnel, hogy az egykulcsos adó nem hozta meg a várakozásokat. Elnök úr, ha megnézi a számokat, ma annyi bevétel jön az egykulcsos szja-ból, mint amennyi a többkulcsosból jött 2010-ben. Tehát a helyzet alapvetően megváltozott, és a családpolitikai intézkedéseket pedig fenn kívánjuk tartani, mert azt gondolom, hogy ezzel segítjük a gyermeket vállalókat.

Szatmáry alelnök úr felvetésére szeretném mondani, hogy valóban vannak területek, ágazatok, ahol már szakképzett munkaerő hiányáról adnak jelentést a vállalkozások és az érdekképviseletek, és látjuk azt is, hogy ennek területi problémája is van. Tehát más a helyzet Kelet-Magyarországon, más összevetve, mondjuk, Nyugat-Magyarországgal. A kormány pont ezért törekszik arra, hogy az a körülbelül 6,5 százalékos munkanélküliség, ami még az országban van, lehetőség szerint tartaléka legyen annak, hogy a szakképzett munkaerőt a következő években megteremtsük. A duális szakképzési rendszer elindítása erről szól; akár a középfokú, akár a felsőfokú oktatásban a duális szakképzéssel kívánjuk a magyar gazdaság munkaerő-szükségletét létrehozni, nem bevándorlással. Tehát szeretnék itt ahhoz is egy mondatot hozzátenni, ahhoz a vitához, ami a magyar sajtóban időnként fölmerül, hogy a bevándorlók adhatják a megoldását a magyar munkaerő problémájának. Nem hiszem, hogy amíg 6,5 százalékos munkanélküliség van, és amíg körülbelül 350-380 ezer magyar embernek nincs az elsődleges munkaerőpiacon munkalehetősége, addig nekünk ezt bevándorlással kellene megoldani és kezelni. Nekünk ezeknek az embereknek kell munkalehetőséget biztosítani, és itt egy leágazást hadd tegyek a közfoglalkoztatásra.

A bevezetőmben is elmondtam, hogy ez nem egy végleges megoldás, nem azt szeretnénk, ha valaki élete végéig közfoglalkoztatottként élné le az életét és ebből kapna csak jövedelmet. Ma a 2011-es induló helyzettel szemben már az az állapot van, hogy nem 7-8, hanem 12-13 százaléka tud ezeknek az embereknek visszakerülni az elsődleges munkaerőpiacra. Ismerünk élethelyzeteket: aki öt, ne adj' isten, tíz évig munka nélkül volt, annak a munkához, a munkakultúrához való hozzáállása is alapvetően megváltozott. Ezen részben képzéssel, részben pedig a munka világába való visszaintegrálással tudunk segíteni. Ma elértük azt, hogy már több mint 10 százaléka ezeknek az embereknek a munkaerőpiacra tud visszakerülni. Azon kell dolgozni a közfoglalkoztatásban is, hogy az átképzési programok erősítésével ezeknek az embereknek a képzettsége javuljon, és valóban álláshoz tudjanak jutni.

Tisztelt Elnök Úr! Idén augusztusban a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai szerint összességében 82 ezer üres álláshely volt bejelentve. Tehát azt tudom

önnek mondani, hogy van Magyarországon üres álláshely, az a probléma, hogy a munkanélküliek végzettsége, képzettsége, területi elhelyezkedése ma, tehát a strukturális helyzet nem olyan, hogy ezeket az álláshelyeket be tudjuk tölteni. Ezért kell részben a közfoglalkoztatás, részben az ezzel párhuzamosan vagy ebben futó átképzési programokat erősíteni, hogy ez a helyzet oldódjon.

Szatmáry alelnök úrnak az építőiparra vonatkozó kérdésére: igen, a kormány dolgozik azon, hogy egy lakástámogatási programmal álljon majd elő. Ennek nyilván sok eleme vagy több eleme kell hogy legyen, mert nem egy dologtól fog a lakásépítkezések száma megváltozni, hanem ehhez több intézkedésre van szükség. Az egyik nagyon fontos elemnek tartom azt, hogy érdemes legyen a lakáspiacon befektetni, beruházni. Tehát mozdítsuk meg azt a vállalkozói tőkét is, aki kész vagy képes arra, hogy ezen a területen befektetőként megjelenjen. Ezen a programon dolgozunk most. Nyilván még kormánydöntés előtt részletesebb erről nem mondható, de azt gondolom, ahhoz, hogy az az évente 8-9 ezer darabos lakásépítés megváltozzon, és el tudjunk jutni egy 15-20 ezer darabos lakásépítkezéshez, ahhoz intézkedésekre van szükség. Ebben nyilván az építőipari partnerekre is számítunk, az ÉVOSZ-szal, a többi szakmai szervezettel egy folyamatos egyeztetésünk van.

Varga alelnök úr felvetésére: részben már érintettem, nem osztom az ön álláspontját, Surányi Györgyöt szeretném idézni, aki egy konferencián azt mondta, hogy az Orbán-kormány rejtett módon visszaadta a 13. havi nyugdíjat a nyugdíjasoknak. Ha megnézik a számokat, tisztelt képviselő úr, alelnök úr, akkor ezzel egyet tudnak érteni. Ugyanis az elmúlt négy esztendőben több mint 9 százalékos reálnyugdíj-növekedés történt az országban. Ez csak, ami a nyugdíjakat érinti. Tehát mi nem úgy konszolidáltunk, hogy elvettünk a nyugdíjából még egy havit, hanem olyan módon, hogy infláció felett növekedtek a nyugdíjak az elmúlt években és ez reálnyugdíjnövekedést okozott. Kérem, hallgassa meg Surányi Györgyöt, ha nekem nem hisz. Azt gondolom, őt nem lehet vádolni azzal, hogy kormánypárti vagy kormányoldali álláspontot képviselne, őt hallgassa meg.

Ugyanez a kérésem a befektetések ügyében. Én itt csodálkozással hallgattam a véleményét, hogy itt nagy beruházások nem születtek. Képviselő úr, pont az ön választókerületében a TAKATA-beruházás ezer főt fog foglalkoztatni. Egy olyan vállalkozás indult el Miskolcon, amely ezer embernek ad majd munkalehetőséget. De én arra is emlékszem, hogy önnel voltam együtt a Boschnak azon a fejlesztésén és beruházásátadásán, ahol több száz magyar mérnöknek teremtjük meg a munkalehetőséget majd munkavállalásra. Tehát azt gondolom, hogy van ilyenfajta beruházási hullám a magyar gazdaságban, a magyar iparban. A járműipar ebből a szempontból egy kiemelt terület, és itt Schmuck képviselő asszonynak is szeretnék a felvetésére válaszolni, teljes mértékben osztom az álláspontját. Oldani kell a függésünket a járműipartól, diverzifikálni kell, de egyelőre nem állnak sorba azok a nagyberuházók, akikre azt tudjuk mondani, hogy most járműipar nem, más iparág pedig igen. Tehát amikor, mondjuk, egy Audi 32 milliárd forintos beruházást akar Magyarországon végrehajtani és 350 embernek akar új munkalehetőséget teremteni, akkor szerintem nincs az a magyar kormány, amely ezt elutasítaná. Lehet, hogy az ön pártjában van egyfajta autóipar-ellenesség, én ezt nem tudom, de nézze, a magyar autóipar Magyarországon több mint százezer embernek ad munkalehetőséget. Azt gondolom, hogy ennek az ágazatnak a teljesítményére, a munkalehetőségeire az országnak jelenleg szüksége van. Ezeket nekünk fenn kell tartani, ezt a beruházást a magyar kormány támogatta és örülök annak, hogy abban a régióban is még újabb 350 munkahely fog létrejönni.

Visszatérve Varga alelnök úr felvetésére, ott is osztom az álláspontot, hogy a járműiparban oldani kell a függést, diverzifikálni kell, de azt is hangsúlyozni

szeretném, hogy ez is csak olyan módon történhet meg, hogy a magyar gazdaság foglalkoztatási oldala vagy ága ne sérüljön.

Ami a NAV átalakítását illeti, a magyar parlament előtt van az adózás rendjéről szóló törvény beterjesztett módosítása. Ebbe most nem mennék bele hosszabban. Szeretnék, ha nem sörlátét lenne, hanem ez is eltűnne és 2017-től az adóhivatal végezné el mindenkinek a személyi jövedelemadó bevallását. Tehát nem a magánszemélyeknek kellene ezzel foglalkozni, hanem az adóhivatal látná el. A vállalkozói területen pedig arra készülünk, hogy bevezessük azt a megkülönböztetést, ami a jó adózók és a rossz adózók között van. A magyar adórendszer ezt az elemet eddig nem tartalmazta. Szerintünk szükség van arra, hogy azok, akik évek óta tisztességesen fizetik meg az adójukat, pozitív elbírálás alá essenek azokkal szemben, akik ezt nem teszik meg, sőt visszaélnék a jogszabályokkal, a törvények előírásaival.

Az alelnök úr felvetése a munkahelyvédelmi akció kérdése. Itt egy területen bővítettünk, ez a mezőgazdasági foglalkoztatás területe. Arra készülünk, hogy a jövőben a mezőgazdaságban dolgozók álláslehetőségének megtartása után is járulékkedvezményt kapjanak a munkaadók. A parlament elfogadta ezt a kormány-előterjesztést, örülök ennek és ezzel szerintem az a több mint 900 ezer fős foglalkoztatási támogatás, amelyet több mint 900 ezer munkahely után adtunk, a jövőben még bővíthet is.

A minimálbér és általában a bérmegállapodások kérdésére vonatkozóan a magyar jogszabályok elég világosan írják elő, hogy ebben a kormányban milyen a mozgáster. Alapvetően a versenyszféra bérében a munkaadóknak és a munkavállalóknak kell megállapodni. Ha nem történik megállapodás, akkor lép csak be a kormány, akkor tehet előterjesztést, javaslatot arra, hogy milyen jellegű bér alakuljon ki. A versenyképességi és konzultációs fórumban ez az egyeztetés elindult, tart, egyelőre az információink szerint a munkaadók és a munkavállalók álláspontja távol esik egymástól, de nagyon bízunk benne, hogy meg tudnak állapodni egymással, mint ahogy ez egy normális piacgazdaságban történik. Ebből a szempontból különbséget is tennék egyébként a versenyszféra és a közsféra bérei között, hiszen két különböző területről van szó. Amiért a kormányban elsősorban felelősséget kell viselnie, az a közsféra bérezése. Bányai képviselő úrnak is hadd válaszoljak a kérdésére. Alapvetően azt a magatartást követjük, hogy a gazdaság növekedésével és többletforrásával párhuzamosan egymás után fogunk bizonyos szektorokban bérnövelő intézkedéseket hozni. Ezt megtettük az elmúlt években is. 2013-ban 50 százalékkal nőtt a pedagógusok bére, majd ezt követően évről évre további 10 százalékos növekedés van. Ugyanez a helyzet a fegyveres és rendvédelmi dolgozók esetében, ahol idén 30 százalékkal nőttek a bérek, majd ezt követően évről évre újabb 5-5 százalékkal fog ez a bér növekedni. Tehát azt gondolom, hogy ezek a bérintézkedések helyesek, ezek lehetővé teszik azt, hogy reálbér-növekedés maradjon tartósan az országban.

Itt vissza kell utalnom megint az elnök úr bevezető mondataira. Ön reálbércsökkenésről beszélt. Elnök úr, ha egy gazdaságban nulla százalék az infláció és valakinek nem csökkennek a bérei, akkor ott nincs reálbércsökkenés! Magyarországon az elmúlt években a versenyszférában és a közsférában is reálbér-növekedés valósult meg. Azt gondolom, hogy ragaszkodjunk a tényekhez és abból induljunk ki, hogy a kiskereskedelmi forgalom növekedése, a vállalkozói szektor kínálatbővítése pont azért tudott előállni részben, mert ezek a bérnövelő intézkedések a versenyszférában és a közsférában is megtörténtek.

Tisztelt Bizottság! Vasárnapi szabad pihenőnaphoz való jogosultság kérdése. Két információt szeretnék megosztani a bizottsággal. Az egyik, hogy a kiskereskedelmi forgalom az intézkedés bevezetése után sem csökkent, a legutóbbi

szeptemberi adat is több mint 5 százalékos bővülésről mutat adatokat, tehát ebből a szempontból nem következett be az, amit jó néhányan vártak ettől az intézkedéstől, hogy kevesebb lesz a kiskereskedelemben a forgalom. A másik pedig, amire szintén szeretném felhívni a figyelmet, hogy többen dolgoznak ma az ágazatban, mit félévvel, egy évvel ezelőtt. Az a helyzet sem állt elő, hogy létszámleépítéssel reagáltak volna a kiskereskedelmi cégek. Munkaerő-növekedés történt ebben az ágazatban is. Ez tehát mindenképpen, azt gondolom, pozitív hatás.

Ami Miskolc járműipari központtá válását illeti, azt gondolom, reális lehetőség van erre, hiszen Miskolcnak van ebben az ágazatban hagyománya, megfelelő ipari kultúrája, van olyan adottsága, amely képessé teszi erre, hogy a következő években járműipari központként is működjön. Azt gondolom, hogy nyilván ez attól függ, azzal van szoros összefüggésben, hogy milyen további befektetéseket tudunk részben vonzani az országban, másrészt pedig azzal, hogy azok a beszállítók, az a feldolgozóipari ágazat, amely kapcsolódik az autóiparhoz, hogyan tudja Miskolcot, a miskolci ipari parkot, vagy a Miskolc környékén meglévő lehetőségeket fokozottabban kihasználni.

Schmuck képviselő asszony felvetésével, hogy a kkv.-k helyzete nem javult, engedje meg, hogy ne értsek egyet. Úgy érzem, hogy az elmúlt öt évben itt egy jelentős változás következett be. A bevezetőmben utaltam erre, de ha nekem nem hisz, három komoly nemzetközi mérés adatait idéztem önnek, az IMD, a WEF és a Világbank adatait. Azt gondolom, hogy nem tökéletes még az a helyzet, ami egy vállalkozói környezetet meghatároz ma Magyarországon. Nagyon sok tennivaló van még, dolgozunk azon, hogy ez a helyzet jobb legyen, de azt se becsüljük le, ami mögöttünk van, ezek az eredmények pedig, azt gondolom, azt mutatják, hogy a magyar vállalkozói szektor talpra tudott állni és egy nagyon súlyos, 2008-2010-es időszak után egyre inkább egyre nagyobb szerepet vállalt a magyar gazdaság növekedésében és a munkahelyteremtésben. Elnök úr, köszönöm szépen a lehetőséget.

ELNÖK: Köszönöm. Miniszter úr, egyben hadd tolmácsoljam egy kérésem. Szeretném azt kérni a miniszter úrtól, hogy ami esetleg kimaradt a képviselők által felvetett kérdésekből, azt legyen kedves majd a minisztérium írásban megválaszolni a bizottsági tagok részére. A bizottsági jegyzőkönyv majd a későbbiekben elérhető lesz.

Két perc technikai szünetet rendelék el azért, hogy a képviselőtársak és jómagam el tudjunk köszönni a miniszter úrtól. Utána folytatni fogjuk az egyebek napirendi ponttal a bizottsági ülésünket.

(Szünet 14.18 – 14.20)

Egyebek

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársak! Áttérünk az Egyebek napirendi pontra. Kérdezem, hogy van-e valakinek kérdése, észrevétele. *(Nincs jelzés.)* Úgy látom, hogy nincs.

Az ülés berekesztése

Akkor ezennel a napirendi pontunkat és egyben a bizottsági ülésünket is lezártam. Köszönöm szépen. Várhatóan november 24-én, kedden 10 órakor fog a bizottságunk legközelebb összeülni. Minden jót, a viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 14 óra 21 perc.)

Volner János
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: dr. Lestár Éva és Balogné Hegedűs Éva